

የክርስቶስ የገሊላ አገልግሎት

> በይሁዳ አካባቢ ተቃውሞ የተነሣ ወደ ሌላ ቦታ መሄድ <

◆ ክፍል 37. የገሊላ አገልግሎት ባሕርይ³⁰

[ክፍል 36፥ 39ና 69ን ይመልከቱ]

- ገሊላ -

ማቴዎስ 4:17	ማርቆስ 1:14A-15	ሉቃስ 4:14A-15
17 የተባለው ይፈጸም ዘንድ ይህ ሆነ። ከዚያ ዘመን ጀምሮ ኢየሱስ፡- መንግሥተ ሰማያት ቀርባለችና ንስሐ ግቡ እያለ ይሰብክ ጀመር።	. . . ኢ የ ሱ ስ የ እ ግ ዚ አ ብ ሔ ር ን መንግሥት ወንጌል እየ ሰበከና፡- ዘመኑ ³¹ ተፈጸመ የ እ ግ ዚ አ ብ ሔ ር ም መንግሥት ቀርባለች ንስሐ ግቡ በወንጌልም እመኑ እያለ ወደ ገሊላ መጣ።	ስለ እርሱም በዙሪያው ባለችው አገር ሁሉ ዝና ወጣ። 15 እርሱም በምክራባቸው ያስተምር፥ ሁሉም ያመሰግኑት ነበር።

◆ ክፍል 38. በገሊላ ቃና በነበረበት ጊዜ አንድ የቅፍርናሆም ልጅ በኢየሱስ መፈወስ

[ክፍል 55ን ይመልከቱ]

- በገሊላ ቃና -

ዮሐንስ 4:46-54

46 ኢየሱስም ውኃውን የወይን ጠጅ ወዳደረገባት ወደ ገሊላ ቃና ዳግመኛ መጣ። በቅፍርናሆምም ልጁ የታመመበት ከንጉሥ ቤት አንድ ሹም ነበረ። 47 እርሱም ኢየሱስ ከይሁዳ ወደ ገሊላ እንደ መጣ ሰምቶ ልጁ ሊሞት ስላለው ወደ እርሱ ሄደ ወርዶም እንዲፈውስለት ለመነው።

48 ስለዚህም ኢየሱስ፡- “ምልክትና ድንቅ ነገር ካላያችሁ³² ከቶ አታምኑም” አለው።

49 ሹሙም፡- “ጌታ ሆይ፥ ብላቴናዬ ሳይሞት ውረድ” አለው።

50 ኢየሱስም፡- “ሂድ፤ ልጅህ በሕይወት አለ” አለው።

ስውዬውም ኢየሱስ የነገረውን ቃል አምኖ ሄደ። 51 እርሱም ሲወርድ ሳለ ባሮቹ ተገናኙትና፡- ብላቴናህ በሕይወት አለ ብለው ነገሩት። 52 እርሱም በጎ የሆነበትን ሰዓት ጠየቃቸው፤ እነርሱም፡- ትናንት በሰባት ሰዓት ንዳዱ ለቀቀው አሉት።

²⁸ [ዮሐ. 4:27] ደቀ መዛሙርቱ የተደነቁት በኢየሱስ ያልተለመደ ድርጊት ነው። የአይሁድ መምህራን፥ ሌቶች በማንኛውም ሁኔታ ዝቅተኞች ናቸው ብለው ስለሚያምኑ፥ ከነርሱ ጋር አይወያዩም። ይሁን እንጂ፥ ደቀ መዛሙርቱ በዚህ ጉዳይ ጥያቄ አላነሡም። ምክንያቱም ኢየሱስ የአይሁድ መምህራንን ልማድ እንደማያደርግ አብረውት በቆዩበት ረጅም ጊዜ ተረድተዋል።

²⁹ [ዮሐ. 4:42] ዮሐንስ የላምሬውያንን ደኅንነት ማግኘት የመዘገበበት ዘዴ፥ በክርስቶስ የሚገኘው ደኅንነት፥ ዘር ሳይለይ ለሁሉም መሆኑን በአመዛኙ አሕዛብ ለነበሩት አንባቢዎቹ ያስገነዘበበት መንገድ ነው።

(ዮሐንስ 4: 46-54 የቀጠለ)

53 አባቱም ኢየሱስ:- ልጅህ በሕይወት አለ ባለው በዚያ ሰዓት እንደ ሆነ አወቀ፤ እርሱም ከቤተ ሰዎቹ ሁሉ ጋር አመነ።

54 ይህም ደግሞ ኢየሱስ ከይሁዳ ወደ ገሊላ መጥቶ ያደረገው ሁለተኛ ምልክት ነው።

◆ ክፍል 39. የናዝሬት አገልግሎቱና ተቀባይነት አለማግኘቱ

[ክፍል 36፥ 37ና 69ን ይመልከቱ]

- ናዝሬት -

ሉቃስ 4: 16-31ሀ

16 ወዳደጉበትም ወደ ናዝሬት መጣ፤ እንደ ልማዱም በሰንበት ቀን ወደ ምክራብ ገባ፤ ሊያነብም ተነሣ። 17-19 የነቢዩንም የኢሳይያስን መጽሐፍ ሰጡት፥ መጽሐፉንም በተረተረ ጊዜ:- [ኢሳይያስ 61: 1-2]

“የጌታ መንፈስ በእኔ ላይ ነው፥ ለድሆች ወንጌልን እሰብክ ዘንድ ቀብቶኛልና፤ ለታሰሩትም መፈታትን ለዕውሮችም ማየትን እሰብክ ዘንድ፥ የተጠቁትንም ነጻ አወጣ ዘንድ የተወደደችውንም የጌታን ዓመት እሰብክ ዘንድ ልኮኛል ተብሎ የተጻፈበትን ስፍራ አገኘ።”

20 መጽሐፉንም ጠቅልሎ ለአገልጋዩ ሰጠውና ተቀመጠ፤ በምክራብም የነበሩት ሁሉ ትኩር ብለው ይመለከቱት ነበር። 21 እርሱም:- ዛሬ ይህ መጽሐፍ በጆሮአችሁ ተፈጸመ ይላቸው ጀመር።

22 ሁሉም ይመሰክሩለት ነበር ከአፉም ከሚወጣው ከጸጋው ቃል የተነሣ እየተደነቁ:- ይህ የዮሴፍ ልጅ አይደለምን? ይሉ ነበር።

23 እርሱም:- ያለ ጥርጥር ይህን ምሳሌ:- ባለ መድኃኒት ሆይ፥ ራስህን ፈውስ፤ በቅፍርናሆም እንዳደረግኸው የሰማነውን ሁሉ በዚህ በገዛ አገርህ ደግሞ አድርግ ትሉኛላችሁ አላቸው።

24 እንዲህም አለ:- እውነት እላችኋለሁ፥ ነቢይ በገዛ አገሩ ከቶ አይወደድም። 25 ነገር ግን እውነት እላችኋለሁ፥ በኤልያስ ዘመን ሦስት ዓመት ከስድስት ወር ሰማይ ተዘግቶ ሳለ በምድር ሁሉ ብርቱ ራብ በነበረ ጊዜ፥ በእስራኤል ብዙ መበለቶች ነበሩ፤ 26 ኤልያስም በሲዶና አገር ወዳለች ወደ ሰራጥታ ወደ አንዲት መበለት እንጂ ከእነርሱ ወደ አንዲቱ አልተላከም። 27 በነቢዩ በኤልሳዕ ዘመንም በእስራኤል ብዙ ለምጻሞች ነበሩ፥ ከሶርያዊው ከንዕማን በቀር ከእነርሱ አንድ ስንኳ አልነጻም።

28 በምክራብም የነበሩ ሁሉ ይህን ሰምተው ቀጣ ሞላባቸው፥ ተነሥተውም ከከተማ ወደ ውጭ አወጡት፥ 29 ይጥሉትም ዘንድ ከተማቸው ተሠርታባት ወደ ነበረች ወደ ተራራው አፋፍ ወሰዱት፤ 30 እርሱ ግን በመካከላቸው አልፎ ሄደ።

31 ወደ ገሊላ ከተማም ወደ ቅፍርናሆም ወረደ።

30 ማቴዎስ፥ ማርቆስና ሉቃስ ገሊላ ውስጥ ስላለፈው ጊዜ በወንጌላቸው ውስጥ ብዙ ሥፍራ ይሰጣሉ። የወቅቶቹ የመጀመሪያ ክፍል ያድግ የነበረውንና በመጨረሻ፥ ምናልባትም በተራራው ስብከት መዳረሻ ገደማ ከፍተኛ ደረጃ ላይ የደረሰውን ተወዳጅነት ያመለክታል። በዚህ ወቅት ሰንበትን በማክበር ጉዳይ በአይሁድ የተጀመረው ተከታታይ ተቃውሞም ታይቷል። ይህ ከዳር የደረሰው፥ የአይሁድ መሪዎች በኢየሱስ ላይ ግልጥ ተቃውሞ ባደረጉ ጊዜ ነበር። ያ ወቅት ወደፍጻሜው ሲቃረብ፥ ኢየሱስ ተቀባይ ልቦና ላላቸው እውነትን ለመግለጥና፥ ልባቸው ከደነደነባቸው ሚስጥሩን ለመደበቅ ሲል ምሳሌያዊ ጥምህርቱን በግልጥ ጀመረ።

◆ ክፍል 40. ወደ ቅፍርናሆም መሄዱ

- ቅፍርናሆም -

ማቴዎስ 4:13-16

13 ናዝሬትንም ትቶ በዛብሎንና በንፍታሌም እገር በባሕር አጠገብ ወደ አለችው ወደ ቅፍርናሆም³³ መጥቶ ኖረ። 14-16 በነቢዩም በኢሳይያስ፡- የዛብሎን ምድርና የንፍታሌም ምድር፤ የባሕር መንገድ፤ በዮርዳኖስ ማይ፤ የአሕዛብ ገሊላ፤ በጨለማ የተቀመጠው ሕዝብ ታላቅ ብርሃን አየ፤ በሞት እገርና ጥላ ለተቀመጡትም ብርሃን ወጣላቸው። [ኢሳይያስ 9:1-2]

> የሐዋርያት መጠራትና በመላው ገሊላ ያደረጉት አገልግሎት <

◆ ክፍል 41. የአራቱ መጠራት

[ክፍል 28ና 47ሀን ይመልከቱ]

- በገሊላ ባሕር አጠገብ፤ በቅፍርናሆም አቅራቢያ -

ማቴዎስ 4:18-22

18 በገሊላ ባሕር አጠገብ ሲመላለስም ሁለት ወንድማማች ጴጥሮስ የሚሉትን ስምያንን ወንድሙንም እንድርያስን መረባቸውን ወደ ባሕር ሲጥሉ አየ፤ ዓሣ አጥማጆች ነበሩና። 19 እርሱም፡- በኋላዬ ኑና ሰዎችን አጥማጆች እንድትሆኑ አደርጋችኋለሁ አላቸው። 20 ወዲያውም መረባቸውን ትተው ተከተሉት። 21 ከዚያም እልፍ ብሎ ሌሎችን ሁለት ወንድማማች የዘብዴዎስን ልጅ ያዕቆብን ወንድሙንም ዮሐንስን ከአባታቸው ከዘብዴዎስ ጋር በታንኳ መረባቸውን ሲያበጁ አየ፤ ጠራቸውም። 22 እነርሱም ወዲያው ታንኳይቱንና አባታቸውን ትተው ተከተሉት።

ማርቆስ 1:16-20

16 በገሊላ ባሕርም አጠገብ ሲያልፍ ስምያንን ወንድሙንም እንድርያስን መረባቸውን ወደ ባሕር ሲጥሉ አየ፤ ዓሣ አጥማጆች ነበሩና። 17 ኢየሱስም፡- በኋላዬ ኑና ሰዎችን አጥማጆች እንድትሆኑ አደርጋችኋለሁ አላቸው። 18 ወዲያውም መረባቸውን ትተው ተከተሉት። 19 ከዚያም ጥቂት እልፍ ብሎ የዘብዴዎስን ልጅ ያዕቆብን ወንድሙንም ዮሐንስን ደግሞ በታንኳ ላይ መረባቸውን ሲያበጁ አየ። 20 ወዲያውም ጠራቸው አባታቸውንም ዘብዴዎስን ከሞያተኞቹ ጋር በታንኳ ላይ ትተው ተከትለውት ሄዱ።

ሉቃስ 5:1-11

1 ሕዝቡም የእግዚአብሔርን ቃል እየሰሙ ሲያስጠብቡት ሳሉ፤ እርሱ ራሱ በጌንሳሬጥ ባሕር ዳር ቆሞ ነበር፤ 2 በባሕር ዳርም ቆመው የነበሩትን ሁለት ታንኳዎች አየ፤ ዓሣ አጥማጆች ግን ከእነርሱ ውስጥ ወጥተው መረባቸውን ያጥቡ ነበር። 3 ከታንኳዎቹም የስምያን ወደ ነበረች ወደ አንዲቱ ገብቶ ከምድር ጥቂት ፈቀቅ እንዲያደርጋት ለመነው፤ በታንኳይቱም ተቀምጦ ሕዝቡን ያስተምር ነበር። 4 ነገሩንም ከጨረሰ በኋላ፤ ስምያንን፡- ወደ ጥልቁ ፈቀቅ በል መረባቸውን ሁንም ለማጥመድ ጣሉ አለው። 5 ስምያንም መልሶ፡- አቤቱ፤ ሌሊቱን ሁሉ አድረጎ ስንደከም ምንም

(ሉቃስ 5:1-11 የቀጠለ)

አልያዝንም፤ ነገር ግን በቃልህ መረቦቼን እጥላለሁ አለው።

6 ይህንም ባደረጉ ጊዜ እጅግ ብዙ ዓሣ ያዙ፤ መረቦቻቸውም ተቀደዱ። 7 በሌላ ታንኳም የነበሩትን ጓደኞቻቸውን መጥተው እንዲያግዙአቸው ጠቀሱ፤ መጥተውም ሁለቱ ታንኳዎች እስኪሰጥሙ ድረስ ሞሉአቸው።

8 ስምዖን ጴጥሮስ ግን ባየ ጊዜ በኢየሱስ ጉልበት ላይ ወድቆ፡- ጌታ ሆይ፥ እኔ ኃጢአተኛ ነኝና ከኔ ተለይ አለው። 9 ስላጠመዱት ዓሣ እርሱ ከእርሱ ጋርም የነበሩ ሁሉ ተደንቀዋልና፥ 10 እንዲሁም ደግሞ የስምዖን ባልንጀሮች የነበሩ የዘብዴዎስ ልጆች ያዕቆብና ዮሐንስም ተደነቁ።

ኢየሱስም ስምዖንን፡- አትፍራ፤ ከእንግዲህ ወዲህ ሰውን የምታጠምድ ትሆናለህ አለው። 11 ታንኳዎችንም ወደ ምድር አድርሰው ሁሉን ትተው ተከተሉት።

◆ ክፍል 42. በቅፍርናሆም³⁴ በምኩራብ ውስጥ ማስተማሩና ርኩስ መንፈስ ያለባቸውን በመፈወስ ባለሥልጣንነቱን ማሳየቱ - በቅፍርናሆም፥ ምኩራብ ውስጥ -

ማርቆስ 1:21-28

ሉቃስ 4:31A-37

21 ወደ ቅፍርናሆምም ገቡ፤ ወዲያውም በሰንበት ወደ ምኩራብ ገብቶ አስተማረ። 22 እንደ ባለ ሥልጣን ያስተምራቸው ነበር እንጂ እንደ ጸሮች አይደለምና በትምህርቱ ተገረሙ። 23 በዚያን ጊዜም በምኩራባቸው ርኩስ መንፈስ ያለው ሰው ነበረ፤ 24 እርሱም፡- የናዝሬቱ ኢየሱስ ሆይ፥ ከአንተ ጋር ምን አለን? ልታጠፋን መጣህን? ማን እንደ ሆንህ አውቄአለሁ፥

በሰንበትም ያስተምራቸው ነበር፤ 32 ቃሉ በሥልጣን ነበርና በትምህርቱ ተገረሙ። 33 በምኩራብም የርኩስ ጋኔን መንፈስ ያደረበት ሰው ነበረ፥ በታላቅ ድምፅም ጮኹ፡- 34 ተው፥ የናዝሬቱ ኢየሱስ ሆይ፥ ከአንተ ጋር ምን አለን? ልታጠፋን መጣህን? ማን እንደ ሆንህ አውቄሃለሁ፥ አንተ የእግዚአብሔር ቅዱሱ አለ።

31 [ማር. 1:15] በታሪክ ውስጥ የእግዚአብሔር የጊዜ ፕሮግራም መጽሐፍ ቅዱሳዊው አስተምህሮ ነው። የመጀመሪያው የክርስቶስ ምጽዓት (ገላ. 4:4) እና ሁለተኛው (ሐዋ. 1:7፤ 3:19-21) እግዚአብሔር ለዓለም ታሪክ ላለው ፕሮግራም መሠረቶች ናቸው።

32 [ዮሐ. 4:48] ኢየሱስ የንጉሡን ቤት ሹም መገሰጹ ሳይሆን፥ በገሊላውያን አስተሳሰብ ማዘኑን መግለጡ ነበር። ሹሙ በኢየሱስ ቃል ሙሉ እምነት በማሳየቱ ከሌሎቹ የተለየ ነበር (ዮሐ. 4:50)።

33 [ማቴ. 4:13] ኢየሱስ ናዝሬት ውስጥ ተቃውሞ ከገጠመው በኋላ፥ ቅፍርናሆም አዲሱ ሥፍራው ሆነ። ቅፍርናሆም የቀረጥ ቢሮ (ማቴ. 9:9፥ ክፍል 47) እና ለሮማውያን ወታደሮች የጦር ሠፈር (ማቴ. 8:9፥ ክፍል 55) የተሠራበት በመሆኗ በአዲስ ኪዳን ጊዜ ወደ ከተማነት አድጋ ነበር። ቀደም ሲል ኢየሱስ ከተማይቱን ጎብኝቷታል (ዮሐ. 2:12፥ ክፍል 30)። ጴጥሮስንና እንደርያስን ከጥቂት ጊዜ በኋላ ያገኛቸውም እዚያ ነው። ሁለቱም ከርሱ ጋር ወደ ናዝሬት የሄዱ አይመስልም። የዘብዴዎስ ልጆች የሆኑትን ያዕቆብንና ዮሐንስን ያገኛቸውም እዚያው ነው (ማቴ. 4:18-22፤ ማር. 1:16-20፥ ክፍል 41)። ከጥቂት ጊዜ በኋላ እዚያቸው ከተማ መልካሙ መቶ አለቃ በሠራው እና እያኢሮስ አለቃ በሆነበት (ማር. 5:22፥ ክፍል 67) ምኩራብ ውስጥ ያስተምር ነበር (ሉቃስ 7:5፥ ክፍል 55)። የሕይወት እንጀራ የተሰኘው እውቅ የኢየሱስ መልእክት የተላለፈውም እዚያ ነው (ዮሐ. 6:59፥ ክፍል 76)። በመሆኑም ማቴዎስ ቅፍርናሆምን፥ “የገዛ ከተማው” (ማቴ. 9:1፥ ክፍል 46) ብሎ ቢጠራት አይደንቅም።

(ማርቆስ 1:21-28 የቀጠለ)

የእግዚአብሔር ቅዱሱ ብሎ ጮኸ።

25 ኢየሱስም፡- ዝም በል³⁵ ከእርሱም ውጣ ብሎ ገሠጸው። 26 ርድኩም መንፈስ አንፈራገጠውና በታላቅ ድምፅ ጮኸ ከእርሱ ወጣ።

27 ሁሉም፡- ይህ ምንድር ነው? በሥልጣን ርድኩን መናፍስትን ያዝዛል፤ እነርሱም ይታዘዙለታልና ይህ አዲስ ትምህርት ምንድር ነው? ብለው እስኪጠያየቁ ድረስ አደነቁ። 28 ዝናውም ወዲያው በየስፍራው ወደ ገሊላ ዙሪያ ሁሉ ወጣ።

(ሉቃስ 4:31ሉ-37 የቀጠለ)

35 ኢየሱስም፡- ዝም በል³⁵ ከእርሱም ውጣ ብሎ ገሠጸው። ጋኔኑም በመካከላቸው ጥሎት ሳይጉዳው ከእርሱ ወጣ።

36 ሁሉንም መደነቅ ያዛቸው፤ እርስ በርሳቸውም፡- ይህ ቃል ምንድር ነው? በሥልጣንና በኃይል ርድኩን መናፍስትን ያዝዛልና፤ ይወጡማል ብለው ተነጋገሩ።

37 ዝናም በዙሪያው ባለች አገር ወደ ስፍራው ሁሉ ስለ እርሱ ወጣ።

◆ ክፍል 43. የጲጥሮስ አማትና ሌሎች መፈወሳቸው

- በቅፍርናሆም፤ ጲጥሮስ ቤት ውስጥ -

ማቴዎስ 8:14-17

14 ኢየሱስም ወደ ጲጥሮስ ቤት ገብቶ አማቱን በንዳድ ታማ ተኝታ አያት፤ 15 እጅዋንም ዳሰሰ፤³⁶ ንዳዱም ለቀቃት፤ ተነሥታም አገለገለቻቸው።

16-17 በመሸም ጊዜ አጋንንት ያደረባቸውን ብዙዎችን ወደ እርሱ አመጡ፤ በነቢዩ በኢሳይያስ፡- “እርሱ ድካማችንን ተቀበለ ደዌያችንንም ተሸከመ” የተባለው ይፈጸም ዘንድ፤ መናፍስትን በቃሉ አወጣ፤ የታመሙትንም ሁሉ ፈወሰ። [ኢሳይያስ 53:4]

ማርቆስ 1:29-34

29 ወዲያውም ከምኩራብ ወጥቶ ከያዕቆብና ከዮሐንስ ጋር ወደ ስምዖንና ወደ እንድርያስ ቤት ገባ። 30 የስምዖንም አማት በንዳድ ታማ ተኝታ ነበር፤ ስለ እርስዋም ወዲያው ነገሩት። 31 ቀርቦም እጅዋን ይዞ³⁶ አስነሣት ንዳዱም ወዲያው ለቀቃትና አገለገለቻቸው።

32 ፀሐይም ገብቶ በመሸ ጊዜ፤ የታመሙትንና አጋንንት ያደረባቸውን ሁሉ ወደ እርሱ አመጡ፤ 33 ከተማይቱም ሁላ በደጅ ተሰብስቦ ነበር። 34 በልዩ ልዩ ደዌም የታመሙትን ብዙዎችን ፈወሰ፤ ብዙዎችንም አጋንንት አወጣ፤ አጋንንትም ክርስቶስ መሆኑን አውቀው ነበርና ሲናገሩ አልፈቀደላቸውም።

ሉቃስ 4:38-41

38 በምኩራብም ተነሥቶ ወደ ስምዖን ቤት ገባ። የስምዖንም አማት በብርቱ ንዳድ ታማ ነበር ስለ እርስዋም ለመኑት። 39 በአጠገብዋም ቆሞ ንዳዱን ገሠጸውና³⁶ ለቀቃት፤ ያንጊዜውንም ተነሥታ አገለገለቻቸው።

40 ፀሐይም በገባ ጊዜ በልዩ ልዩ ደዌ የተያዙ በሽተኞችን ሁሉ ወደ እርሱ አመጡአቸው፤ እርሱም በእያንዳቸው ላይ እጁን ጭኖ ፈወሳቸው። 41 አጋንንትም ደግሞ፡- አንተ ክርስቶስ የእግዚአብሔር ልጅ ነህ እያሉ እየጮኹም ከብዙዎች ይወጡ ነበር፤ ገሠጸቸውም ክርስቶስም እንደ ሆነ አውቀውት ነበርና እንዲናገሩ አልፈቀደላቸውም።

34 ኢየሱስ ቅፍርናሆም ውስጥ ተቀባይነት ያገኘባቸው ሁለት ጉልህ ሁኔታዎች አሉ። የመጀመሪያው ነዋሪዎቹ በሞቀ ፍቅር ነው የተቀበሉት። ናዝሬት ውስጥ የገጠመው ግን የዚህ ተቃራኒ ነበር። ሁለተኛው ሁኔታ ኢየሱስ በኋላ ደግሞ እንዳደረገው፤ እንዲህ ያለውን ሥራ በሰንበት ሲያከናውን ተቃውሞ አልገጠመውም (ክፍል 49፤ 50፤ 51)። ይህ ሁሉ ሲደረግ ኢየሩሳሌም ውስጥ የነበሩት የአይሁድ መሪዎች ኢየሱስን የሚቃወሙ ወኪሎቻቸውን ለመላክ ገና ያሰቡ አይመስሉም።

◆ ክፍል 44. ከስምዖንና ከሌሎች ጋር በገሊላ ያደረገው ጉብኝት

- ገሊላ -

ማቴዎስ 4:23-25

ማርቆስ 1:35-39

ሉቃስ 4:42-44

23 ኢየሱስም በ ም ኩ ራ ቦ ቻ ቸ ው እ ያ ስ ተ ማ ረ 3 7 የመንግሥትንም ወንጌል እየሰበከ በሕዝብም ያለውን ደዌና ሕማም ሁሉ እየፈወሰ በገሊላ ሁሉ ይዞር ነበር። 24 ዝናውም ወደ ሶርያ ሁሉ ወጣ፤ በልዩ ልዩ ደዌና ሥቃይም ተይዘው የታመሙትን ሁሉ አጋንንትም ያደሩባቸውን በጨረቃም የሚነሣባቸውን ሽባዎችንም ወደ እርሱ አመጡ፤ ፈወሳቸውም። 25 ከገሊላም ከአሥሩ ከተማም ከኢየሩሳሌምም ከይሁዳም ከዮርዳኖስም ማዶ ብዙ ሕዝብ ተከተሉት።

35 ማለዳም ተነሥቶ ገና ሌሊት ሳለ ወጣ ወደ ምድረ በዳም ሄዶ በዚያ ጸሐየ። 36 ስምዖንና ከእርሱ ጋር የነበሩትም ገሥጣሠው ተከተሉት፤ 37 ባገኙትም ጊዜ፡- ሁሉ ይፈልጉሃል አሉት። 38 እርሱም፡- በዚያ ደግሞ ልሰብክ ወደ ሌላ ስፍራ በቅርብ ወዳሉ መንደሮች እንሂድ ስለዚህ ወጥቻለሁና አላቸው። 39 በምክራባቸውም እየሰበከ አጋንንትንም እያወጣ ወደ ገሊላ ሁሉ መጣ።

42 በጸባም ጊዜ ወጥቶ ወደ ምድረ በዳ ሄደ፤ ሕዝቡም ይፈልጉት ነበር፤ ወደ እርሱም መጡ፤ ከእነርሱም ተለይቶ እንዳይሄድ ሊከለክሉት ወደዱ። 43 እርሱ ግን፡- ስለዚህ ተልኬአለሁና ለሌሎቹ ከተማዎች ደግሞ የእግዚአብሔርን መንግሥት ወንጌል እሰብክ ዘንድ ይገባኛል አላቸው።

44 በገሊላም ምክራቦች ይሰብክ ነበር።

35 [ማር. 1:25፤ ሉቃስ 4:35] የኢየሱስ መሢሕነት በክፉው አለቃ ወኪሎች መገለጡ ተገቢ አልነበረም። እርኩሳን መናፍሰቱን ባይገስጸቸውና ማንነቱ እንዲገለጥ ቢፈቅድ ኑሮ፤ የኋላ ኋላ ፈረሳውያን የሰይጣን ተባባሪ ነው (ማቴ. 12:24፤ ማር. 3:22፤ ክፍል 61) ሲሉ ላቀረቡበት ክስ መሠረት የሚሆናቸው ነገር ያስገኝላቸው ነበር። ክፍል 43 ውስጥ ማር. 1:34፤ ሉቃስ 4:41ን ከዚህ ጋር ያስተያይ።

36 [ማቴ. 8:15፤ ማር. 1:31፤ ሉቃስ 4:39] የነዚህ ተመሳሳይ ወንጌላት ጸሐፊዎች ትኩረትና መነሻ ይለያያል። ማቴዎስ እዚህ ሥፍራ ክርስቶስን እንደ ንጉሥ ሲገልጠው፤ በቀላሉ “እጅዋንም ዳሰሰ፤ ንዳዱም ለቀቃት” ብሏል። ማርቆስ ደግሞ ክርስቶስን ጥቂት ለየት ባለ አኳያ እንደ አገልጋይ ሲገልጠው “ቀርቦም እጅዋን ይዞ አስነሣት” ይላል። ሐኪሙ ሉቃስ ደግሞ ስለሌቲኑ ሕመም ሞያዊ ገለጣ ካደረገ በኋላ፤ ክርስቶስን፤ የሴቲቱን ትኩሳት በቀላሉ የሚገስጽ አድርጎ ነው ያቀረበው። ሉቃስ ብቻ ነው ክርስቶስ እንደ ሰው በተከታታይ የመፈወስ ተግባሩን “በሁሉም ላይ እኛን በመጫን” የገለጠው (ሉቃስ 4:40)። ይህን በማድረግ ኢየሱስ ለሰዎች በግል ያለውን ጥልቅ መጨነቅ ወይም ፍቅር አመልክቷል።

◆ ክፍል 45. የለምጻሙ ሰው መንጻት ለሕዝቡ ይፋ ሆኖ መወራቱ
- በገሊላ ባሕር አጠገብ በሚገኝ ከተማ ውስጥ -

ማቴዎስ 8:2-4	ማርቆስ 1:40-45	ሉቃስ 5:12-16
2 እነሆም፥ ለምጻም ቀርቦ፡- ጌታ ሆይ፥ ብትወድስ ልታነጻኝ ትችላለህ እያለ ሰገደለት። 3 እጁንም ዘርግቶ ዳሰሰውና፡- እወዳለሁ፥ ንጻ አለው። ወዲያውም ለምጹ ነጻ። 4 ኢየሱስም፡- ለማንም እንዳትናገር ተጠንቀቅ፥³⁸ ነገር ግን ሄደህ ራስህን ለካህን አሳይ፥ ለእነርሱም ምስክር እንዲሆን ሙሴ ያዘዘውን መባ አቅርብ አለው።	40 ለምጻምም ወደ እርሱ መጥቶ ተንበረከከና፡- ብትወድስ ልታነጻኝ ትችላለህ ብሎ ለመነው። 41 ኢየሱስም አዘነለት እጁንም ዘርግቶ ዳሰሰውና፡- እወድዳለሁ፤ ንጻ አለው።⁴² በተናገረም ጊዜ ለምጹ ወዲያው ለቀቀውና ነጻ። 43 በብርቱም ተናግሮ ወዲያው አወጣው፤⁴⁴ ለማንም አንዳች እንዳትናገር ተጠንቀቅ፥³⁸ ነገር ግን ሄደህ ራስህን ለካህን አሳይ ለእነርሱም ምስክር እንዲሆን ስለ መንጻትህ ሙሴ ያዘዘውን አቅርብ አለው።⁴⁵ እርሱ ግን ሲወጣ ብዙ ሊሰብክና ነገሩን ሊያወራ ጀመረ፤ ስለዚህም ኢየሱስ ተገልጦ ወደ ከተማ መግባት ወደ ፊት ተሳነው፥ ነገር ግን በውጭ በምድረ በዳ ይኖር ነበር፤ ከየስፍራውም ወደ እርሱ ይመጡ ነበር።	12 ከከተማዎችም በእንዲቱ ሳለ፥ እነሆ፥ ለምጽ የሞላበት ሰው ነበረ፤ ኢየሱስንም አይቶ በፊቱ ወደቀና፡- ጌታ ሆይ፥ ብትወድስ፥ ልታነጻኝ ትችላለህ ብሎ ለመነው። 13 እጁንም ዘርግቶ ዳሰሰውና፡- እወዳለሁ፥ ንጻ አለው፤ ወዲያውም ለምጹ ለቀቀው። 14 እርሱም ለማንም እንዳይናገር³⁸ አዘዘው፥ ነገር ግን፡- ሄደህ ራስህን ለካህን አሳይ፥ ለእነርሱም ምስክር እንዲሆን ስለ መንጻትህ ሙሴ እንዳዘዘ መሥዋዕት አቅርብ አለው። 15 ወሬው ግን አብዝቶ ወጣ፥ ብዙ ሕዝብም ሊሰሙትና ከደዌአቸው ሊፈወሱ ይሰበሰቡ ነበር፤¹⁶ ነገር ግን እርሱ ወደ ምድረ በዳ ፈቀቅ ብሎ ይጸልይ ነበር።

³⁷ [ማቴ. 4:23] የኢየሱስ ሦስት አገልግሎቶች በዚህ ክፍል ታይተዋል። በአይሁድ ምክራቦች አስተምሯል፤ የእግዚአብሔርን መንግሥት አውጀዋል፤ በሽታና ደዌ ያለባቸውን በመፈወስ የትምህርቱንና የሰብኩቱን ሥልጣን አረጋግጧል።

³⁸ [ማቴ. 8:4፤ ማር. 1:44፤ ሉቃስ 5:14] የማንኛትን ሥርዓት መፈጸምና የመሢሔን መምጣት ማብሰር የካሕናት ተግባር ነበር። ክርስቶስ ለሌሎች እንዳይናገር ያዘዘውን ትእዛዝ ለምጻሙ አልተቀበለም፤ ስለዚህ ወደ ካሕናት ሂድና አሳይ ብሎ ኢየሱስ ያዘዘውን ትእዛዝ መፈጸም ያጠራጥራል። ከለምጽ የተፈወሰው ይህ ሰው በመካከላቸው ቢሆንም እንኳ፥ ካህናቱ የኢየሱስን መሢሕነት መቀበላቸው በውል አልታወቀም። ይህም ዘግየት ብሎ ሰዱዎውያን ስለርሱ ያላቸውን አመለካከት በገለጡ ጊዜ ተረጋግጧል።

◆ ክፍል 46. ሽባው ይቅር መባሉና መፈወሱ

- ቅፍርናሆም -

ማቴዎስ 9:1-8

1 በታንኳም ገብቶ ተሻገረና ወደ ገዛ ከተማው መጣ።

2 እነሆም፥ በአልጋ የተኛ ሽባ ወደ እርሱ አመጡ።

ኢየሱስም እምነታቸውን አይቶ ሽባውን፡-

አንተ ልጅ፥ አይዞህ፥ ኃጢአትህ ተሰረየችልህ አለው።

3 እነሆም፥ ከጻፎቹ አንዳንዱ በልባቸው፡- ይህስ ይሳደባል አሉ።

4 ኢየሱስም አሳባቸውን አውቆ እንዲህ አለ፡- ስለ ምን በልባችሁ ክፉ ታስባላችሁ? 5 ኃጢአትህ ተሰረየችልህ ከማለት ወይስ፡- ተነሣና ሂድ ከማለት ማናቸው ይቀላል?

ማርቆስ 2:1-12

1 ከጥቂት ቀን በኋላ ወደ ቅፍርናሆም ደግሞ ገብቶ በቤት እንደ ሆነ ተሰማ። 2 በደጅ ያለው ሰፍራም እስኪጠባቸው ድረስ ብዙ ሰዎች ተሰበሰቡ፤ ቃሉንም ይነግራቸው ነበር። 3 አራት ሰዎችም የተሸከሙትን ሽባ አመጡለት። 4 ስለ ሕዝቡም ብዛት ወደ እርሱ ማቅረብ ቢያቅታቸው እርሱ ያለበትን የቤቱን ጣራ አነሡ፥ ነድለውም ሽባው የተኛበትን አልጋ አወረዱ። 5 ኢየሱስም እምነታቸውን አይቶ ሽባውን፡- አንተ ልጅ፥ ኃጢአትህ ተሰረየችልህ አለው።

6 ከጻፎችም አንዳንዶቹ በዚያ ተቀምጠው ነበር በልባቸውም፡- ይህ ሰው ስለ ምን እንደዚህ ያለ ስድብ ይናገራል? 7 ከአንዱ ከእግዚአብሔር በቀር ኃጢአት ሊያስተሰር ይማን ይችላል? ብለው አሰቡ።

8 ወዲያውም ኢየሱስ በልባቸው እንዲህ እንዳሰቡ በመንፈስ አውቆ እንዲህ አላቸው፡- በልባችሁ ይህን ስለ ምን ታስባላችሁ? 9 ሽባውን፡- ኃጢአትህ

ሉቃስ 5:17-26

17 አንድ ቀንም ያስተምር ነበር፤ ከገሊላና ከይሁዳ መንደሮችም ሁሉ ከኢየሩሳሌምም መጥተው የነበሩ ፈሪሳውያንና 39 የሕግ መምህራን ይቀመጡ ነበር፤ እርሱም እንዲፈውስ የጌታ ኃይል ሆነለት። 18 እነሆም፥ አንድ ሽባ በአልጋ ተሸከመው አመጡ፤ አግብተውም በፊቱ ሊያኖሩት ይሹ ነበር። 19 ስለ ሕዝቡም ብዛት እንዴት አድርገው እንዲያገቡት ሲያቅታቸው፥ ወደ ሰንዘቱ ወጡ የጣራውንም ጡብ አሳልፈው በመካከል በኢየሱስ ፊት ከነአልጋው አወረዱት።

20 እምነታቸውንም አይቶ፡- አንተ ሰው፥ ኃጢአትህ ተሰረየችልህ አለው።

21 ጻፎችና ፈሪሳውያንም፡- ይህ የሚሳደብ ማን ነው? ከአንዱ ከእግዚአብሔር በቀር ኃጢአት ሊያስተሰር ይማን ይችላል? ብለው ያስቡ ጀመር።

22 ኢየሱስም አሳባቸውን

39 [ሉቃስ 5:17] በሉቃስ ወንጌል ስለፈሪሳውያን ሲገለጥ ይህ ለመጀመሪያ ጊዜ ነው። ከሃይማኖት መሪዎችም በገሊላ ኢየሱስ ተቃውሞ ሲደርስበት ይህ ለመጀመሪያ ጊዜ ነው። ተቃውሞው የጀመረው ቀደም ብሎ በኢየሩሳሌም ሲሆን፥ የተቃውሞውም ምክንያት ቅንዓት ነበር (ዮሐ. 4:1-4፥ ክፍል 34)። ተቃውሞውን ለመቀጠል የተወከሉ ሰዎች ከይሁዳ መጡ። በቅርቡ ወደ ገሊላ የተደረገው ጉዞ (ክፍል 44) ሰፊ ትኩረትን ስለላበ የአይሁድ መሪዎች ጉዳዩን መመርመርና የዚህን ታዋቂ ሰው (ኢየሱስ) እንቅስቃሴ መግታቱ አስፈላጋቸው።

(ማቴዎስ 9: 1-8 የቀጠለ)	(ማርቆስ 2: 1-12 የቀጠለ)	(ሉቃስ 5: 17-26 የቀጠለ)
6 ነገር ግን በምድር ላይ ኃጢአትን ያስተሰርይ ዘንድ ለሰው ልጅ ሥልጣን እንዳለው እንድታውቁ፡ በዚያን ጊዜ ሽባውን፡- ተነሣ፤ አልጋህን ተሸክምና ወደ ቤትህ ሂድ አለው።	ተሰረዮችልህ ከማለት ወይስ፡- ተነሣ አልጋህንም ተሸክምና ሂድ ከማለት ማናቸው ይቀላል? 10 ነገር ግን ለሰው ልጅ በምድር ላይ ኃጢአትን ሊያስተሰርይ ሥልጣን እንዳለው እንድታውቁ፤ 11 ሽባውን፡- አንተን እልሃለሁ፤ ተነሣ፤ አልጋህን ተሸክምና ወደ ቤትህ ሂድ አለው። 12 ተነሥቶም ወዲያው አልጋውን ተሸክሞ በሁሉ ፊት ወጣ።	እያወቀ መልሱ፡- በልባችሁምን ታስባላችሁ? 23 ኃጢአትህ ተሰረዮችልህ ከማለት ወይስ፡- ተነሣና ሂድ ከማለት ማናቸው ይቀላል? 24 ነገር ግን በምድር ላይ ኃጢአት ሊያስተሰርይ ለሰው ልጅ ሥልጣን እንዳለው እንድታውቁ ብሎ፤ ሽባውን፡- አንተን እልሃለሁ፤ ነተሣ፤ አልጋህን ተሸክመህ ወደ ቤትህ ሂድ አለው። 25 በዚያን ጊዜም በፈታቸው ተነሣ፤ ተኝቶበትም የነበረውን ተሸክሞ እግዚአብሔርን እያመሰገነ ወደ ቤቱ ሄደ። 26 ሁሉንም መገረም ያዛቸው፤ እግዚአብሔርንም አመስግነው፡- ዛሬስ ድንቅ ነገር አየን እያሉ ፍርሃት ሞላባቸው።
7 ተነሥቶም ወደ ቤቱ ሄደ።		
8 ሕዝቡም አይተው ተደነቁ፤ ለሰውም እንዲህ ያለ ሥልጣን የሰጠ እግዚአብሔርን አከበሩ።	ስለዚህም ሰዎች ሁሉ ተገረሙና፡- እንዲህ ያለ ከቶ አላየንም ብለው እግዚአብሔርን አከበሩ።	

40 [ማቴ. 9: 9፤ ማር. 2: 14፤ ሉቃስ 5: 27] እንደ ማቴዎስ ያሉ ቀራጮች (ሌዊ ተብሎም ይጠራል) ከነጋዴዎች ተመን በማውጣት ለሮም መንግሥት ከነጋዴዎች ይቀርጡ ነበር። ማቴዎስ በገሊላ ባሕር ላይ በመርከብ ከሚደረገው ንግድ ለመቅረጥ የተሠማራ ሳይሆን አይቀርም (ማር. 2: 13)። ግልጽ ተመን ባልወጣላቸው ዕቃዎች ላይ ቀረጡን ከፍ በማድረግ ለራሱ ትርፍ እንዲወስድ ይፈቀድለት ነበር። ማቴዎስ ታማኝ ካልነበሩት ብዙ ቀራጮች መከከል ይሁን አይሁን የሚታወቅ ነገር የለም። ቀራጭ በመሆኑ ብቻ በአይሁዳውያን ወገኖቹ ዘንድ የተገለለና የተጠላ ነበር። ከሮማውያን ጋር መተባበር ከወገኖቹ ለየው። ኢየሱስ እንዲህ ያለውን ሰው በመጥራት ሃይማኖት አከራሪ ከሆኑት ሕግ አስተማሪዎችና ፈረሳውያን አሠራር የሚቃረን ድርጊት ፈጸመ። ማቴዎስም ሥራውን በመተው ዳግመኛ ወደ ቀድሞ ሥራው ላለመመለስ ወስኖ ተከተለው (በሉቃስ 5: 28 ላይ “ሁሉንም” የሚለውን ከሉቃስ 5: 11 ፣ ክፍል 41 ጋር ያነጻጽሩ።

◆ ክፍል 47ሀ. የማቴዎስ መጠራት

[ክፍል 28ና 41ን ይመልከቱ]

- ቅፍርናሆም -

ማቴዎስ 9:9	ማርቆስ 2:13-14	ሉቃስ 5:27-28
9 ኢየሱስም ከዚያ አልፎ በመቅረጫው ⁴⁰ ተቀምጦ የነበረ ማቴዎስ የሚባል አንድ ሰው አየና፡- ተከተለኝ አለው። ተነሥቶም ተከተለው።	13 ደግሞም በባሕር አጠገብ ወጣ፤ ሕዝቡም ሁሉ ወደ እርሱ መጡና አስተማራቸው። 14 ሲያልፍም በመቅረጫው ⁴⁰ ተቀምጦ የነበረውን የእልፍዮስን ልጅ ሌዊን አየና፡- ተከተለኝ አለው። ተነሥቶም ተከተለው።	27 ከዚህም በኋላ ወጥቶ ሌዊ የሚባል ቀራጭ ⁴⁰ በመቅረጫው ተቀምጦ ተመለከተና፡- ተከተለኝ አለው። 28 ሁሉንም ተወ፤ ተነሥቶም ተከተለው።

◆ ክፍል 47ለ. በማቴዎስ ቤት የተደረገው ግብዣ

- ቅፍርናሆም -

ማቴዎስ 9:10-13	ማርቆስ 2:15-17	ሉቃስ 5:29-32
10 በቤቱም በማዕድ ተቀምጦ ሳለ፥ እነሆ፥ ብዙ ቀራጮችና ኃጢአተኞች መጥተው ከኢየሱስና ከደቀ መዛሙርቱ ጋር አብረው ተቀመጡ። 11 ፈሪሳውያንም አይተው ደቀ መዛሙርቱን ፡- መምህራችሁ ከቀራጮችና ከኃጢአተኞች ጋር አብሮ ስለ ምን ይበላል? አሉአቸው። 12 ኢየሱስም ሰምቶ፡- ሕመምተኞች እንጂ ባለ ጤናዎች ባለ መድኃኒት አያስፈልጋቸውም፤ 13 ነገር ግን ሄዳችሁ፡- ምሕረትን እወዳለሁ።	15 በቤቱም በማዕድ ተቀምጦ ሳለ፥ ብዙ ቀራጮችና ኃጢአተኞች ከኢየሱስና ከደቀ መዛሙርቱ ጋር ተቀመጡ፤ ብዙ ነበሩ ይከተሉትም ነበር። 16 ጻፎችና ፈሪሳውያንም ከቀራጮችና ከኃጢአተኞች ጋር ሲበላ አይተው ለደቀ መዛሙርቱ፡- ከቀራጮችና ከኃጢአተኞች ጋር የሚበላና የሚጠጣ ስለ ምንድር ነው? አሉ። 17 ኢየሱስም ሰምቶ፡- ሕመምተኞች እንጂ ብርቱዎች ባለ መድኃኒት አያስፈልጋቸውም።	29 ሌዊም በቤቱ ታላቅ ግብዣ አደረገለት፤ ከእነርሱም ጋር በማዕድ ተቀምጠው የነበሩ ከቀራጮችና ከሌሎች ሰዎች ብዙ ሕዝብ ነበሩ። 30 ፈሪሳውያንና ጻፎቻቸውም በደቀ መዛሙርቱ ላይ፡- ስለ ምን ከቀራጮችና ከኃጢአተኞች ጋር ትበላላችሁ ትጠጡማላችሁ? ብለው አንጐራጐሩ። 31 ኢየሱስም መልሶ፡- ሕመምተኞች እንጂ ባለ ጤናዎች ባለ መድኃኒት

⁴¹ [ሉቃስ 5:36] ሉቃስ ማለት በምሳሌ አገላለጥ ሥዕላዊ መግለጫ ማለት ነው። ጌታ በምሳሌ በማስተማር ዘዴ በመጠቀሙ፤ በማስተማር ቴክኒኩ ላይ በኋላ የኃላ ለውጥ ታይቷል (ክፍል 64ን ይመልከቱ)። በኋለኛው የምሳሌ አጠቃቀሙ እውነትን ከማያምኑት ለመሰወሪያና፤ ለሚያምኑ ግን ለመግለጫነት ተጠቅሞበታል። የመጀመሪያው አሳብ እዚህ በመረጃነት አልቀረበም።

(ማቴዎስ 9: 10-13 የቀጠለ)	(ማርቆስ 2: 15-17 የቀጠለ)	(ሉቃስ 5: 29-32 የቀጠለ)
መሥዋዕትንም አይደለም [ሆሴዕ 6: 6] ያለው ምን እንደ ሆነ ተማሩ፤ ኃጢአተኞችን ወደ ንስሐ እንጂ ጻድቃንን ልጠራ አልመጣሁምና አላቸው።	ኃጢአተኞችን እንጂ ጻድቃንን ልጠራ አልመጣሁም አላቸው።	አያስፈልጋቸውም፤ 32 ኃጢአተኞችን ወደ ንስሐ እንጂ ጻድቃንን ልጠራ አልመጣሁም አላቸው።

◆ ክፍል 48. ኢየሱስ ደቀ መዛሙርቱ ከመጸም ፋንታ ለምን ድግስ እንደሚበሉ ለማስረዳት ሦስት ምሳሌዎች ማቅረቡ - ቅፍርናሆም -

ማቴዎስ 9: 14-17	ማርቆስ 2: 18-22	ሉቃስ 5: 33-39
14 በዚያን ጊዜ የዮሐንስ ደቀ መዛሙርት ወደ እርሱ ቀርበው፡- እኛና ፈሪሳውያን፤ ብዙ ጊዜ የምንጠመው፤ ደቀ መዛሙርትህ ግን የማይጠሙት ስለ ምንድር ነው? አሉት።	18 የዮሐንስ ደቀ መዛሙርትና ፈሪሳውያን ይጠሙ ነበር። መጥተውም፡- የዮሐንስና የፈሪሳውያን ደቀ መዛሙርት የሚጠሙት የአንተ ደቀ መዛሙርት ግን የማይጠሙት ስለ ምንድር ነው? አሉት።	33 እነርሱም፡- የዮሐንስ ደቀ መዛሙርት ስለ ምን ብዙ ይጠማሉ ጸሎት ስለ ምን ያደርጋሉ? ደግሞም የፈሪሳውያን ደቀ መዛሙርት ስለ ምን እንደዚሁ ያደርጋሉ? የአንተ ደቀ መዛሙርት ግን ይበላሉ ይጠጣሉም? አሉት።
15 ኢየሱስም እንዲህ አላቸው፡- ሚዜዎች ሙሽራው ከእነርሱ ጋር ሳለ ሊያዝኑ ይችላሉን? ነገር ግን ሙሽራው ከእነርሱ የሚወሰድበት ወራት ይመጣል፤ በዚያ ጊዜም ይጠማሉ።	19 ኢየሱስም አላቸው፡- ሙሽራው ከእነርሱ ጋር ሳለ ሚዜዎች ሊጠሙ ይችላሉን? ሙሽራው ከእነርሱ ጋር ሳለ ሊጠሙ አይችሉም። 20 ነገር ግን ሙሽራው ከእነርሱ የሚወሰድበት ወራት ይመጣል፤ በዚያ ወራትም ይጠማሉ።	34 ኢየሱስም፡- ሙሽራው ከእነርሱ ጋር ሳለ ሚዜዎችን ልታስጠሙ ትችላላችሁን? 35 ነገር ግን ወራት ይመጣል፤ ሙሽራውም ከእነርሱ ሲወሰድ ያንጊዜ፤ በዚያ ወራት ይጠማሉ አላቸው።
16 በአረጀ ልብስ አዲስ እራፊ የሚያኖር የለም፤ መጣፊያው ልብሱን ይበጭቀዋልና፤ መቀደዱም የባስ ይሆናል።	21 በአረጀ ልብስ አዲስ እራፊ የሚጥፍ የለም፤ ቢደረግ ግን፤ አዲሱ መጣፊያ አሮጌውን ይበጭቀዋል፤ መቀደዱም የባስ ይሆናል።	36 ደግሞም ምሳሌ ⁴¹ እንዲህ ሲል ነገራቸው፡- የአዲስ ልብስ እራፊ ባረጀ ልብስ ላይ የሚያኖር የለም፤ ቢደረግ ግን አዲሱን ይቀደዋል ደግሞም አዲስ እራፊ ለአሮጌው አይስማማውም።
17 በአረጀ አቁማዳ አዲስ የወይን ጠጅ የሚያኖር የለም፤ ቢደረግ ግን፤	22 በአረጀ አቁማዳም አዲስ የወይን	

(ማቴዎስ 9: 14-17 የቀጠለ)

አቁማዳው ይፈነዳል፤
የወይን ጠጁም ይፈሳል
አቁማዳውም ይጠፋል፤
ነገር ግን አዲሱን የወይን
ጠጅ በአዲስ አቁማዳ
ያኖረዋል፤ ሁለቱም
ይጠባበቃሉ።

(ማርቆስ 2: 18-22 የቀጠለ)

ጠጅ የሚያኖር የለም፤
ቢደረግ ግን፤ የወይን ጠጁ
አቁማዳውን ያፈነዳል
የወይኑም ጠጅ ይፈሳል
አቁማዳውም ይጠፋል
አዲሱን የወይን ጠጅ ግን
በአዲስ አቁማዳ ያኖራሉ።

(ሉቃስ 5: 33-39 የቀጠለ)

37 ባረጀ አቁማዳም አዲስ
የወይን ጠጅ የሚያኖር
የለም፤ ቢደረግ ግን አዲሱ
የወይን ጠጅ አቁማዳውን
ያፈነዳል፤ እርሱም ይፈሳል
አቁማዳውም ይጠፋል። 38
አዲሱን የወይን ጠጅ ግን
በአዲስ አቁማዳ ማኖር
ይገባል፤ ሁለቱም
ይጠባበቃሉ። 39 አሮጌ
የወይን ጠጅ ሲጠጣ አዲሱን
የሚሻ ማንም የለም፤
አሮጌው ይጣፍጣል
ይላልና።

> ስለ ሰንበት አከባቢ የተነሣ ውዝግብ እና የኢየሱስ ከአካባቢው ፈቀቅ ማለት <

◆ ክፍል 49ሀ. ኢየሱስ በሰንበት ዕለት አንድ ድውይ ፈወሰ - ኢየሩሳሌም -

ዮሐንስ 5:1-9

1 ከዚህ በኋላ የአይሁድ በዓል ነበረ፤ ኢየሱስም ወደ ኢየሩሳሌም ወጣ። 2 በኢየሩሳሌምም በበጎች በር አጠገብ በዕብራይስጥ ቤተ ሳይዳ የምትባል አንዲት መጠመቂያ ነበረች፤ አምስትም መመላለሻ ነበረባት። 3 በእነዚህ ውስጥ የውኃውን መንቀሳቀስ እየጠበቁ በሽተኞችና ዕውሮች አንካሶችም ሰውነታቸውም የሰለለ ብዙ ሕዝብ ይተኙ ነበር። 4 አንዳንድ ጊዜ የጌታ መልአክ ወደ መጠመቂያይቱ ወርዶ ውኃውን ያናውጥ ነበርና፤ እንግዲህ ከውኃው መናወጥ በኋላ በመጀመሪያ የገባ ከማናቸው ካለበት ደዌ ጤናማ ይሆን ነበር። 5 በዚያም ከሠላሳ ስምንት ዓመት ጀምሮ የታመመ አንድ ሰው ነበረ፤ 6 ኢየሱስ ይህን ሰው ተኝቶ ባየ ጊዜ፤ እስከ አሁን ብዙ ዘመን እንዲሁ እንደ ነበረ አውቆ፡- ልትድን ትወዳለህን? አለው።

7 ድውዩም፡- ጌታ ሆይ፤ ውኃው በተናወጠ ጊዜ በመጠመቂያይቱ ውስጥ የሚያናረኝ ሰው የለኝም ነገር ግን እኔ ስመጣ ሳለሁ ሌላው ቀድሞኝ ይወርዳል ብሎ መለሰለት።

8 ኢየሱስ፡- ተነሣና አልጋህን ተሸክመህ ሂድ አለው። 9 ወዲያውም ሰውዬው ዳነ አልጋውንም ተሸክሞ ሄደ።

◆ ክፍል 49ለ. ኢየሱስ ሰንበትን በመሻሩና ከአብ ጋር አንድ ነኝ በማለቱ እርሱን ለመግደል የተደረገ ጥረት - ኢየሩሳሌም -

ዮሐንስ 5:10-18

10 ያም ቀን ሰንበት⁴² ነበረ። ስለዚህ አይሁድ የተፈወሰውን ሰው፡- ሰንበት ነው አልጋህንም ልትሸክም አልተፈቀደልህም አሉት።

11 እርሱ ግን፡- ያዳኝ ያ ሰው፡- አልጋህን ተሸክመህ ሂድ አለኝ ብሎ መለሰላቸው።

12 እነርሱም፡- አልጋህን ተሸክመህ ሂድ ያለህ ሰው ማን ነው? ብለው ጠየቁት።

13 ዳሩ ግን በዚያ ስፍራ ሕዝብ ስለ ነበሩ ኢየሱስ ፈቀቅ ብሎ ነበርና የተፈወሰው ሰው ማን እንደ ሆነ አላወቀም።

14 ከዚህ በኋላ ኢየሱስ በመቅደስ አገኘውና፡- እነሆ፤ ድነሃል፤ ከዚህ የሚብስ እንዳይደርስብህ ወደ ፊት ኃጢአት አትሥራ አለው። 15 ሰውዬው ሄዶ ያዳነው ኢየሱስ እንደ ሆነ ለአይሁድ ነገረ።

⁴² [ዮሐ. 5:10] ከየትኛውም ጉዳይ ይልቅ የሰንበት ጉዳይ የሃይማኖት መሪዎችን ከጌታ ለይቷቸዋል (በክፍል 50 እና 51)። ይህ ከመጀመሪያዎቹ ሦስት አከራካሪ ጉዳዮች ቀዳሚው ሆኖ ቀርቧል። የሃይማኖት መምህራን በሰንበት ሊከናወኑ አይገባቸውም ያሏቸውን 39 ዋና ዋና ተግባራት መዝግበው ነበር። ከእነዚህም አንዱ አጠቃላይ የቤት ውስጥ ተራ ሥራ ነበር። አልጋን የመሳሰሉ መኝታዎችን መሸከም ተከልክሏል። የኢየሱስ አገልግሎት ገና አንድ ዓመት ተኩል ሲቀረው የኢየሩሳሌም ባለሥልጣናት ሊገድሉት እንዳቀዱ (ዮሐ. 5:18)፣ ይህ ጠላትነት ወደ ገሊላም በፍጥነት ተዛመተ (ማር. 3:6፤ ክፍል 51)።

(ዮሐንስ 5: 10-18 የቀጠለ)

16 ስለዚህም በሰንበት ይህን ስላደረገ አይሁድ ኢየሱስን ያሳድዱት ነበር ሊገድሉትም ይፈልጉ ነበር። 17 ኢየሱስ ግን፡- አባቴ እስከ ዛሬ ይሠራል እኔም ደግሞ እሠራለሁ ብሎ መለሰላቸው። 18 እንግዲህ ሰንበትን ስለ ሻረ ብቻ አይደለም፤ ነገር ግን ደግሞ ራሱን ከእግዚአብሔር ጋር አስተካክሎ፡- እግዚአብሔር አባቴ ነው ስላለ፤ ስለዚህ አይሁድ ሊገድሉት አብዝተው ይፈልጉት ነበር።

◆ ክፍል 49ሐ. የወልድን ከአብ ጋር አቻ መሆን ያመለከተ ገለጣ
- ኢየሩሳሌም -

ዮሐንስ 5: 19-47

19 ስለዚህ ኢየሱስ መለሰ እንዲህም አላቸው፡- እውነት እውነት እላችኋለሁ፤ አብ ሲያደርግ ያየውን ነው እንጂ ወልድ ከራሱ ሊያደርግ ምንም አይችልም፤ ያ የሚያደርገውን ሁሉ ወልድ ደግሞ ይህን እንዲሁ ያደርጋልና። 20 አብ ወልድን ይወዳልና፤ የሚያደርገውንም ሁሉ ያሳየዋል፤ እናንተም ትደነቁ ዘንድ ከዚህ የሚበልጥ ሥራ ያሳየዋል። 21 አብ ሙታንን እንደሚያነሣ ሕይወትም እንደሚሰጣቸው፤ እንዲሁ ወልድ ደግሞ ለሚወዳቸው ሕይወትን ይሰጣቸዋል። 22-23 ሰዎች ሁሉ አብን እንደሚያከብሩት ወልድን ያከብሩት ዘንድ፤ ፍርድን ሁሉ ለወልድ ሰጠው እንጂ አብ በአንድ ሰው ስንኳ አይፈርድም። ወልድን የማያከብር የላከውን አብን አያከብርም።

24 እውነት እውነት እላችኋለሁ፤ ቃሌን የሚሰማ የላከኝንም የሚያምን የዘላለም ሕይወት አለው፤ ከሞትም ወደ ሕይወት ተሻገረ እንጂ ወደ ፍርድ አይመጣም። 25 እውነት እውነት እላችኋለሁ፤ ሙታን የእግዚአብሔርን ልጅ ድምፅ የሚሰሙበት ሰዓት ይመጣል እርሱም አሁን ነው፤ የሚሰሙትም በሕይወት ይኖራሉ። 26 አብ በራሱ ሕይወት እንዳለው እንዲሁ ደግሞ ለወልድ በራሱ ሕይወት እንዲኖረው ሰጥቶታልና። 27 የሰው ልጅም ስለ ሆነ ይፈርድ ዘንድ ሥልጣን ሰጠው።

28-29 በመቃብር ያሉቱ ሁሉ ድምፁን የሚሰሙበት ሰዓት ይመጣል፤ መልካምም ያደረጉ ለሕይወት ትንሣኤ ክፉም ያደረጉ ለፍርድ ትንሣኤ ይወጣሉና በዚህ አታድንቁ። 30 እኔ ከራሴ አንዳች ላደርግ አይቻለኝም፤ እንደ ሰማሁ እፈርዳለሁ ፍርዴም ቅን ነው፤ የላከኝን ፈቃድ እንጂ ፈቃዴን አልሻምና።

31 እኔ ስለ እኔ ስለ ራሴ ብመሰክር ምስክራ እውነት አይደለም፤ 32 ስለ እኔ የሚመሰክር ሌላ ነው፤ እርሱም ስለ እኔ የሚመሰክረው ምስክር እውነት እንደ ሆነ አውቃለሁ።

33 እናንተ ወደ ዮሐንስ ልካችኋል እርሱም ለእውነት መስክሮአል። 34 እኔ ግን ከሰው ምስክር አልቀበልም፤ እናንተ እንድትድኑ ይህን እላለሁ እንጂ። 35 እርሱ የሚነድና የሚያበራ መብራት ነበረ፤ እናንተም ጥቂት ዘመን በብርሃኑ ደስ ሊላችሁ ወደዳችሁ።

36 እኔ ግን ከዮሐንስ ምስክር የሚበልጥ ምስክር አለኝ፤ አብ ልፈጽመው የሰጠኝ ሥራ፤ ይህ የማደርገው ሥራ፤ አብ እንደ ላከኝ ስለ እኔ ይመሰክራልና። 37 የላከኝ አብም እርሱ ስለ እኔ መስክሮአል። ድምፁን ከቶ አልሰማችሁም፤ መልኩንም አላያችሁም፤ 38 እርሱም የላከውን እናንተ አታምኑምና በእናንተ ዘንድ የሚኖር ቃሉ የላችሁም። 39 እናንተ በመጻሕፍት የዘላለም ሕይወት እንዳላችሁ ይመስላችኋልና እነርሱን ትመረምራላችሁ፤ እነርሱም ስለ እኔ የሚመሰክሩ ናቸው፤ 40 ነገር ግን

(ዮሐንስ 5:19-47 የቀጠለ)

ሕይወት እንዲሆንላችሁ ወደ እኔ ልትመጡ አትወዱም።

41-42 ከሰው ክብርን አልቀበልም፤ ዳሩ ግን የእግዚአብሔር ፍቅር በራሳችሁ እንደ ሌላችሁ አውቃችኋለሁ። 43 እኔ በአባቴ ስም መጥቻለሁ አልተቀበላችሁኝም፤ ሌላው በራሱ ስም ቢመጣ እርሱን ትቀበሉታላችሁ። 44 እናንተ እርስ በርሳችሁ ክብር የምትቀበሉ ከእንዴም ከእግዚአብሔር ያለውን ክብር የማትፈልጉ፤ እንዴት ልታምኑ ትችላላችሁ?

45 እኔ በአብ ዘንድ የምከሳችሁ አይምሰላችሁ፤ የሚከሳችሁ አለ፤ እርሱም ተስፋ የምታደርጉት ሙሴ ነው። 46 ሙሴን ብታምኑት እኔን ባመናችሁ ነበር፤ እርሱ ስለ እኔ ጽፎአልና። 47 መጻሕፍትን ካላመናችሁ ግን ቃሌን እንዴት ታምናላችሁ?

◆ ክፍል 50. ደቀ መዛሙርት በሰንበት ዕለት እሸት በመቅጠፋቸው የተፈጠረ ውዝግብ
- ምናልባት በገሊላ -

ማቴዎስ 12:1-8

1 በዚያን ጊዜ ኢየሱስ በሰንበት ቀን⁴³ በእርሻ መካከል አለፈ፤ ደቀ መዛሙርቱም ተራሱና እሸት ይቀጥፉ ይበሉም ጀመር። 2 ፈረሳውያንም አይተው፡- እነሆ፤ ደቀ መዛሙርትህ በሰንበት ማድረግ ያልተፈቀደውን ያደርጋሉ አሉት።

3-4 እርሱ ግን እንዲህ አላቸው፡- 44 ዳዊትና ከእርሱ ጋር የነበሩት በተራሱ ጊዜ፤ እርሱ ያደረገውን፤ ወደ እግዚአብሔር ቤት እንደ ገባ ካህናትም ብቻ እንጂ እርሱና ከእርሱ ጋር የነበሩት ሊበሉት ያልተፈቀደውን የመሥዋዕቱን ኅብስት እንደ

ማርቆስ 2:23-28

23 በሰንበትም⁴³ በእርሻ መካከል ሲያልፍ ደቀ መዛሙርቱ እየሄዱ እሸት ይቀጥፉ ጀመር። 24 ፈረሳውያንም፡- እነሆ፤ በሰንበት ያልተፈቀደውን ስለ ምን ያደርጋሉ? አሉት።

25 እርሱም፡- ዳዊት ባስፈለገውና በተራበ ጊዜ፤ እርሱ አብረውት ከነበሩት ጋር ያደረገውን፤ አብያተር ሊቀ ካህናት በነበረ ጊዜ ወደ እግዚአብሔር ቤት እንደ ገባ፤ 26 ከካህናት በቀር መብላት ያልተፈቀደውን የመሥዋዕትን እንጀራ እንደ በላ፤ ከእርሱም ጋር ለነበሩት እንደ ሰጣቸው ከቶ አላነበባችሁምን? አላቸው።

ሉቃስ 6:1-5

1 በሰንበትም⁴³ በእርሻ መካከል ያልፍ ነበር ደቀ መዛሙርቱም እሸት ይቀጥፉ በእጃቸውም እያሹ ይበሉ ነበር። 2 ከፈረሳውያን ግን አንዳንዶቹ፡- በሰንበት ሊያደርግ ያልተፈቀደውን ስለ ምን ታደርጋላችሁ? አሉአቸው።

3-4 ኢየሱስም ለእነርሱ መልሶ፡- ዳዊት በተራበ ጊዜ እርሱ አብረውት ከነበሩ ጋር ያደረገውን፤ ወደ እግዚአብሔር ቤት እንደ ገባ ከካህናት ብቻ በቀር መብላቱ ያልተፈቀደውን የመሥዋዕትን እንጀራ ይዞ እንደ በላ፤ ከእርሱም ጋር ለነበሩት ደግሞ እንደ ሰጣቸው ይህን አላነበባችሁምን? አለ።

43 [ሉቃስ 6:1] በሃይማኖት መምህራኑ ባህል መሠረት እሸት “መቅጠፍ” እና “ማሸት” እንደማልድ፤ እንደመውቃት፤ ፍሬውን ከእብቅ እንደመለየትና ለምግብ እንደማዘጋጀት ይቆጠር ነበር። ለዚህ ነው የኢየሱስ ደቀ መዛሙርት ሰንበትን እንደሻሩ የተቆጠሩት።

(ማቴዎስ 12:1-8 የቀጠለ)

(ማርቆስ 2:23-28 የቀጠለ)

(ሉቃስ 6:1-5 የቀጠለ)

አላነበባችሁም? 5 ካህናትም በሰንበት በመቅደስ ሰንበትን እንዲያረክሱ ኃጢአትም እንዳይሆንባቸው በሕጉ አላነበባችሁም? 6 ነገር ግን እላችኋለሁ፡ ከመቅደስ የሚበልጥ ከዚህ አለ። 7 ምሕረትን እወዳለሁ መሥዋዕትንም አይደለም [ሆሴዕ 6:6] ያለው ምን እንደሆነ ብታውቁስ ኃጢአት የሌለባቸውን ባልኩነናችሁም ነበር። 8 የሰው ልጅ የሰንበት ጌታ ነውና።

27 ደግሞ፡- ሰንበት ስለሰው ተፈጥሮአል እንጂ ሰው ስለሰንበት አልተፈጠረም፤

28 እንዲሁም የሰው ልጅ ለሰንበት እንኳ ጌታዋ ነው አላቸው።

5 የሰው ልጅ የሰንበት ጌታ ነው አላቸውም።

◆ ክፍል 51. እጁ የሰለለችበትን ሰው በሰንበት መፈወስ

- በገሊላ ምክራብ ውስጥ -

ማቴዎስ 12:9-14

ማርቆስ 3:1-6

ሉቃስ 6:6-11

9 ከዚያም አልፎ ወደ ምክራባቸው ገባ። 10 እነሆም፡ እጁ የሰለለች ሰው ነበረ፤ ይከሱትም ዘንድ፡- በሰንበት መፈወስ ተፈቅዶአል? ብለው ጠየቁት።

11 እርሱ ግን፡- ከእናንተ አንድ በግ ያለው በሰንበት በጉድጓድ ቢወድቅበት፡ ይዞ የማያወጣው ሰው ማን ነው? 12 እንግዲህ ሰው ከበግ ይልቅ እንደምን አይበልጥም!

1 ደግሞም ወደ ምክራብ ገባ፡ በዚያም እጁ የሰለለች ሰው ነበር፤ 2 ሊከሱትም፡ በሰንበት ይፈውሰው እንደሆነ ይጠባበቁት ነበር። 3 እጁ የሰለለችውንም ሰው፡- ተነሥተህ ወደ መካከል ና አለው።

4 በሰንበት በጎ ማድረግ ተፈቅዶአል? ወይስ ክፉ? ነፍስ ማዳን ወይስ መግደል? አላቸው፤ እነርሱም ዝም አሉ።

5 ስለ ልባቸውም ድንዛዜ አዝኖ ዙሪያውን እየተመለከተ በቀኝ ጣ

6 በሌላው ሰንበትም ወደ ምክራብ ገብቶ አስተማረ፤ በዚያም ቀኝ እጁ የሰለለች ሰው ነበረ፤ 7 ጻፎችና ፈረሳውያንም መክሰሻ ሊያገኙበት በሰንበት ይፈውስ እንደሆነ ይጠባበቁት ነበር። 8 እርሱ ግን አሳባቸውን አውቆ እጁ የሰለለችውን ሰው፡- ተነሣና በመካከል ቁም⁴⁵ አለው፤ ተነሥቶም ቆመ።

9 ኢየሱስም፡- እጠይቃችኋለሁ፤ በሰንበት በጎ ማድረግ ተፈቅዶአል? ወይስ ክፉ? ነፍስ ማዳን

44 [ማቴ. 12:3] ኢየሱስ ለቀረቡት ክሶች በማቴዎስ ወንጌል ውስጥ የሰጣቸው አምስት ማፍረሻዎች፡-

(1) የዳዊት ምሳሌነት (12:3-4) (2) የሕግ ትምህርት (12:5) (3) ከቤተ መቅደስ የሚበልጥ ጌታ የሚመጣ ስለመሆኑ የተነገረ ትንቢት (12:6) (4) ሰንበት የተሠራው ለሰው ስለመሆኑ (12:7፤ ማር. 2:27) እና (5) መሢሔ የሰንበት ጌታ ስለመሆኑ (12:8)

(ማቴዎስ 12:9-14 የቀጠለ)

ስለዚህ በሰንበት መልካም መሥራት ተፈቅዶአል አላቸው።

13 ከዚያም በኋላ ሰውየውን፡- እጅህን ዘርጋ አለው። ዘረጋትም፡ እንደ ሁለተኛይቱም ደህና ሆነች። 14 ፈሪሳውያን ግን ወጥተው እንዴት አድርገው እንዲያጠፉት ተማከሩበት።

(ማርቆስ 3:1-6 የቀጠለ)

አያቸው፡ ሰውየውንም፡- እጅህን ዘርጋ አለው።

6 ዘረጋትም፡ እጁም ዳነች። ፈሪሳውያንም ወጥተው ወዲያው እንዴት አድርገው እንዲያጠፉት ከሄሮድስ ወገን ጋር ተማከሩበት።

(ሉቃስ 6:6-11 የቀጠለ)

ወይስ መግደል? አላቸው።

10 ሁላቸውንም ዙሪያውን አየና ሰውየውን፡- እጅህን ዘርጋ አለው። እርሱም እንዲህ አደረገ፡ እጁም እንደ ሁለተኛይቱ ዳነች። 11 እነርሱም ቊጣ ሞላባቸው፡ በኢየሱስም ምን እንዲያደርጉበት እርስ በርሳቸው ተባባሉ።

◆ ክፍል 52. ኢየሱስ ከተለያዩ ሥፍራ ከመጡ ብዙ ሰዎች ጋር ወደ ገሊላ ባሕር እልፍ ማለቱ
- በገሊላ ባሕር -

ማቴዎስ 12:15-21

15 ኢየሱስም አውቆ ከዚያ ፈቀቅ አለ። ብዙ ሰዎችም ተከተሉት፡ ሁሉንም ፈወሳቸው፡ እንዳይገልጡትም አዘዛቸው፤

16-17 በነቢዩ በኢሳይያስ የተባለው ይፈጸም ዘንድ እንዲህ ሲል፡-

18 “እነሆ የመረጥሁት ብላቴናዬ፡ ነፍሴ ደስ የተሰኘችበት ወዳጄ፤ መንፈሴን በእርሱ ላይ አኖራለሁ፡ ፍርድንም ለአሕዛብ ያወራል። 19 አይከራከርም አይጮህምም፡ ድምፁንም በአደባባይ የሚሰማ የለም። 20 ፍርድን ድል ለመንሣት እስኪያወጣ፡ የተቀጠቀጠን ሽምብቆ አይሰብርም የሚጤስን የጥዋፍ ክርም አያጠፋም። 21 አሕዛብም በስሙ ተስፋ ያደርጋሉ።” [ኢሳይያስ 42:1-4]

ማርቆስ 3:7-12

7 ኢየሱስም ከደቀ መዛሙርቱ ጋር ወደ ባህር ፈቀቅ አለ፤ ከገሊላ የመጡም ብዙ ሰዎች ተከተሉት፤ 8 እንዴት ትልቅ ነገርም እንዳደረገው ሰምተው ብዙ ሰዎች ከይሁዳ ከኢየሩሳሌምም ከኤዶምያስም ከዮርዳኖስ ማዶም ከጢሮስና ከሲዶና ምድርም ወደ እርሱ መጡ። 9 ሰዎቹም እንዳያጋፉት ታንኳን ያቆዩለት ዘንድ ደቀ መዛሙርቱን አዘዛቸው፤ 10 ብዙ ሰዎችን አድኖ ነበርና፡ ስለዚህም ሥቃይ ያለባቸው ሁሉ እንዲዳስሱት ይወድቁበት ነበር። 11 ርኩሳን መናፍስትም ባዩት ጊዜ በፊቱ ተደፍተው፡- አንተ የእግዚአብሔር ልጅ ነህ እያሉ ጮኹ። 12 እንዳይገልጡትም በጣም አዘዛቸው።

45 [ሉቃስ 6:8] ኢየሱስ ይህን አጋጣሚ ለሥነ-መለኮታዊ ክርክር መጠቀሚያ የፈለገው መሆኑ ግልጽ የሆነው “ተነሣና በመካከል ቁም” (ሉቃስ 6:8) ብሎ በተናገረ ጊዜ ነበር። ይህ የሰንበት ዕለት ፈውስ ከፍተኛ ዜና ሆነ።

> የአሥራ ሁለቱ ሐዋርያት መመረጥና የተራራው ስብከት <

◆ ክፍል 53. አሥራ ሁለቱ ሐዋርያት ተመረጡ

[ክፍል 70ለና ሐዋርያት ሥራ 1፡13ን ይመልከቱ]

- በገሊላ ባሕር አጠገብ በሚገኝ ተራራ -

ማርቆስ 3፡13-19

ሉቃስ 6፡12-16

13 ወደ ተራራም ወጣ፤ ራሱም የወደዳቸውን ወደ እርሱ ጠራ፤ ወደ እርሱም ሄዱ። 14 ከእርሱም ጋር እንዲኖሩና ለመስበክ እንዲልካቸው፤ 15 ድውዮችንም ሊፈውሱ አጋንንትንም ሊያወጡ ሥልጣን ይሆንላቸው ዘንድ አሥራ ሁለት አደረገ፤⁴⁶ 16 ስምዎንንም ጴጥሮስ ብሎ ሰየመው፤ 17 የዘብዴዎስንም ልጅ ያዕቆብን የያዕቆብንም ወንድም ዮሐንስን ቦአኔርጌስ ብሎ ሰየማቸው፤ የነጎድጓድ ልጆች ማለት ነው። 18 እንድርያስንም ፊልጶስንም በርተሎሜውስንም ማቴዎስንም ቶማስንም የእልፍዮስን ልጅ ያዕቆብንም ታዴዎስንም ቀነናዊውንም ስምዎንን፤ 19 አሳልፎ የሰጠውንም የአስቆሮቱን ይሁዳን።

12 በነዚህም ወራት ይጻልይ ዘንድ ወደ ተራራ ወጣ፤ ሌሊቱንም ሁሉ ወደ እግዚአብሔር ሲጻልይ አደረ። 13 በነጋም ጊዜ ደቀ መዛሙርቱን ጠራ፤ ከእነርሱም አሥራ ሁለት መረጠ ደግሞም ሐዋርያት ብሎ ሰየማቸው፤

14 እነርሱም፤⁴⁶ ጴጥሮስ ብሎ እንደ ገና የሰየመው ስምዎን፤ ወንድሙም እንድርያስ፤ ያዕቆብም ዮሐንስም፤ ፊልጶስም በርተሎሜዎስም፤ 15 ማቴዎስም ቶማስም፤ የእልፍዮስ ልጅ ያዕቆብም ቀናተኛ የሚባለው ስምዎንም፤ 16 የያዕቆብ ይሁዳም፤ አሳልፎ የሰጠውም የአስቆሮቱ ይሁዳ ናቸው።

◆ ክፍል 54ሀ. የተራራው ስብከት መጀመር

- በተራራው ላይ በተካከለ ስፍራ -

ማቴዎስ 5፡1-2

ሉቃስ 6፡17-19

1 ሕዝቡንም አይቶ ወደ ተራራ⁴⁷ ወጣ፤⁴⁷ በተቀመጠም ጊዜ ደቀ መዛሙርቱ ወደ እርሱ ቀረቡ፤ 2 አፉንም ከፍቶ አስተማራቸው እንዲህም አለ፡-

17 ከእነርሱም ጋር ወርዶ በተካከለ ስፍራ⁴⁷ ቆመ፤ ከደቀ መዛሙርቱም ወገን ብዙ ሕዝብ ነበረ፤ ደግሞም ሊሰሙትና ከደጭአቸው ሊፈውሱ ከይሁዳ ሁሉ ከኢየሩሳሌምም ከጢሮስና ከሲዶና ባሕር ዳርም የመጡ ብዙ ሰዎች ነበሩ፤ 18 ከርዮሳንም መናፍስት ይሠቃዩ የነበሩት ተፈወሱ፤ 19 ከእርሱም ኃይል ወጥቶ ሁሉን ይፈውስ ነበርና ሕዝቡ ሁሉ ሊዳስሱት ይሾኑ ነበር።

⁴⁶ [ማር. 3፡16፤ ሉቃስ 6፡14] ማቴዎስ 10፡2-4፤ ክፍል 70ለ እና የሐዋርያት ሥራ 1፡13 ውስጥ ሌላ ሁለት ሥፍራ ላይ የአሥራ ሁለቱ ሐዋርያት ስም ዝርዝር ተገልጧል። ታዲዎስ፤ የያዕቆብ ወንድም የይሁዳ ሌላኛው ስም መሆኑን ልብ ካልን፤ ከቅደም ተከተሉ በቀር የስም ዝርዝሮቹ አንዱ ከሌላው ጋር ይመሳሰላል። ስምዎን ጴጥሮስ በአራቱም ዝርዝር ውስጥ የመጀመሪያው ነበር። ከይሁዳ ወገን ከሆነው ከአስቆሮቱ ይሁዳ በስተቀር ሌሎች የገሊላ ሰዎች ነበሩ።

◆ ክፍል 54ለ. የመንግሥቱ ወራሾች ለሆኑት በረከት፥ ለዚያ ለማይበቁት ደግሞ ወዮታ⁴⁸

ማቴዎስ 5፡3-12

3 በመንግሥት ድሆች የሆኑ ብፁዓን ናቸው፥ መንግሥተ ሰማያት የእነርሱ ናትና። 4 የሚያዝኑ ብፁዓን ናቸው፥ መፅናናትን ያገኛሉና። 5 የዋሆች ብፁዓን ናቸው፥ ምድርን ይወርሳሉና። 6 ጽድቅን የሚረቡና የሚጠሙ ብፁዓን ናቸው፥ ይጠግባሉና። 7 የሚምሩ ብፁዓን ናቸው፥ ይማራሉና። 8 ልብ ንጹሐች ብፁዓን ናቸው፥ እግዚአብሔርን ያዩታልና። 9 የሚያስተራርቁ ብፁዓን ናቸው፥ የእግዚአብሔር ልጆች ይባላሉና። 10 ስለ ጽድቅ የሚሰደዱ ብፁዓን ናቸው፥ መንግሥተ ሰማያት የእነርሱ ናትና።

11 ሲነቅፉአችሁና ሲያሳድዱአችሁ በእኔም ምክንያት ክፉውን ሁሉ በውሸት ሲናገሩባችሁ ብፁዓን ናችሁ። 12 ዋጋችሁ በሰማያት ታላቅ ነውና ደስ ይበላችሁ፥ ሐሴትም አድርጉ፤ ከእናንተ በፊት የነበሩትን ነቢያትን እንዲሁ አሳድደዋቸዋልና።

ሉቃስ 6፡20-26

20 እርሱም ወደ ደቀ መዛሙርቱ ዓይኑን አነሣ እንዲህም አላቸው፦

እናንተ ድሆች ብፁዓን ናችሁ፥ የእግዚአብሔር መንግሥት የእናንተ ነውና። 21 እናንተ አሁን የምትራቡ ብፁዓን ናችሁ፥ ትጠግባላችሁና። እናንተ አሁን የምታለቅሱ ብፁዓን ናችሁ፥ ትስቃላችሁና። 22 ሰዎች ስለ ሰው ልጅ ሲጠሉአችሁ ሲለዩአችሁም ሲነቅፉአችሁም ሰማችሁንም እንደ ክፉ ሲያወጡ፥ ብፁዓን ናችሁ።

23 እነሆ፥ ዋጋችሁ በሰማይ ታላቅ ነውና በዚያን ቀን ደስ ይበላችሁ ዝለሉም፤ አባቶቻቸው ነቢያትን እንዲህ ያደርጉባቸው ነበርና።

24 ነገር ግን እናንተ ባለ ጠጎች ወዮላችሁ፥ መጽናናታችሁን ተቀብላችኋልና። 25 እናንተ አሁን የጠገባችሁ ወዮላችሁ፥ ትራባላችሁና። እናንተ አሁን የምትስቁ ወዮላችሁ፥ ታዝናላችሁና ታለቅሱማላችሁ። 26 ሰዎች ሁሉ መልካም ሲናገሩላችሁ፥ ወዮላችሁ፤ አባቶቻቸው ለሐሰተኞች ነቢያት እንዲሁ ያደርጉባቸው ነበርና።

47 [ማቴ. 5፡1፤ ሉቃስ 6፡17] አንዳንድ ሰዎች “የተራራው ስብከት” በተለያዩ ጊዜያት የተሰጡ ትምህርቶችን የያዘ ነው ቢሉም፤ ማቴዎስና ሉቃስ ከመዘገቡት ለመረዳት እንደሚቻለው ግን፤ በአንድ በተለየ ጊዜ የተነገረ ቃል መሆኑን ለማረጋገጥ ይቻላል። ሁሉኑ ወንጌሎች አንድ ዓይነት መልእክት ያላቸው መሆኑም በሚገባ ተቀባይነት አግኝቷል።

በሁለቱ መካከል ያለው ተመሳሳይነት ሰፊ በመሆኑ ሁለት የተለያዩ መልእክቶች ናቸው ለማለት አያስደፍርም። ኢየሱስ ይህን መልእክት ያስተላለፈው፥ በተራራው አንድ ወገን ላይ በነበረ ደልዳላ ሥፍራ ላይ ነው። መልእክቱም ለደቀ መዛሙርቱ ነበር (ማቴ. 5፡1-2፤ ሉቃስ 6፡20)። ይሁን እንጂ ሌሎች አያሌ ሰዎችም የመልእክቱ ተጠቃሚ ሆነዋል (ማቴ. 7፡28፥ ክፍል 54 እና ሉቃስ 6፡19፤ 7፡1፥ ክፍል 55)። መልእክቱ ከተመዘገበው ይልቅ የረዘመ ሳይሆን አይቀርም። ይህን ለማለት የሚያስችለው፥ አንደኛው የወንጌል ጸሐፊ ሌላው ከመዘገበው በላይ ጽፎ መገኘቱ ነው። በተጨማሪም በአንዳንድ አባባሎች የተለያዩ ዝርዝር ጉዳዮች ኢየሱስ ቃላቱን በመቀያየር አባባሉን የደጋገመ መሆኑን ስለሚያመለክቱ፥ ምናልባት በሁለቱም ወንጌላት ያልተካተቱ ሌሎች ጉዳዮች ይኖሩ ይሆናል።

48 እያንዳንዱ ባርኮት የእግዚአብሔር መንግሥት ተሳታፊ ለሆኑ ሰዎች ከተሰጠው የብሉይ ኪዳን ተስፋ ጋር የተያያዘ ነው። በዚህ ሁኔታ ነው ኢየሱስ ይናገር የነበረው ስለየትኛው መንግሥት መሆኑን ያስታወቀው።

◆ ክፍል 54ሐ. መንግሥቱን በመጠበቅ ወቅት የአኗኗር ኃላፊነት
[ክፍል 64ለ፥ 91፥ 106ና 115ን ይመልከቱ]

ማቴዎስ 5፡13-16

13 እናንተ የምድር ጨው ናችሁ፤ ጨው አልጫ ቢሆን ግን በምን ይጣፍጣል? ወደ ውጭ ተጥሎ በሰው ከመረገጥ በቀር ወደ ፊት ለምንም አይጠቅምም።

14 እናንተ የዓለም ብርሃን ናችሁ። በተራራ ላይ ያለች ከተማ ልትሰወር አይቻላትም። 15 መብራትንም አብርተው ከዕንቅብ በታች አይደለም እንጂ በመቅረዙ ላይ ያኖሩታል በቤት ላሉት ሁሉም ያበራል። 16 መልካሙን ሥራችሁን አይተው በሰማያት ያለውን አባታችሁን እንዲያከብሩ ብርሃናችሁ እንዲሁ በሰው ፊት ይብራ።

◆ ክፍል 54መ. ሕግ፥ ጽድቅና መንግሥት
[ክፍል 117ለን ይመልከቱ]

ማቴዎስ 5፡17-20

17 እኔ ሕግንና ነቢያትን ለመሻር የመጣሁ አይምስላችሁ፤⁴⁹ ልፈጽም እንጂ ለመሻር አልመጣሁም። 18 እውነት እላችኋለሁ፥ ሰማይና ምድር እስኪያልፍ ድረስ፥ ከሕግ አንዲት የውጣ ወይም አንዲት ነጥብ ከቶ አታልፍም፤ ሁሉ እስኪፈጸም ድረስ። 19 እንግዲህ ከነዚህ ከሁሉ ካነሱት ትእዛዛት አንዲቱን የሚሻር ለሰውም እንዲሁ የሚያስተምር ማንም ሰው በመንግሥተ ሰማያት ከሁሉ ታናሽ ይባላል፤ የሚያደርግ ግን የሚያስተምርም ማንም ቢሆን እርሱ በመንግሥተ ሰማያት ታላቅ ይባላል። 20 እላችኋለሁና፡- ጽድቃችሁ ከጻፍችና ከፈሪሳውያን ጽድቅ ካልበለጠ፥ ወደ መንግሥተ ሰማያት ከቶ አትገቡም።

◆ ክፍል 54ሠ. ሕግን በመተርጎም ረገድ ስድስት ማነጻጸሪያዎች
[ክፍል 91፥ 108ሠ፥ 117ለ፥ 122ና 137ሀን ይመልከቱ]

ማቴዎስ 5፡21-48

21 ለቀደሙት፡- አትግደል እንደ ተባለ ሰምታችኋል [ዘጸአት 20፡13፥ ዘዳግም 5፡17]፤ የገደለም ሁሉ ፍርድ ይገባዋል። 22 እኔ ግን እላችኋለሁ፥ በወንድሙ ላይ የሚቆጣ ሁሉ ፍርድ ይገባዋል፤ ወንድሙንም ጨርቃም የሚለው ሁሉ የሸንጎ ፍርድ ይገባዋል፤ ደንቆር የሚለውም ሁሉ የገሃነመ እሳት ፍርድ ይገባዋል።

23 እንግዲህ መባህን በመሠዊያው ላይ ብታቀርብ፥ በዚያም ወንድምህ አንዳች በአንተ ላይ እንዳለው ብታስብ፥ 24 በዚያ በመሠዊያው ፊት መባህን ትተህ ሂድ፥ አስቀድመህም ከወንድምህ ጋር ታረቅ፥ በኋላም መጥተህ መባህን አቅርብ።

25 አብረሽው በመንገድ ሳለህ ከባላጋራህ ጋር ፈጥነህ ተሰማማ፤ ባላጋራ ለዳኛ እንዳይሰጥህ ዳኛም ለሎሌው፥ ወደ ወህኒም ትጣላለህ፤ 26 እውነት እልሃለሁ፥

⁴⁹ [ማቴ. 5፡17] ኢየሱስ የብሉይ ኪዳንን ትምህርቶች ከመሻር ይልቅ ትክክለኛውን ሕግ በዘመኑ ከነበሩት መምህራን ትርጉም ጋር በማነጻጸር ፍሬ እንዲያፈሩ ያስችላቸው ዘንድ መጣ። በመሆኑም የስብከቱ ዋነኛ ጥቅስ ማቴዎስ 5፡20 ነበር። የሕግ መምህራንና የፈሪሳውያን ጽድቅ ወደ እግዚአብሔር መንግሥት ሊያስገባቸው አይችሉም። ምክንያቱም ጽድቃቸው ውጫዊ ባሕርይ ላይ የሚያተኩር በመሆኑ ነው። ወደተስፋው መንግሥት የመግቢያው መስፈርት ኢየሱስ በትምህርቱ ላይ ያቀረበው ነው (ማቴ. 7፡21፥ ክፍል 54ሸ)።

(ማቴዎስ 5:21-48 የቀጠለ)

የመጨረሻዎን ሳንቲም እስክትከፍል ድረስ ከቶ ከዚያ አትወጣም።

27 አታመንዝር እንደ ተባለ ሰምታችኋል [ዘጸአት 20:14፥ ዘዳግም 5:18]። 28 እኔ ግን እላችኋለሁ፡ ወደ ሴት ያየ ሁሉ የተመኛትም ያን ጊዜ በልቡ ከእርስዋ ጋር አመንዝርዘር። 29 ቀኝ ዓይንህም ብታሰናክልህ አውጥተህ ከአንተ ጣላት፤ ሙሉ ሰውነትህ በገሃነም ከሚጣል ይልቅ ከአካላትህ አንድ ቢጠፋ ይሻልሃልና። 30 ቀኝ እጅህም ብታሰናክልህ ቆርጠህ ከአንተ ጣላት፤ ሙሉ ሰውነትህ በገሃነም ከሚጣል ይልቅ ከአካላትህ አንድ ቢጠፋ ይሻላልና።

31 ሚስቱን የሚፈታት ሁሉ የፍችዋን ጽሕፈት ይሰጣት ተባለ [ዘዳግም 24:1፥ 3]። 32 እኔ ግን እላችኋለሁ፡ ያለ ዝሙት ምክንያት ሚስቱን የሚፈታ ሁሉ አመንዝራ ያደርጋታል። የተፈታችውንም የሚያገባ ሁሉ ያመነዝራል።

33 ደግሞ ለቀደሙት፡- በውሸት አትማል ነገር ግን መሐላዎችህን ለጌታ ስጥ እንደተባለ ሰምታችኋል። [ዘሌዋውያን 19:12፤ ዘኁልቀኝ 30:2፤ ዘዳግም 23:21] 34 እኔ ግን እላችኋለሁ፡- ከቶ አትማሉ፤ በሰማይ አይሆንም የእግዚአብሔር ዙፋን ነውና፤ 35 በምድርም አይሆንም የእግሩ መረገጫ ናትና፤ በኢየሩሳሌምም አይሆንም የታላቁ ንጉሥ ከተማ ናትና፤ [መዝሙር 48:2] 36 በራስህም አትማል፡ አንዲቱን ጠጉር ነጭ ወይም ጥቁር ልታደርግ አትችልምና። 37 ነገር ግን ቃላችሁ አዎን አዎን ወይም አይደለም አይደለም ይሁን፤ ከነዚህም የወጣ ከክፉው ነው።

38 ዓይን ስለ ዓይን ጥርስም ስለ ጥርስ እንደ ተባለ ሰምታችኋል። [ዘጸአት 21:24፤ ዘሌዋውያን 24:20፤ ዘዳግም 19:21] 39 እኔ ግን እላችኋለሁ፡ ክፉውን አትቃወሙ፤ ዳሩ ግን ቀኝ ጉንጭህን በጥፈ ለሚመታህ ሁሉ ሁለተኛውን ደግሞ አዙርለት፤ 40 እንዲከሰህም እጅ ጠባብህንም እንዲወስድ ለሚወድ መጎናጸፊያህን ደግሞ ተውለት፤ 41 ማንም ሰው አንድ ምዕራፍ ትሄድ ዘንድ ቢያስገድድህ ሁለተኛውን ከእርሱ ጋር ሂድ። 42 ለሚለምንህ ስጥ፡ ከአንተም ይበደር ዘንድ ከሚወደው ፈቀቅ አትበል።

43 ባልንጀራህን ውደድ ጠላትህንም ጥላ እንደ ተባለ ሰምታችኋል። [ዘሌዋውያን 19:18] 44-45 እኔ ግን እላችኋለሁ፡ በሰማያት ላለ አባታችሁ ልጆች ትሆኑ ዘንድ ጠላቶቻችሁን ውደዱ፡ የሚረግሙ አችሁንም መርቁ፡ ለሚጠሉአችሁም መልካም አድርጉ፡ ስለሚያሳድዱአችሁም ጸልዩ፤ እርሱ በክፍዎችና በበጎዎች ላይ ፀሐይን ያወጣልና፡ በጸድቃንና በኃጢአተኞችም ላይ ዝናቡን ያዘንባልና።

ሉቃስ 6:27-30፥ 32-36

27 ነገር ግን ለእናንተ ለምትሰሙ እላችኋለሁ፡ ጠላቶቻችሁን ውደዱ፡ ለሚጠሉአችሁ መልካም አድርጉ፡ 28 የሚረግሙ አችሁንም መርቁ፡ ስለሚበድሉአችሁም ጸልዩ። 29 ጉንጭህን ለሚመታህ ደግሞ ሁለተኛውን ሰጠው፡ መጎናጸፊያህንም ለሚወስድ እጅ ጠባብህን ደግሞ አትከልክለው። 30 ለሚለምንህ ሁሉ ስጥ፡ ገንዘብህንም የሚወስድ እንዲመልስ አትጠይቀው።

32 የሚወዱአችሁንም ብትወዱ፡ ምን ምስጋና አላችሁ? ኃጢአተኞች ደግሞ የሚወዱአችሁን ይወዳሉና። 33 መልካምም ለሚያደርጉላችሁ መልካም ብታደርጉ፡ ምን ምስጋና አላችሁ? ኃጢአተኞች ደግሞ ያን ያደርጋሉና። 34

46 የሚወዱአችሁን ብትወዱ ምን ዋጋ አላችሁ? ቀራጮችስ ያንኑ ያደርጉ የለምን? 47 ወንድሞቻችሁንም ብቻ እጅ

(ማቴዎስ 5:21-48 የቀጠለ)

(ሉቃስ 6:27-30፤ 32-36 የቀጠለ)

ብትነሡ ምን ብልጫ ታደርጋላችሁ?
አሕዛብስ ያንኑ ያደርጉ የለምን?

እንድትወስዱባቸው ተስፋ ለምታደርጉአቸው ብታበድሩ፡ ምን ምስጋና አላችሁ? ኃጢአተኞች ደግሞ በትክክል እንዲቀበሉ ለኃጢአተኞች ያበድራሉ። 35 ነገር ግን ጠላቶቻችሁን ውደዱ፤ መልካም አድርጉ፤ ምንም ተስፋ ሳታደርጉም አበድሩ፤ ዋጋችሁም ታላቅ ይሆናል፤ የልዑልም ልጆች ትሆናላችሁ፤ እርሱ ለማያመሰግኑ ለክፉዎችም ቸር ነውና። 36 አባታችሁ ርኅሩኅ እንደ ሆነ ርኅሩኅኝ ሁኑ።

48 እንግዲህ የሰማዩ አባታችሁ ፍጹም እንደ ሆነ እናንተ ፍጹማን ሁኑ።

◆ ክፍል 54ረ. ሊወገዱ የሚገባቸውና ግብዝነት ያለባቸው ሦስት
“የጽድቅ ሥራዎች”⁵⁰

[ክፍል 105፤ 121ና 131ን ይመልከቱ]

ማቴዎስ 6:1-18

1 ለሰዎች ትታዩ ዘንድ ምጽዋታችሁን በፊታቸው እንዳታደርጉ ተጠንቀቁ፤ ያለዚያ በሰማያት ባለው አባታችሁ ዘንድ ዋጋ የላችሁም።

2 እንግዲህ ምጽዋት ስታደርግ፤ ግብዞች በሰው ዘንድ ሊከበሩ በምኩራብ በመንገድም እንደሚያደርጉ በፊትህ መለከት አታስነፋ፤ እውነት እላችኋለሁ፡ ዋጋቸውን ተቀብለዋል። 3-4 አንተ ግን ምጽዋት ስታደርግ ምጽዋትህ በስውር እንዲሆን ቀኝህ የምትሠራውን ግራህ አትወቅ፤ በስውር የሚያይ አባትህም በግልጥ ይከፍልሃል።

5 ስትጸልዩም እንደ ግብዞች አትሁኑ፤ ለሰው ይታዩ ዘንድ በምኩራብና በመንገድ ማዕዘን ቆመው መጸለይን ይወዳሉና፤ እውነት እላችኋለሁ፡ ዋጋቸውን ተቀብለዋል። 6 አንተ ግን ስትጸልይ፡ ወደ እልፍኝህ ግባ መዝጊያህንም ዘግተህ በስውር ላለው አባትህ ጸልይ፤ በስውር የሚያይ አባትህም በግልጥ ይከፍልሃል። 7 አሕዛብም በመናገራቸው ብዛት እንዲሰሙ ይመስላቸዋልና ስትጸልዩ እንደ እነርሱ በከንቱ አትድገው። 8 ስለዚህ አትምሰሉአቸው፤ ሳትለምኑት አባታችሁ የሚያስፈልጋችሁን ያውቃልና።

9 እንግዲህ እናንተስ እንዲህ ጸልዩ፡-

“በሰማያት የምትኖር አባታችን ሆይ፤ 10 ስምህ ይቀደስ፤ መንግሥትህ ትምጣ፤ ፈቃድህ በሰማይ እንደ ሆነች እንዲሁ በምድር ትሁን፤ 11 የዕለት እንጀራችንን ዛሬ ሰጠን፤ 12 እኛም ደግሞ የበደሉንን ይቅር እንደምንል በደላችንን ይቅር በለን፤ 13 ከክፉም አድነን እንጂ ወደ ፈተና አታግባን፤ መንግሥት ያንተ ናትና ኃይልም ክብርም ለዘለዓለሙ፤ አሚን።”

14 ለሰዎች ኃጢአታቸውን ይቅር ብትሉ፡ የሰማዩ አባታችሁ እናንተን ደግሞ ይቅር ይላችኋልና፤ 15 ለሰዎች ግን ኃጢአታቸውን ይቅር ባትሉ፡ አባታችሁም ኃጢአታችሁን ይቅር አይላችሁም።

⁵⁰ በግልጥ የተነገሩ ሦስት “የጽድቅ ሥራዎች” ምዕዋት መስጠት (6:2-4)፤ ጸሎት (6:5-15) እና ጸም (6:16-18) ናቸው። ፈሪሳውያን እነዚህን ይፈጽሙ የነበሩት ለታይታ ስለነበር፤ የማንኛውንም መለኮታዊ ስጦታ ተስፋ አጡ።

(ማቴዎስ 6:1-18 የቀጠለ)

16 ስትጠሙም፤ እንደ ግብዞች አትጠውልጉ፤ ለሰዎች እንደ ጠመኛ ሊታዩ ፈታቸውን ያጠፋሉና፤ እውነት እላችኋለሁ፤ ዋጋቸውን ተቀብለዋል። 17-18 አንተ ግን ስትጠም፤ በሰው ላለው አባትህ እንጂ እንደ ጠመኛ ለሰዎች እንዳትታይ ራስህን ተቀባ ፈትህንም ታጠብ፤ በሰው ሊሟያይ አባትህም በግልጥ ይከፍላል።

◆ ክፍል 54ሰ. ንፋግነትን፤ የከፋ ፍርድን እና ብልህነት በጎደለው አኳኋን ቅዱስ የሆኑ ነገሮችን ማቃለልን በተመለከተ የቀረቡ ሦስት ክልከላዎች

[ክፍል 64ላ፡ 70ላ፡ 106፡ 108ሀ፡ 108ላ፡ 117፡ 145ና 150ላን ይመልከቱ]

ማቴዎስ 6:19-7:6

19 ብልና ዝገት በሚያጠፉት ሌቦችም ቆፍረው በሚሠርቁት ዘንድ ለእናንተ በምድር ላይ መዝገብ አትሰብስቡ፤ 20 ነገር ግን ብልም ዝገትም በማያጠፉት ሌቦችም ቆፍረው በማይሠርቁት ዘንድ ለእናንተ በሰማይ መዝገብ ሰብስቡ፤ 21 መዝገብህ ባለበት ልብህ ደግሞ በዚያ ይሆናልና።

22 የሰውነት መብራት ዓይን ናት። ዓይንህ እንግዲህ ጤናማ ብትሆን፤ ሰውነትህ ሁሉ ብሩህ ይሆናል፤ 23 ዓይንህ ግን ታማሚ ብትሆን፤ ሰውነትህ ሁሉ የጨለመ ይሆናል። እንግዲህ በአንተ ያለው ብርሃን ጨለማ ከሆነ፤ ጨለማውስ እንዴት ይበረታ!

24 ለሁለት ጌቶች መገዛት የሚቻለው ማንም የለም፤ ወይም አንዱን ይጠላል ሁለተኛውንም ይወዳል፤ ወይም ወደ አንዱ ይጠጋል ሁለተኛውንም ይንቃል፤ ለእግዚአብሔርና ለገንዘብ መገዛት አትችሉም።

25 ስለዚህ እላችኋለሁ፤ ስለ ነፍሳችሁ በምትበሉትና በምትጠሙት፤ ወይም ስለ ሰውነታችሁ በምትለብሱት አትጨነቁ፤ ነፍስ ከመብል ሰውነትም ከልብስ አይበልጥምን? 26 ወደ ሰማይ ወጮች ተመልከቱ፤ አይዘሩም አያጭዱምም በጎተራም አይከቱም፤ የሰማይ አባታችሁም ይመግባቸዋል፤ እናንተ ከእነርሱ እጅግ አትበልጡምን? 27 ከእናንተ ተጨንቆ በቁመቱ ላይ አንድ ክንድ መጨመር የሚችል ማን ነው?

28 ስለ ልብስስ ስለ ምን ትጨነቃላችሁ? የሚዳ አበቦች እንዴት እንዲያድጉ ልብ አድርጋችሁ ተመልከቱ፤ 29 አይደክሙም አይፈትሉም፤ ነገር ግን እላችኋለሁ፤ ሰሎሞንስ እንኳ በክብሩ ሁሉ ከነዚህ እንደ አንዱ አልለበሰም። 30 እግዚአብሔር ግን ዛሬ ያለውን ነገም ወደ እቶን የሚጣለውን የሚዳን ሣር እንዲህ የሚያለብሰው ከሆነ፤ እናንተ እምነት የጎደላችሁ፤ እናንተንም ይልቁን እንዴት? 31 እንግዲህ፡- ምን እንበላለን? ምን እንጠጣለን? ምን እንለብላለን? ብላችሁ አትጨነቁ፤ 32 ይህንስ ሁሉ አሕዛብ ይፈልጋሉ፤ ይህ ሁሉ እንዲያስፈልጋችሁ የሰማይ አባታችሁ ያውቃልና። 33 ነገር ግን አስቀድማችሁ የእግዚአብሔርን መንግሥት ጽድቁንም ፈልጉ፤ ይህም ሁሉ ይጨመርላችኋል። 34 ነገ ለራሱ ይጨነቃልና ለነገ አትጨነቁ፤ ለቀኑ ክፋቱ ይበቃዋል።

(ማቴዎስ 6:19-7:6 የቀጠለ)

1-2 እንዳይፈረድባችሁ አትፍረዱ፤ በምትፈርዱበት ፍርድ ይፈረድባችኋልና፤ በምትሰፍሩበትም መስፈሪያ ይሰፈርባችኋል።

3 በወንድምህም ዓይን ያለውን ጉድፍ ስለምን ታያለህ፤ በዓይንህ ግን ያለውን ምስሶ ስለ ምን አትመለከትም? 4 ወይም ወንድምህን፡- ከዓይንህ ጉድፍ ላውጣ ፍቀድልኝ እንዴትስ ትለዋለህ? እነሆም፡ በዓይንህ ምስሶ አለ። 5 አንተ ግብዝ፤ አስቀድመህ ከዓይንህ ምስሶውን አውጣ፤ ከዚያም በኋላ ከወንድምህ ዓይን ጉድፉን ታወጣ ዘንድ አጥርተህ ታያለህ።

6 በእግራቸው እንዳይረግጡት ተመልሰውም እንዳይነክሱአችሁ፤ የተቀደሰውን ለውሾች አትሰጡ፤ ዕንቁዎቻችሁንም በእሪያዎች ፊት አትጣሉ።

ሉቃስ 6:37-42

37 አትፍረዱ አይፈረድባችሁም፤ አትኩንኑ አትኩነኑምም። ይቅር በሉ ይቅርም ትባላላችሁ። 38 ስጡ ይሰጣችሁማል፤ በምትሰፍሩበት መስፈሪያ ተመልሶ ይሰፈርላችኋልና፤ የተጨቋነና የተነቀነቀ የተትረፈረፈም መልካም መስፈሪያ በእቅፋችሁ ይሰጣችኋል።

39 ምሳሌም አላቸው፡- ዕውር ዕውርን ሊመራ ይችላልን? ሁለቱ በጉድጓድ አይወድቁምን? 40 ደቀ መዝሙር ከመምህሩ አይበልጥም፤ ፈጽሞ የተማረ ሁሉ ግን እንደ መምህሩ ይሆናል።

41 በወንድምህም ዓይን ያለውን ጉድፍ ስለ ምን ታያለህ፤ በራስህ ዓይን ግን ያለውን ምስሶ ስለ ምን አትመለከትም? 42 በዓይንህ ያለውን ምስሶ ራስህ ሳታይ፤ እንዴት ወንድምህን፡- ወንድሜ ሆይ፤ በዓይንህ ያለውን ጉድፍ ላውጣ ፍቀድልኝ ልትል ትችላለህ? አንተ ግብዝ፤ አስቀድመህ ከዓይንህ ምስሶውን አውጣ ከዚያም በኋላ በወንድምህ ዓይን ያለውን ጉድፍ ታወጣ ዘንድ አጥርተህ ታያለህ።

◆ ክፍል 54ሸ. ተግባርና ድምዳሜው

[ክፍል 61፡ 105ና 113ሀን ይመልከቱ]

ማቴዎስ 7:7-27

7 ለምኑ፤ ይሰጣችሁማል፤ ፈልጉ፤ ታገኙማላችሁ፤ መዝጊያን አንኳኩ፤ ይከፈትላችሁማል። 8 የሚለምነው ሁሉ ይቀበላልና፤ የሚፈልገውም ያገኛል፤ መዝጊያንም ለሚያንኳኳ ይከፈትለታል።

9 ወይስ ከእናንተ፤ ልጁ እንጀራ ቢለምነው፤ ድንጋይን የሚሰጠው ከእናንተ ማን ሰው ነው? 10 ዓሳስ ቢለምነው እባብን ይሰጠዋልን? 11 እንኪያስ እናንተ ክፉዎች ስትሆኑ ለልጆቻችሁ መልካም ስጦታ መስጠትን

ሉቃስ 6:31፤ 43-49

(ማቴዎስ 7:7-27 የቀጠለ)

ካወቃችሁ፥ በሰማያት ያለው አባታችሁ ለሚለምኑት እንዴት አብልጦ መልካም ነገርን ይሰጣቸው? 12 እንግዲህ ሰዎች ሊያደርጉላችሁ የምትወዱትን ሁሉ እናንተ ደግሞ እንዲሁ አድርጉላቸው! ሕግም ነቢያትም ይህ ነውና።

13 በጠበበው ደጅ ግቡ፤ ወደ ጥፋት⁵¹ የሚወስደው ደጅ ሰፊ፥ መንገዱም ትልቅ ነውና፥ ወደ እርሱም የሚገቡ ብዙዎች ናቸው፤ 14 ወደ ሕይወት የሚወስደው ደጅ የጠበበ፥ መንገዱም የቀጠነ ነውና፥ የሚያገኙትም ጥቂቶች ናቸው።

15 የበግ ለምድ ለብሰው ከሚመጡባችሁ በውሥጣቸው ግን ነጣቂዎች ተኩላዎች ከሆኑ ከሐሰተኞች ነቢያት ተጠንቀቁ። 16 ከፍሬያቸው ታውቋቸዋላችሁ። ከእሾህ ወይን ከኩርንችትስ በለስ ይለቀማልን? 17 እንዲሁ መልካም ዛፍ ሁሉ መልካም ፍሬ ያደርጋል፥ ክፉም ዛፍ ክፉ ፍሬ ያደርጋል። 18 መልካም ዛፍ ክፉ ፍሬ ማፍራት፥ ወይም ክፉ ዛፍ መልካም ፍሬ ማፍራት አይቻለውም። 19 መልካም ፍሬ የማያደርግ ዛፍ ሁሉ ይቆረጣል ወደ እሳትም ይጣላል። 20 ስለዚህም ከፍሬያቸው ታውቋቸዋላችሁ።

21 በሰማያት ያለውን የአባቴን ፈቃድ የሚያደርግ እንጂ፥ ጌታ ሆይ፥ ጌታ ሆይ፥ የሚለኝ ሁሉ መንግሥተ ሰማያት የሚገባ አይደለም። 22 በዚያ ቀን ብዙዎች፡- ጌታ ሆይ፥ ጌታ ሆይ፥ በስምህ ትንቢት አልተናገርንምን? በስምህስ አጋንንትን አላወጣንምን? በስምህስ ብዙ ተአምራትን አላደረግንምን? ይሉኛል። 23 የዚያን ጊዜም፡- ከቶ አላወቅኋችሁም! እናንተ ዓመፀኞች፥ ከእኔ ራቂ ብዬ እመስክር ባቸዋለሁ።

24 ስለዚህ ይህን ቃሌን ሰምቶ የሚያደርገው ሁሉ ቤቱን በዓለት ላይ

(ሉቃስ 6:31፥ 43-49 የቀጠለ)

31 ሰዎችም ሊያደርጉላችሁ እንደምትወዱ እናንተ ደግሞ እንዲሁ አድርጉላቸው።

43 ክፉ ፍሬ የሚያደርግ መልካም ዛፍ የለምና፥ እንዲሁም መልካም ፍሬ የሚያደርግ ክፉ ዛፍ የለም። 44 ዛፍ ሁሉ ከፍሬው ይታወቃልና! ከእሾህ በለስ አይለቅሙም፥ ከአጣጥ ቊጥቋጦም ወይን አይቈርጡም። 45 በልብ ሞልቶ ከተረፈው አፉ ይናገራልና መልካም ሰው ከልብ መልካም መዝገብ መልካሙን ያወጣል፥ ክፉ ሰውም ከልብ ክፉ መዝገብ ክፉውን ያወጣል።

46 ስለ ምን፡- ጌታ ሆይ፥ ጌታ ሆይ፥ ትሉኛላችሁ፥ የምለውንም አታደርጉም?

47 ወደ እኔ የሚመጣ ሁሉ ቃሌንም ሰምቶ የሚያደርገው፥ ማንን እንዲመስል አሳያችኋለሁ። 48 ቤት ሲሠራ አጥልቆ

51 [ማቴ. 7:13-14፥ 21፥ 23] በኢየሱስ ትምህርት መሠረት ሕይወት ማግኘትና ወደ መንግሥቱ መግባት ተመሳሳይ ናቸው። በአንጻሩም ወደ ጥፋት መሄድ ከመንግሥቱ መወገድ ነው። በመሆኑም አንድ ሰው ከሚመጣው የእግዚአብሔር መንግሥት ጋር ግንኙነት መፍጠሩ ወሳኝ ይሆናል።

(ማቴዎስ 7:7-27 የቀጠለ)

(ሉቃስ 6:31÷ 43-49 የቀጠለ)

የሠራ ልባም ሰውን ይመስላል። 25 ዝናብም ወረደ ጎርፍም መጣ ነፋስም ነፈሰ ያንም ቤት ገፋው፤ በዓለት ላይም ስለ ተመሠረተ አልወደቀም። 26 ይህንም ቃሌን ሰምቶ የማያደርገው ሰው ሁሉ ቤቱን በአሸዋ ላይ የሠራ ሰነፍ ሰውን ይመስላል። 27 ዝናብም ወረደ ጎርፍም መጣ ነፋስም ነፈሰ ያንም ቤት መታው፤ ወደቀም፤ አወዳደቁም ታላቅ ሆነ።

የቆፈረ በዓለት ላይም የመሠረተ ሰውን ይመስላል፤ ጎርፍም በመጣ ጊዜ ወንዙ ያን ቤት ገፋው፤ በዓለት ላይም ስለ ተመሠረተ ሊያናውጠው አልቻለም። 49 ሰምቶ የማያደርገው ግን ያለ መሠረት በምድር ላይ ቤቱን የሠራ ሰውን ይመስላል፤ ወንዙም ገፋው ወዲያውም ወደቀ የዚያ ቤት አወዳደቅም ታላቅ ሆነ።

◆ ክፍል 54ቀ. የሕዝቡ አጻፋ

ማቴዎስ 7:28-8:1

28 ኢየሱስም ይህን ነገር በጨረሰ ጊዜ ሕዝቡ በትምህርቱ ተገረሙ፤ እንደ ጻፎቻቸው ሳይሆን 29 እንደ ባለ ሥልጣን ያስተምራቸው ነበርና።

1 ከተራራም በወረደ ጊዜ ብዙ ሕዝብ ተከተሉት።

> በማደግ ላይ ያለ ዝናና ለንስሐ የተሰጠው ትኩረት<

◆ ክፍል 55. የመቶ አለቃው እምነትና የአገልጋዩ መፈወስ
- ቅፍርናሆም -

ማቴዎስ 8:5-13

ሉቃስ 7:1-10

5 ወደ ቅፍርናሆምም በገባ ጊዜ የመቶ አለቃ ወደ እርሱ ቀርቦ፡- ጌታ ሆይ፤ 6 ብላቴናዬ ሽባ ሆኖ እጅግ እየተማቀየ በቤት ተኝቶአል ብሎ ለመነው።

1 ቃሉን ሁሉ በሕዝብ ጀርዎች በጨረሰ ጊዜ ወደ ቅፍርናሆም ገባ። 2 አንድ የመቶ አለቃም ነበረ፤ የሚወደውም ባሪያው ታሞ ሊሞት ቀርቦ ነበር። 3 ስለ ኢየሱስም በሰማ ጊዜ የአይሁድን ሽማግሌች ወደ እርሱ ላከና መጥቶ ባሪያውን እንዲያድን ለመነው። 4 እነርሱም ወደ ኢየሱስ መጥተው፡- ይህን ልታደርግለት ይገባዋል፤ 5 ሕዝባችንን ይወዳልና ምክራብም ራሱ ሠርቶልናል ብለው አጽንተው ለመጡት። 6 ኢየሱስም ከእነርሱ ጋር ሄደ።

7 ኢየሱስም፡- እኔ መጥቼ እፈውሰዋለሁ አለው።

8 የመቶ አለቃውም መልሶ፡- ጌታ ሆይ፤ በቤቴ ጣራ ከታች ልትገባ አይገባኝም፤ ነገር ግን ቃል ብቻ ተናገር፤ ብላቴናዬም ይፈወሳል።

አሁንም ወደ ቤቱ በቀረበ ጊዜ የመቶው አለቃ ወዳጆቹን ወደ እርሱ ላከ፤ አለውም፡- ጌታ ሆይ በቤቴ ጣራ በታች

52 [ማቴ. 8:10፤ ሉቃስ 7:9] ኢየሱስ ይህን መቶ አለቃ ከመሳሰሉና አይሁዳውያን ካልሆኑ ሰዎች ጋር መገናኘቱ በግልጽ ከታወቀውና የጠፉትን የእስራኤል ቤት በነች መፈለግ ከሆነው ዓላማው (ማቴ. 15:24፤ ክፍል 79) አንጻር ሲታይ አስደናቂ ነው። የአገልግሎቱ የቅርብ ተጠቃሚዎች የሆኑት አይሁዳውያን ከዚህ ሰው ብዙ ሊማሩ ይገባቸው ነበር።

(ማቴዎስ 8:5-13 የቀጠለ)

9 እኔ ደግሞ ለሌሎች ተገዥ ነኝና፤ ከእኔም በታች ጭፍራ አለኝ፤ አንዱንም፡- ሂድ ብለው ይሄዳል፤ ሌላውንም፡- ና ብለው ይመጣል፤ ባሪያዬንም፡- ይህን አድርግ ብለው ያደርጋል አለው።

10 ኢየሱስም ሰምቶ ተደነቀና ለተከተሉት እንዲህ አለ፡- እውነት እላችኋለሁ፡ በእስራኤል⁵² እንኳ እንዲህ ያለ ትልቅ እምነት አላገኘሁም። 11 እላችኋለሁም፡ ብዙዎች ከምሥራቅና ከምዕራብ ይመጣሉ ከአብርሃምና ከይስሐቅ ከያዕቆብም ጋር በመንግሥተ ሰማያት ይቀመጣሉ፤ 12 የመንግሥት ልጆች ግን በውጭ ወደ አለው ጨለማ ይጣላሉ፤ በዚያ ልቅሶና ጥርስ ማፋጨት ይሆናል።

13 ኢየሱስም ለመቶ አለቃ፡- ሂድና እንዳመንህ ይሁንልህ አለው። ብላቴናውም በዚያች ሰዓት ተፈወሰ።

(ሉቃስ 7:1-10 የቀጠለ)

ልትገባ አይገባኝምና አትድከም፤ 7 ስለዚህም ወደ አንተ ልመጣ እንዲገባኝ ሰውነቴን አልቈጠርሁትም፤ ነገር ግን ቃል ተናገር፡ ብላቴናዬም ይፈወሳል። 8 እኔ ደግሞ ከሌሎች በታች የምገዛ ሰው ነኝ፤ ከእኔም በታች ወታደሮች አሉኝ፤ አንዱንም፡- ሂድ ብለው ይሄዳል፤ ሌላውንም፡- ና ብለው ይመጣል፤ ባሪያዬንም፡- ይህን አድርግ ብለው ያደርጋል።

9 ኢየሱስም ይህን ሰምቶ በእርሱ ተደነቀ፤ ዘወርም ብሎ ለተከተሉት ሕዝብ፡- እላችኋለሁ፤ በእስራኤል⁵² እንኳ እንዲህ ያለ ትልቅ እምነት አላገኘሁም አላቸው።

10 የተላኩትም ወደ ቤት ተመልሰው ባሪያውን ባለ ጤና ሆኖ አገኙት።

◆ ክፍል 56. ናይን በተባለው ሥፍራ የአንዲት መበለት ልጅ ከሞት ተነሣ

- ናይን -

ሉቃስ 7:11-17

11 በነገውም ናይን ወደምትባል ወደ አንዲት ከተማ ሄደ፤ ደቀ መዛሙርቱም ብዙ ሕዝብም ከእርሱ ጋር አብረው ሄዱ። 12 ወደ ከተማይቱም በር በቀረበ ጊዜ፤ እነሆ፤ የሞተ ሰው ተሸክመው አወጡ፤ እርሱም ለእናቱ አንድ ልጅ ነበረ፤ እርሱም መበለት ነበረች፤ ብዙም የከተማ ሕዝብ ከእርሱ ጋር አብረው ነበሩ። 13 ጌታም ባያት ጊዜ አዘነላትና፡- አታልቅሽ አላት።

14 ቀርቦም ቃሪዛውን ነካ፤ የተሸከሙትም ቆሙ፤ አለውም፡- አንተ ጎብዝ፤ እልሃለሁ፤ ተነሣ። 15 የሞተውም ቀና⁵³ ብሎ ተቀመጠ ሊናገርም ጀመረ፤ ለእናቱም ሰጣት።

16 ሁሉንም ፍርሃት ያዛቸውና፡- ታላቅ ነቢይ በእኛ መካከል ተነሥቶአል፤ ደግሞ፡- እግዚአብሔር ሕዝቡን ጎበኝ እያሉ እግዚአብሔርን አመሰግኑ። 17 ይህም ዝና ስለ እርሱ በይሁዳ ሁሉ በዙሪያውም ባለች አገር ሁሉ ወጣ።

⁵³ [ሉቃስ 7:15] ኢየሱስ በሌላ ጊዜ ሙታንን በማስነሣቱ ይታወቃል (ክፍል 67፤ 118ለ)። ሉቃስ 7:22 (ክፍል 57) እንደሚያመለክተው፤ በግልጽ ባልታወቁ ጊዜያት ነበር ይህን የሚያደርገው።

◆ ክፍል 57. መጥምቁ የሐንስ ከመንግሥት ጋር ያለው ግንኙነት - ገሊላ -

ማቴዎስ 11:2-19

2 የሐንስም በወህኒ ሳለ የክርስቶስን ሥራ ሰምቶ ከደቀ መዛሙርቱ ሁለት ላከና፡-⁵⁵ 3 የሚመጣው አንተ ነህን?⁵⁴ ወይስ ሌላ እንጠብቅ? አለው።

4 ኢየሱስም መልሶ እንዲህ አላቸው፡- ሄዳችሁ ያያችሁትን የሰማችሁትንም ለየሐንስ አውሩለት፤ 5 ዕውሮች ያያሉ አንካሶችም ይሄዳሉ፤ ለምጻሞችም ይነጻሉ ደንቆሮችም ይሰማሉ፤ ሙታንም ይነሣሉ 6 ለድሆችም ወንጌል ይሰበካል [ኢሳይያስ 35:5-6፤ 61:1]፤ በእኔም የማይሰናከለው ሁሉ ብፁዕ ነው።

7 እነዚያም ሲሄዱ ኢየሱስ ለሕዝቡ ስለ የሐንስ ሊናገር ጀመረ እንዲህም አለ፡- ምን ልታዩ ወደ ምድረ በዳ ወጣችሁ? 8 ነፋስ የሚወዘውዘውን ሸምበቆን? ወይስ ምን ልታዩ ወጣችሁ? ቀጭን ልብስ የለበሰ ሰውን? እነሆ፤ ቀጭን ልብስ የለበሱ በነገሥታት ቤት አሉ። 9 ወይስ ምን ልታዩ ወጣችሁ? ነቢይን? አዎን እላችኋለሁ፤ ከነቢይም የሚበልጠውን።

10 “እነሆ፤ መንገድህን በፊትህ የሚጠርግ መልክተኞቹን በፊትህ እልካለሁ”

ሉቃስ 7:18-35

18 ደቀ መዛሙርቱም ለየሐንስ እነዚህን ሁሉ አወሩ። 19 የሐንስም ከደቀ መዛሙርቱ ሁለት ወደ እርሱ ጠርቶ፡- የሚመጣው አንተ ነህን?⁵⁴ ወይስ ሌላውን?⁵⁵ እንጠብቅ? ብሎ ወደ ኢየሱስ ላከ።

20 ሰዎቹም ወደ እርሱ መጥተው፡- መጥምቁ የሐንስ፡- የሚመጣው አንተ ነህን ወይስ ሌላውን? እንጠብቅ? ብሎ ወደ አንተ ላከን አሉት።

21 በዚያች ሰዓት ከደዌና ከሥቃይ ከክፉዎች መናፍስትም ብዙዎችን ፈወሰ፤ ለብዙ ዕውሮችም ማየትን ሰጠ። 22 ኢየሱስም መልሶ፡- ሄዳችሁ ያያችሁትን የሰማችሁትንም ለየሐንስ አውሩለት፤ ዕውሮች ያያሉ፤ አንካሶችም ይሄዳሉ፤ ለምጻሞችም ይነጻሉ፤ ደንቆሮችም ይሰማሉ፤ ሙታንም ይነሣሉ፤ ለድሆችም ወንጌል ይሰበካል፤ [ኢሳይያስ 35:5-6፤ 61:1] 23 በእኔም የማይሰናከለው ሁሉ ብፁዕ ነው አላቸው።

24 የየሐንስ መልክተኞችም ከሄዱ በኋላ፤ ለሕዝቡ ስለ የሐንስ ይናገር ጀመር እንዲህም አለ፡- ምን ልታዩ ወደ ምድረ በዳ ወጣችሁ? ነፋስ የሚወዘውዘውን ሸምበቆን? ወይስ ምን ልታዩ ወጣችሁ? 25 ቀጭን ልብስ የለበሰውን ሰውን? እነሆ ፤ ጌጠኛ ልብስ የሚለብሱና በቅምጥልነት የሚኖሩ በነገሥታት ቤት አሉ። 26 ወይስ ምን ልታዩ ወጣችሁ? ነቢይን? አዎን እላችኋለሁ፤ ከነቢይም የሚበልጠውን።

27 “እነሆ፤ መንገድህን በፊትህ የሚጠርግ መልክተኞቹን በፊትህ እልካለሁ” [ሚልክያስ 3:1]

⁵⁴ [ማቴ. 11:3፤ ሉቃስ 7:19] እንዳንዶች የሐንስ በዚህ ጊዜ በእምነቱ ፈራ ተባ በማለቱ ይወቅሱታል። ይህ ግን ትክክል አይመስልም። የየሐንስ ጥያቄ ክርስቶስ ከመንገሡ ይልቅ ሞቱ ለምን ይቀድማል በማለትና ትዕግሥት ከማጣት የግል ችግር የመነጨ ሊሆን ይችላል። ክርስቶስ ከመሰቀሉ በፊት ይህን የድርጊቶች ቅደም ተከተል የተረፈ ሰው አልነበረም።

⁵⁵ [ማቴ. 11:3፤ ሉቃስ 7:19] “የሚመጣው” የሚለው ቃል የእስራኤል መሢሕ የታወቀ መጠሪያ ነበር።

(ማቴዎስ 11:2-19 የቀጠለ)

11 ተብሎ የተጻፈለት ይህ ነውና [ሚልክያስ 3:1]። እውነት እላችኋለሁ፡፡ ከሴቶች ከተወለዱት መካከል ከመጥምቁ ዮሐንስ የሚበልጥ አልተነሣም፤ በመንግሥተ ሰማያት ግን ከሁሉ የሚያንሰው ይበልጠዋል። 12 ከመጥምቁም ከዮሐንስ ዘመን ጀምሮ እስከ ዛሬ ድረስ መንግሥተ ሰማያት ትገፋለች፡፡ ግፈኞችም ይናጠቋታል። 13 ነቢያት ሁሉና ሕጉ እስከ ዮሐንስ ድረስ ትንቢት ተናገሩ፤ 14 ልትቀበሉትስ ብትወዱ፡፡ ይመጣ ዘንድ ያለው ኤልያስ ይህ ነው። 15 የሚሰማ ጀሮ ያለው ይሰማ።

16 ነገር ግን ይህን ትውልድ በምን እመስለዋለሁ? በገበያ የሚቀመጡትን ልጆች ይመስላሉ፡፡ እነርሱም ባልንጀሮቻቸውን እየጠሩ፡-

17 “እንቢልታ ነፋንላችሁ ዘፈንም አልዘፈናችሁም ሙሾ አወጣገላችሁ ዋይ ዋይም አላላችሁም፡፡” ይሉአቸዋል።

18 ዮሐንስ ሳይበላና ሳይጠጣ መጣ፡፡ እነርሱም፡- ጋኔን አለበት አሉት። 19 የሰው ልጅ እየበላና እየጠጣ መጣ፡፡ እነርሱም፡- እነሆ፡፡ በላተኛና የወይን ጠጅ ጠጭ፡፡ የቀራጮችና የጋጢአተኞች ወዳጅ ይሉታል። ጥበብም በልጆቻቸው ጸደቀች።

(ሉቃስ 7:18-35 የቀጠለ)

ተብሎ የተጻፈለት ይህ ነው።

28 እላችኋለሁ፡፡ ከሴቶች ከተወለዱት መካከል ከመጥምቁ ዮሐንስ የሚበልጥ ማንም የለም፤ በእግዚአብሔር መንግሥት ግን ከሁሉ የሚያንሰው ይበልጠዋል።

29 የሰሙትም ሕዝብ ሁሉ ቀራጮች እንኳ ሳይቀሩ በዮሐንስ ጥምቀት ተጠምቀው እግዚአብሔርን አጸደቁ፤ 30 ፈረሳውያንና ሕግ አዋቂዎች ግን በእርሱ ስለ አልተጠመቁ የእግዚአብሔርን ምክር ከራሳቸው ጣሉ።

31 እንግዲህ የዚችን ትውልድ ሰዎች በምን አስመስላቸዋለሁ? ማንንስ ይመስላሉ? 32 በገበያ የሚቀመጡትን ልጆች ይመስላሉ፡፡ እርስ በርሳቸውም እየተጠራሩ፡-

“እንቢልታ ነፋንላችሁ አልዘፈናችሁምም፤ ሙሾ አወጣገላችሁ አላለቀሳችሁምም፡፡” ይላል።

33 መጥምቁ ዮሐንስ እንጀራ ሳይበላ የወይን ጠጅም ሳይጠጣ መጥቶ ነበርና፡- ጋኔን አለበት አላችሁት። 34 የሰው ልጅ እየበላና እየጠጣ መጥቶአልና፡- እነሆ፡፡ በላተኛና የወይን ጠጅ ጠጭ፡፡ የቀራጮችና የጋጢአተኞች ወዳጅ አላችሁት። 35 ጥበብም ለልጆቻቸው ሁሉ ጸደቀች።

◆ ክፍል 58. የኮራዚ እና የቤተ ሳይዳ ከተማዎች ንስሐ ባለመግባታቸው ወየውላችሁ መባላቸው

[ክፍል 102ሀን ይመልከቱ]
-ገሊላ-

ማቴዎስ 11:20-30

20 በዚያን ጊዜ የሚበዙ ተአምራት የተደረገባቸውን ከተማዎች ንስሐ ስላልገቡ ሊነቅፋቸው ጀመረ⁵⁶ እንዲህም አለ፡- 21 ወዮልሽ ኮራዚ፤ ወዮልሽ ቤተ ሳይዳ፤ በእናንተ የተደረገው ተአምራት በጢሮስና በሲዶና ተደርጎ ቢሆን፤ ማቅ ለብሰው

(ማቴዎስ 11:20-30 የቀጠለ)

አመድም ነስንሰው ከብዙ ጊዜ በፊት ንስሐ በገቡ ነበርና። 22 ነገር ግን እላችኋለሁ፡ በፍርድ ቀን ከእናንተ ይልቅ ለጢሮስና ለሲዶና ይቀልላቸዋል። 23 አንቺም ቅፍርናም፡ እስከ ሰማይ ከፍ አልሸን? ወደ ሲኦል ትወርጃለሽ፤ በአንቺ የተደረገው ተአምራት በሰዶም ተደርጎ ቢሆን፡ እስከ ዛሬ በኖረች ነበርና። 24 ነገር ግን እላችኋለሁ፡ በፍርድ ቀን ከአንቺ ይልቅ ለሰዶም አገር ይቀልላታል።

25 በዚያን ጊዜ ኢየሱስ መልሶ እንዲህ አለ፡- አባት ሆይ፤ የሰማይና የምድር ጌታ፤ ይህን ከተበበኛችና ከአስተዋዮች ሰውረህ ለሕፃናት ስለ ገለጥላቸው አመሰግንሃለሁ፤ 26 አዎን፤ አባት ሆይ፤ ፈቃድህ በፊትህ እንዲህ ሆኖአልና።

27 ሁሉ ከአባቴ ዘንድ ተሰጥቶኛል፤ ከአብ በቀር ወልድን የሚያውቅ የለም፤ ከወልድም በቀር ወልድም ሊገለጥለት ከሚፈቅድ በቀር አብን የሚያውቅ የለም።

28 እናንተ ደካሞች ሸክማችሁ⁵⁷ የከበደ ሁሉ፤ ወደ እኔ ኑ፤ እኔም አሳርፋችኋለሁ። 29 ቀንበሬን በላያችሁ ተሸከሙ ከእኔም ተማሩ፤ እኔ የዋህ በልቤም ትሑት ነኝና፤ ለነፍሳችሁም ዕረፍት ታገኛላችሁ፤ 30 ቀንበሬ ልዝብ ሸክሜም ቀሊል ነውና።

◆ ክፍል 59. በኃጢአቷ የተጸጸተች ሴት የክርስቶስን እግሮች ሽቶ ቀባቻቸው

[ክፍል 141ን ይመልከቱ]

- በገሊላ፤ በፈሪሳዊው ስምዖን ቤት -

ሉቃስ 7:36-50

36 ከፈሪሳውያንም⁵⁸ አንድ ከእርሱ ጋር ይበላ ዘንድ ለመነው፤ በፈሪሳዊው ቤትም ገብቶ በማዕድ ተቀመጠ። 37 እነሆም በዚያች ከተማ ኃጢአተኛ የነበረች አንዲት ሴት፤⁵⁹ በፈሪሳዊው ቤት በማዕድ እንደ ተቀመጠ ባወቀች ጊዜ፤ ሽቶ የሞላበት የአልባስጥርስ ቢልቃጥ አመጣች። 38 በስተ ኋላውም በእግሩ አጠገብ ቆማ እያለቀሰች በእንባዋ እግሩን ታርስ ጀመረች፤ በራስ ጠጉርዋም ታብሰው እግሩንም ትስመው ሽቱም ትቀባው ነበረች።

39 የጠራው ፈሪሳዊም አይቶ፡- ይህስ ነቢይ ቢሆን፤ ይህች የምትዳስሰው ሴት ማን እንደ ሆነች እንዴትስ እንደ ነበረች ባወቀ ነበር፤ ኃጢአተኛ ናትና ብሎ በልቡ አሰበ።

⁵⁶ [ማቴ. 11:20] የክርስቶስ አገልግሎት ሌላ ጅማራ እዚህ ተመልክቷል። ይኸውም የርሱንም ሆነ የመጥምቁ ዮሐንስን ስብከት ስምተው ንስሐ ለመግባት ባልፈቀዱት ላይ የተገለጠ ፍርድ ነበር። እዚህ ላይ የጌታ ቃላት ይበልጥ ከረር ብለዋል። ስለሌሎቹ ጅማራዎች [ማቴ. 4:17፤ ክፍል 37 እና ማቴ. 16:21፤ ክፍል 83ን] ይመልከቱ።

⁵⁷ [ማቴ. 11:28] ከባዱ ሸክም ምናልባት የሕግ መምህራንና ፈሪሳውያን በሕዝቡ ላይ የጫኑት ሰው ሠራሽ ሥርዓት ሳይሆን አይቀርም (ማቴ. 23:4፤ ክፍል 137ሀ)።

⁵⁸ [ሉቃስ 7:36] በኢየሱስና በፈሪሳውያን መካከል የነበረው ጸብ እየከረረ ቢመጣም፤ ገና ከሚበጠስበት ደረጃ ላይ አልደረሰም። ስምዖን ከማን ጋር መወገን እንዳለበት ገና ያልወሰነ ይመስላል። ኢየሱስ ነቢይ መሆኑን አምኗል (7:39)። ለእርሱ ያለው ፍቅር ከኃጢአተኛይቱ ሴት ጋር ሲወዳደር ግን ዝቅተኛ ነበር።

⁵⁹ [ሉቃስ 3:37] ይህች ሴት በኋላም የጌታን እግር ሽቶ ከቀባችው የቢታንያዋ ማርያም የተለየች መሆኗ ሊታወቅ ይገባል (ክፍል 118ሀ፤ 141)።

(ሉቃስ 7:36-50 የቀጠለ)

40 ኢየሱስም መልሶ፡- ስምዎን ሆይ፤ የምንግርህ ነገር አለኝ አለው። እርሱም፡- መምህር ሆይ፤ ተናገር አለ።

41 ለአንድ አበዳሪ ሁለት ተበዳሪዎች ነበሩት በአንዱ አምስት መቶ ዲናር ነበረበት በሁለተኛውም አምሳ። 42 የሚከፍሉትም ቢያጡ ለሁለቱም ተወላቸው። እንግዲህ ከእነርሱ አብልጦ የሚወደው ማንኛው ነው?

43 ስምዎንም መልሶ፡- ብዙ የተወለቱ ይመስለኛል አለ። እርሱም፡- በእውነት ፈረድህ አለው።

44 ወደ ሴቲቱም ዘወር ብሎ ስምዎን እንዲህ አለው፡- ይህችን ሴት ታያለህን? እኔ ወደ ቤትህ ገባሁ፤ ውኃ ስንኳ ለእግሪ አላቀረብህልኝም፤ እርስዋ ግን በእንባዋ እግራን አራሰች በጠጉርዋም አበሰች። 45 አንተ አልሳምኸኝም፤ እርስዋ ግን ከገባሁ ጀምራ እግራን ከመሳም አላቋረጠችም። 46 አንተ ራሴን ዘይት አልቀባኸኝም፤ እርስዋ ግን እግራን ሽቱ ቀባች። 47 ስለዚህ እልሃለሁ፤ እጅግ ወዳለችና ብዙ ያለው ኃጢአትዋ ተሰርዮላታል፤ ጥቂት ግን የሚሰረይለት ጥቂት ይወዳል።

48 እርስዋንም፡- ኃጢአትሽ ተሰርዮልሻል አላት።

49 ከእርሱም ጋር በማዕድ ተቀምጠው የነበሩት በልባቸው፡- ኃጢአትን እንኳ የሚያስተሰርይ ይህ ማን ነው? ይሉ ጀመር።

50 ሴቲቱንም፡- እምነትሽ አድኖሻል፤ በሰላም ሂጂ አላት።

> የአይሁድ መሪዎች የመጀመሪያ ግልጥ ተቃውሞ <

◆ ክፍል 60. ከአሥራ ሁለቱ ደቀ መዛሙርትና ከሌሎች ጋር የተደረገ ጉዞ

- 7ሊላ -

ሉቃስ 8:1-3

1 ከዚህም በኋላ እየሰበከና ስለ እግዚአብሔር መንግሥት የምሥራች እየተናገረ በየከተማይቱ በየመንደሩም ያልፍ ነበር፤ 2 አሥራ ሁለቱም ከእርሱ ጋር ነበሩ፤ ከክፉዎች መናፍስትና ከደዌም ተፈውሰው የነበሩ አንዳንድ ሴቶች፤ 60 እነርሱም ሰባት አጋንንት የወጡላት መግደላዊት የምትባል ማርያም፤ 3 የሄሮድስ አዛዥ የኩዛ ሚስት ዮሐናም ሶስናም ብዙዎች ሌሎችም ሆነው በገንዘባቸው ያገለግሉት ነበር።

60 [ሉቃስ 8:2] የሃይማኖት መምህራንን ለመርዳት ብዙ ገንዘብ ማውጣት በአንደኛው ክፍለ ዘመን ለነበረች አይሁዳዊት ሴት የተለመደ ጉዳይ ነበር። ለሰጪዎቹ የሚገኝ ተጨማሪው ማበረታቻ ግን፤ ከኢየሱስ የሚሰጣቸው መንፈሳዊና አካላዊ እርዳታ ነበር። ይህ ሴቶች ተከታዮችንና አሥራ ሁለቱን ሐዋርያት ያካተተ ጉዞ፤ በወንጌሉ ለሴቶች ልዩ ሥፍራ በሚሰጠው ሉቃስ ብቻ ነው የተጠቀሰው።

◆ ክፍል 61. ፈሪሳውያንና የሕግ መምህራን በክርስቶስ ላይ ያቀረቡት ስድብ አዘል ክስ

[ክፍል 54ሹ፥ 68፥ 91፥ 106ና 108ሀን ይመልከቱ]

- ገሊላ -

ማቴዎስ 12:22-37

22 ከዚህም በኋላ ጋኔን ያደረበትን ዕውር ዲዳም ወደ እርሱ አመጡ፤ ዕውሩም ዲዳውም እስኪያይና እስኪናገር ድረስ ፈወሰው። 23 ሕዝቡም ሁሉ ተገረሙና፡- እንጂ ይህ ሰው የዳዊት ልጅ ይሆንን? 61 አሉ።

24 ፈሪሳውያን ግን ሰምተው፡- ይህ በብሄል ዜቡል በአጋንንት አለቃ ካልሆነ በቀር አጋንንትን አያወጣም አሉ።

25 ኢየሱስ ግን አሳባቸውን አውቆ እንዲህ አላቸው፡- እርስ በርስዎ የምትለያይ መንግሥት ሁላ ትጠፋለች፤ እርስ በርሱ የሚለያይ ከተማም ሁሉ ወይም ቤት አይቆምም። 26 ሰይጣንም ሰይጣንን የሚያወጣ ከሆነ፤ እርስ በርሱ ተለያየ፤ እንግዲህ መንግሥቱ እንዴት ትቆማለች? 27 እኔስ በብሄል ዜቡል አጋንንትን የማወጣ ከሆንሁ፤ ልጆቻችሁ በማን ያወጡአቸዋል? ስለዚህ እነርሱ ፈራጆች ይሆኑባችኋል። 28 እኔ ግን በእግዚአብሔር መንፈስ አጋንንትን የማወጣ ከሆንሁ፤ እንግዲህ የእግዚአብሔር መንግሥት 62 ወደ እናንተ ደርሳለች።

ማርቆስ 3:20-30

20 ወደ ቤትም መጡ፤ እንጂ ራም መብላት ስንኳ እስኪሳናቸው ድረስ እንደ ገና ብዙ ሰዎች ተሰበሰቡ። 21 ዘመዶቹም ሰምተው፡- አበደ ብለዋልና ሊይዙት ወጡ።

22 ከኢየሩሳሌም የወረዱ ጻፎችም፡- ብሄል ዜቡል አለበት፤ ደግሞ፡- በአጋንንት አለቃ አጋንንትን ያወጣል ብለው ተናገሩ።

23 እነርሱንም ወደ እርሱ ጦርቶ በምሳሌ አላቸው፡- ሰይጣን ሰይጣንን ሊያወጣው እንዴት ይችላል? 24 መንግሥትም እርስ በርስዎ ከተለያየች ያች መንግሥት ልትቆም አትችልም፤ 25 ቤትም እርስ በርሱ ከተለያየ ያ ቤት ሊቆም አይችልም። 26 ሰይጣንም ራሱን ተቃውሞ ከተለያየ፤ መጨረሻ ይሆንበታል እንጂ ሊቆም አይችልም።

61 [ማቴ. 12:23] ይህ ጥያቄ በኢየሱስና በአይሁድ ባለሥልጣናት መካከል እያደገ በመጣው ቅራኔ ላይ በመመሥረት የመጀመሪያውን የሕዝብ ተቃውሞ አስነሣ። “የዳዊት ልጅ” የሚለው ቃል ለመሢሔ ብዙ ጊዜ አገልግሏል። ስለዚህ ኢየሩሳሌም ውስጥ ያሉት የተቃዋሚ አይሁዳውያን ወኪሎች (ማር. 3:22)፤ ኢየሱስ ራሱን ከስሙ ጋር በማገናኘቱ እጅግ በተቃውሞ ለመናገር ተገደዱ። ተቃውሞው የኢየሱስ ዘመዶች እንኳን አብዱል ብለው (ማር. 3:21) እስኪያስቡ ድረስ የከረረ ነበር። ይህ ተቃውሞ በኢየሱስ አገልግሎት ዋናው የአትጣጫ መለወጫ ነጥብ ሆነ።

(ማቴዎስ 12:22-37 የቀጠለ)

29 ወይስ ሰው አስቀድሞ ኃይለኛውን ሳያስር ወደ ኃይለኛው ቤት ገብቶ እቃውን ሊነጥቀው እንዴት ይችላል? ከዚያም ወዲያ ቤቱን ይበዘብዛል።

30 ከእኔ ጋር ያልሆነ ይቃወመኛል፤ ከእኔ ጋርም የማያከማች ይበትናል። 31 ስለዚህ እላችኋለሁ፡ ኃጢአትና ስድብ ሁሉ ለሰዎች ይሰረይላቸዋል፤ ነገር ግን መንፈስ ቅዱስን ለሰደበ አይሰረይለትም። 32 በሰው ልጅ ላይ ቃል የሚናገር ሁሉ ይሰረይለታል፤ በመንፈስ ቅዱስ ላይ ግን የሚናገር ሁሉ በዚህ ዓለም ቢሆን ወይም በሚመጣው አይሰረይለትም።

33 ዛፍ ከፍሬዋ ትታወቃለችና ዛፍዋን መልካም፤ ፍሬዋንም መልካም አድርጉ፤ ወይም ዛፍዋን ከፋ ፍሬዋንም ከፋ አድርጉ። 34 እናንተ የእፋኝት ልጆች፤ ከፋዎች ስትሆኑ መልካም ለመናገር እንዴት ትችላላችሁ? በልብ ሞልቶ ከተረፈው አፍ ይናገራልና። 35 መልካም ሰው ከልቡ መልካም መዝገብ መልካም ነገርን ያወጣል፤ ከፋ ሰውም ከከፋ መዝገብ ከፋ ነገርን ያወጣል። 36 እኔ እላችኋለሁ፡ ሰዎች ስለሚናገሩት ስለ ከንቱ ነገር ሁሉ በፍርድ ቀን መልስ ይሰጡበታል፤ 37 ከቃልህ የተነሣ ትጸድቃለህና ከቃልህም የተነሣ ትኩነናለህ።

(ማርቆስ 3:20-30 የቀጠለ)

27 ነገር ግን አስቀድሞ ኃይለኛውን ሳያስር ወደ ኃይለኛው ቤት ገብቶ ዕቃውን ሊበዘብዝ የሚችል የለም፤ ከዚያም ወዲያ ቤቱን ይበዘብዛል። 28 እውነት እላችኋለሁ፡ ለሰው ልጆች ኃጢአት ሁሉ የሚሳደቡትም ስድብ ሁሉ ይሰረይላቸዋል፤ 29 በመንፈስ ቅዱስ ላይ የሚሳደብ ሁሉ ግን የዘላለም ኃጢአት ዕዳ ይሆንበታል እንጂ ለዘላለም አይሰረይለትም።

30 ርዑስ መንፈስ አለበት ይሉ ነበርና።

◆ ክፍል 62. ክርስቶስ ምልክት እንዲያሳይ ተጠይቆ እምቢ አለ

[ክፍል 80ና 106ን ይመልከቱ]

- ገሊላ -

ማቴዎስ 12:38-45

38 በዚያን ጊዜ ከጻፎችና ከፈረሳውያን አንዳንዶቹ መለሱና፡- መምህር ሆይ፤ ከአንተ ምልክት እንድናይ እንወዳለን አሉ።

39 እርሱ ግን መልሶ እንዲህ አላቸው፡- ከፋና አመንዝራ ትውልድ ምልክት ይሻል፤ ከነቢዩም ከዮናስ ምልክት በቀር ምልክት አይሰጠውም። 40 ዮናስ በዓሣ እንባሪ ሆኖ ሦስት ቀንና ሦስት ሌሊት እንደ ነበረ [ዮናስ 1:17]፤ እንዲሁ የሰው ልጅ በምድር ልብ ሦስት ቀንና ሦስት ሌሊት ይኖራል። 41 የነኔ ሰዎች በፍርድ ቀን ከዚህ ትውልድ ጋር ተነሥተው ይፈርዱበታል፤ በዮናስ ስብከት ንስሐ ገብተዋልና፤ እነሆም፤ ከዮናስ

(ማቴዎስ 12:38-45 የቀጠለ)

የሚበልጥ ከዚህ አለ። 42 ንግሥተ ዓዚብ በፍርድ ቀን ከዚህ ትውልድ ጋር ተነሥታ ትፈርድበታለች፤ የሰሎሞንን ጥበብ ለመስማት ከምድር ዳር መጥታለችና፤ እነሆም፤ ከሰሎሞን የሚበልጥ ከዚህ አለ።

43 ርኩስ መንፈስ ግን ከሰው በወጣ ጊዜ፤ ዕረፍት እየፈለገ ውኃ በሌለበት ቦታ ያልፋል፤ አያገኝምም። 44 በዚያን ጊዜም፡- ወደ ወጣሁበት ቤቴ እመለሳለሁ ይላል፤ በመጣም ባዶ ሆኖ ተጠርጎና አጊጦ ያገኘዋል። 45 ከዚያ ወዲያ ይሄድና ከእርሱ የከፉትን ሰባት ሌሎችን አጋንንት ከእርሱ ጋር ይወስዳል፤ ገብተውም በዚያ ይኖራሉ፤ ለዚያም ሰው ከፈተኛው ይልቅ የኋለኛው ይብስበታል። ለዚህ ክፉ ትውልድ ደግሞ እንዲሁ ይሆንበታል።

◆ ክፍል 63. የአዲሱ መንፈሳዊ አንድነት መገለጥ

- ገሊላ -

ማቴዎስ 12:46-50

46 ገናም ለሕዝቡ ሲናገር፤ እነሆ፤ እናቴና ወንድሞቼ⁶² ሊነጋገሩት ፈልገው በውጭ ቆመው ነበር። 47 አንዱም፡- እነሆ፤ እናትህና ወንድሞችህ ሊነጋገሩህ ፈልገው በውጭ ቆመዋል አለው።

48 እርሱ ግን ለነገረው መልሶ፡- እናቴ ማን ናት? ወንድሞቼስ እነማን ናቸው? አለው። 49 እጁንም ወደ ደቀ መዛሙርቱ ዘርግቶ፡- እነሆ እናቴና ወንድሞቼ፤ 50 በሰማያት ያለውን የአባቴን ፈቃድ የሚያደርግ ሁሉ፤ እርሱ ወንድሜ እኅቴም እናቴም ነውና አለ።

ማርቆስ 3:31-35

31 እናቴና⁶³ ወንድሞቼም መጡ በውጭም ቆመው ወደ እርሱ ልከው አስጠሩት። 32 ብዙ ሰዎችም በዙሬያው ተቀምጠው ነበሩና፡- እነሆ፤ እናትህ ወንድሞችህም በውጭ ቆመው ይፈልጉሃል አሉት።

33 መልሶም፡- እናቴ ማን ናት? ወንድሞቼስ እነማን ናቸው? አላቸው።

34 በዙሬያው ተቀምጠው ወደ ነበሩትም ተመለከተና፡- እነሆ እናቴ ወንድሞቼም። 35 የእግዚአብሔርን ፈቃድ የሚያደርግ ሁሉ፤ እርሱ ወንድሜ ነው እኅቴም እናቴም አለ።

ሉቃስ 8:19-21

19 እናቴና⁶³ ወንድሞቼም ወደ እርሱ መጡ፤ ከሕዝቡም ብዛት የተነሣ ሊያገኙት አልተቻላቸውም። 20 እናትህና ወንድሞችህ ሊያዩህ ወድደው በውጭ ቆመዋል ብለው ነገሩት።

21 እርሱም መልሶ፡- እናቴና ወንድሞቼስ የእግዚአብሔርን ቃል ሰምተው የሚያደርጉት እነዚህ ናቸው አላቸው።

⁶² [ማቴ. 12:28] የእግዚአብሔር መንግሥት መምጫ ከንጉሡ መምጫ ጋር ተገናኝቷል። ሆኖም መልካም ያልሆነው የእስራኤል ግንዛቤ ስለዚህ ጉዳይ ብሉይ ኪዳን ውስጥ የተነገረውን የትንቢት ፍጻሜ አዘገየው። ያለጥርጥር፤ ኢየሱስም የሚጠበቁ ነገሮች ሁሉ ስለሚከናወኑበት የወደፊት የእግዚአብሔር መንግሥት ተናግሯል (ማቴ. 25:31፤ ክፍል 139ሰ)።

> የእግዚአብሔር መንግሥት ምሥጢራት በምሳሌ ተገለጡ <
-- ባሕሩ ዳር ለተሰበሰቡ ሕዝቦች --

◆ ክፍል 64ሀ. የምሳሌዎቹ አጀማመር

ማቴዎስ 13:1-3ሀ	ማርቆስ 4:1-2	ሉቃስ 8:4
1 በዚያን ቀን ኢየሱስ ከቤት ወጥቶ በባሕር አጠገብ ተቀመጠ፤ 2 እርሱም በታንኳ ገብቶ እስኪቀመጥ ድረስ ብዙ ሰዎች ወደ እርሱ ተሰበሰቡ፤ ሕዝቡም ሁሉ በወደቡ ቆመው ነበር። 3 በምሳሌም ብዙ ነገራቸው እንዲህም አላቸው፡-	1 ደግሞም በባሕር ዳር ሊያስተምር ጀመረ። እጅግ ብዙ ሰዎችም ወደ እርሱ ስለ ተሰበሰቡ እርሱ በታንኳ ገብቶ በባሕር ላይ ተቀመጠ፤ ሕዝቡም ሁሉ በባሕር ዳር በምድር ላይ ነበሩ። 2 በምሳሌም ብዙ ያስተምራቸው ነበር፤ በትምህርቱም አላቸው፡- ስሙ።	4 ብዙ ሕዝብም በተሰበሰቡ ጊዜ ከከተማዎችም ሁሉ ወደ እርሱ በመጡ ጊዜ በምሳሌ እንዲህ ሲል ተናገራቸው፡-

◆ ክፍል 64ለ. የአፈሮቹ ምሳሌ

[ክፍል 54ሐ፥ 54ሰ፥ 71ሀ፥ 106ና 108ለን ይመልከቱ]

ማቴዎስ 13:3ለ-23	ማርቆስ 4:3-25	ሉቃስ 8:5-18
እነሆ፥ ዘሪ ሊዘራ ወጣ። 4 እርሱም ሲዘራ አንዳንዱ በመንገድ ዳር ወደቀ፥ ወፎችም መጥተው በሉት። 5 ሌላውም ብዙ መሬት በሌለበት በጭንጫ ላይ ወደቀ፤ ጥልቅ መሬትም ስላልነበረው ወዲያው በቀለ፥ 6 ፀሐይ በወጣ ጊዜ ግን ጠወለገ፥ ሥርም ስላልነበረው	3-4 እነሆ፥ ዘሪ ሊዘራ ወጣ። ሲዘራም አንዳንዱ በመንገድ ዳር ወደቀና ወፎች መጥተው በሉት። 5 ሌላውም ብዙ መሬት በሌለበት በጭንጫ ላይ ወደቀና ጥልቅ መሬት ስላልነበረው ወዲያው በቀለ፤ 6 ፀሐይም ሲወጣ ጠወለገ፥ ሥርም ስላልነበረው ደረቀ። 7	5 ዘሪ ዘሩን ሊዘራ ወጣ። ሲዘራም አንዳንዱ በመንገድ ዳር ወደቀ ተረገጠም፥ የሰማይ ወፎችም በሉት። 6 ሌላውም በዓለት ላይ ወደቀ፥ በበቀለም ጊዜ እርጥበት ስላልነበረው ደረቀ። 7 ሌላውም በእሾህ

63 [ማቴ. 12:46፤ ማር. 3:31፤ ሉቃስ 8:19] የኢየሱስ ቤተሰብ አመጣጥ እርሱን ለመርዳት ቢሆንም፥ አብዱል የሚል ጥርጣሬም ነበራቸው። ማርያም ትዕግሥቷ ያለቀ መሆኑን አመልክታለች (ዮሐ. 2:3፥ ክፍል 29)። ወንድሞቹም ተችዎቹ ነበሩ (ዮሐ. 7:3-5፥ ክፍል 94)። የሃይማኖት መሪዎቻቸውን መቃወሙን እንዲገታ ፈልገዋል። እርሱም የቤተሰቡን ፍላጎት አውቆ መንፈሳዊ ዝምድና ከሥጋዊ ዝምድና የሚቀድም መሆኑን ለመግለጥ አጋጣሚውን ተጠቅመ። የራሱ ወገኖች፥ ሥራው ከሰይጣን ጋር ግንኙነት አለው በማለት ወንጀለው በተለዩት ጊዜ የመጣ ጥሩ ትምህርት ነበር።

(ማቴዎስ 13:30-23 የቀጠለ)

ደረቀ። 7 ሌላውም በእሾህ መካከል ወደቀ፤ እሾህም ወጣና አነቀው።

8 ሌላውም በመልካም መሬት ወደቀ፤ አንዱም መቶ፤ አንዱም ስድሳ፤ አንዱም ሠላሳ ፍሬ ሰጠ። 9 የሚሰማ ጆሮ ያለው ይስማ።

10 ደቀ መዛሙርቱም ቀርበው፡- ስለ ምን በምሳሌ ትነግራቸዋለህ? አሉት።

11 እርሱም መልሶ እንዲህ አላቸው፡- ለእናንተ የመንግሥተ ሰማያትን ምሥጢር ማወቅ ተሰጥቶአችኋል፤ ለእነርሱ ግን አልተሰጣቸውም። 12 ላለው ይሰጠዋልና ይበዛለትማል፤ ከሌለው ግን ያው ያለው እንኳ ይወሰድ በታል። 13 ስለዚህ

“እያዩ ስለማያዩ እ የ ሰ ሙ ም ስ ለ ማ ይ ሰ ሙ ስለማያስተውሉም”

በምሳሌ እነግራቸዋለሁ።

14 ‘‘መስማት ት ሰ ማ ላ ች ሁ ና አ ታ ስ ተ ው ሉ ም ፤ ማየትም ታያላችሁና አትመለከቱም። 15 በዓይናቸው እንዳያዩ፤ በ ጆ ሮ አ ች ው ም እ ን ዳ ይ ሰ ሙ ፤ በ ል ባ ች ው ም እ ን ዳ ያ ስ ተ ው ሉ ፤

(ማርቆስ 4:3-25 የቀጠለ)

ሌላውም በእሾህ መካከል ወደቀ፤ እሾህም ወጣና አነቀው፤ ፍሬም አልሰጠም። 8 ሌላውም በመልካም መሬት ላይ ወደቀና ወጥቶ አድጎ ፍሬ ሰጠ፤ አንዱም ሠላሳ አንዱም ስድሳ አንዱም መቶ አፈራ።

9 የሚሰማ ጆሮ ያለው ይስማ አለ።

10 ብቻውንም በሆነ ጊዜ፤ በዙሪያው የነበሩት ከአሥራ ሁለቱ ጋር ስለ ምሳሌው ጠየቁት።

11-12 እንዲህም አላቸው፡- ለእናንተ የ እ ግ ዚ አ ብ ሔ ር ን መንግሥተ ምሥጢር ማወቅ ተሰጥቶአችኋል፤ በውጭ ላሉት⁶⁴ ግን፤

“አይተው እንዲያዩ እንዳይመለከቱም፤ ሰምተውም እንዲሰሙ እንዳያስተውሉም፤ እ ን ዳ ይ መ ለ ሱ ኃ ጢ አ ታ ች ው ም እ ን ዳ ይ ሰ ረ ይ ላ ች ው ነገር ሁሉ በምሳሌ ይሆን ባ ች ዋ ል ። ”⁶⁵ [ኢሳያይስ 6:9-10]

(ሉቃስ 8:5-18 የቀጠለ)

መካከል ወደቀ፤ እሾሁም አብሮ በቀለና አነቀው።

8 ሌላውም በመልካም መሬት ላይ ወደቀ፤ በበቀለም ጊዜ መቶ እጥፍ አፈራ።

ይህን በተናገረ ጊዜ፡- የሚሰማ ጆሮ ያለው ይስማ ብሎ ጮኸ።

9 ደቀ መዛሙርቱም፡- ይህ ምሳሌ ምንድር ነው? ብለው ጠየቁት።

10 እርሱም እንዲህ አለ፡- ለእናንተ የእግዚአብሔርን መንግሥተ ምሥጢር ማወቅ ተሰጥቶአችኋል፤ ለሌሎች ግን

“እያዩ እንዳያዩ እ የ ሰ ሙ ም እ ን ዳ ያ ስ ተ ው ሉ ”⁶⁶ [ኢሳያይስ 6:9]

በምሳሌ ነው።

64 [ማር. 4:12] ኢየሱስ እውነቱን የርሱ ካልሆኑት ለመሰወር የነበረው ውሳኔ፤ በጠዋት በተከናወኑ ሁኔታዎች መታወቁ ትኩረት የሚሰጥ ነገር ነው። ይህን ሲናገር ከጥቂት ሰዓታት በፊት መለኮታዊ ሥልጣኑን እናምንም ያሉትን ሰዎች እያሰበ ነበር (ክፍል 61ን ይመልከቱ)።

(ማቴዎስ 13:3ለ-23 የቀጠለ)

ተመልሰውም እንዳልፈውሳቸው፤ የዚህ ሕዝብ ልብ ደንድኖአልና ጆሮአቸውም ደንቁሮአልኝ ይናቸውንም ጨፍነዋል።”

የሚል የኢሳይያስ ትንቢት በእነርሱ ይፈጸማል። [ኢሳይያስ 6:9-10]

16 የእናንተ ግን ዓይኖቻችሁ ስለሚያዩ ጆሮቻችሁም ስለሚሰሙ ብፁዓን ናቸው። 17 እውነት እላችኋለሁ፡ ብዙዎች ነቢያትና ጸድቃን የምታዩትን ሊያዩ ተመኝተው አላዩም፤ የምትሰሙትንም ሊሰሙ ተመኝተው አልሰሙም።

18 እንግዲህ እናንተ የዘረውን ምሳሌ ስሙ። 19 የመንግሥትን ቃል ሰምቶ በማያስተውል ሁሉ፤ ክፉው ይመጣል። በልቡ የተዘራውንም ይነጥቃል፤ በመንገድ ዳር የተዘራው ይህ ነው። 20 በጭንጫ ላይ የተዘራውም ይህ ቃሉን ሰምቶ ወዲያው በደስታ የሚቀበለው ነው፤ 21 ነገር ግን ለጊዜው ነው እንጂ በእርሱ ሥር የለውም፤ በቃሉ ምክንያትም መከራ ወይም ስደት በሆነ ጊዜ ወዲያው ይሰናከላል። 22 በእሾህ መካከል የተዘራውም ይህ ቃሉን የሚሰማ ነው፤ የዚህም ዓለም አሳብና የባለጠግነት መታለል ቃሉን ያንቃል፤

(ማርቆስ 4:3-25 የቀጠለ)

13 አላቸውም፡- ይህን ምሳሌ አታውቁምን? እንዴትስ ምሳሌዎቹን ሁሉ ታውቃላችሁ? 14 ዘረው ቃሉን ይዘራል። ቃልም በተዘራበት በመንገድ ዳር የሆኑት እነዚህ ናቸው፤ 15 በሰሙት ጊዜም ሰይጣን ወዲያው መጥቶ በልባቸው የተዘራውን ቃል ይወስዳል። 16 እንዲሁም በጭንጫ ላይ የተዘሩት እነዚህ ናቸው፤ ቃሉንም ሰምተው ወዲያው በደስታ ይቀበሉታል። 17 ለጊዜውም ነው እንጂ በእነርሱ ሥር የላቸውም፤ ኋላም በቃሉ ምክንያት መከራ ወይም ስደት በሆነ ጊዜ ወዲያው ይሰናከላሉ። 18 በእሾህም የተዘሩት ሌሎች ናቸው፤ ቃሉን የሰሙት እነዚህ ናቸው፤ 19 የዚህም ዓለም አሳብና የባለጠግነት ማታለል የሌላውም ነገር ምኞት ገብተው ቃሉን ያንቃሉ፤ የማያፈራም ይሆናል። 20 በመልካምም መሬት የተዘሩት ቃሉን ሰምተው የሚቀበሉት አንዱም ሠላሳ አንዱም ስድሳ አንዱም መቶ ፍሬ የሚያፈሩት እነዚህ ናቸው።

21 እንዲህም አላቸው፡- መብራትን ከዕንቅብ ወይስ ከአልጋ በታች ሊያኖሩት ያመጡታልን? በመቅረዝ ላይ ሊያኖሩት

(ሉቃስ 8:5-18 የቀጠለ)

11 ምሳሌው ይህ ነው። ዘሩ የእግዚአብሔር ቃል ነው። 12 በመንገድ ዳርም ያሉት የሚሰሙ ናቸው፤ ከዚህ በኋላም ዲያብሎስ ይመጣል አምነውም እንዳይድኑ ቃሉን ከልባቸው ይወስዳል። 13 በዓለት ላይም ያሉት ሲሰሙ ቃሉን በደስታ የሚቀበሉ ናቸው፤ እነርሱም ለጊዜው ብቻ ያምናሉ እንጂ በፈተና ጊዜ የሚክዱ ሥር የሌላቸው ናቸው። 14 በእሾህ መካከልም የወደቀ እነዚህ የሚሰሙት ናቸው፤ መንገዳቸውንም ሄደው በሕይወት ዘመን በአሳብና በባለ ጠግነት ምኞት ይታነቃሉ፤ ሙሉ ፍሬም አያፈሩም። 15 በመልካም መሬት ላይም የወደቀ እነርሱ በመልካምና በበጎ ልብ ቃሉን ሰምተው የሚጠብቁት በመጽናትም ፍሬ የሚያፈሩ ናቸው።

16 መብራትንም አብርቶ በዕቃ የሚከድነው ወይም ከአልጋ በታች የሚያኖረው የለም፤ የሚገቡት ሰዎች ብርሃኑን እንዲያዩ

(ማቴዎስ 13:30-23 የቀጠለ)	(ማርቆስ 4:3-25 የቀጠለ)	(ሉቃስ 8:5-18 የቀጠለ)
የማያፈራም ይሆናል። 23 በመልካም መሬት የተዘራውም ይህ ቃሉን ሰምቶ የሚያስተውል ነው፤ እርሱም ፍሬ ያፈራል አንዱም መቶ አንዱም ስድሳ አንዱም ሠላሳ ያደርጋል።	አይደለምን? 22 እንዲገለጥ ባይሆን የተሰወረ የለምና፤ ወደ ግልጥ እንዲመጣ እንጂ የተሸሸገ የለም። 23 የሚሰማ ጆሮ ያለው ቢኖር ይሰማ። 24 አላቸውም፡- ምን እንድትሰሙ ተጠበቁ፤ በምትሰፍሩበት መስፈሪያ ይሰፈርላችኋል ለእናንተም ይጨመርላችኋል። 25 ላለው ይሰጠዋልና፤ ከሌለውም ያለው እንኳ ይወሰድበታል።	በመቅረዝ ላይ ያኖረዋል እንጂ። 17 የማይገለጥ የተሰወረ የለምና፤ የማይታወቅም ወደ ግልጥም የማይመጣ የተሸሸገ የለም። 18 እንግዲህ እንዴት እንድትሰሙ ተጠበቁ፤ ላለው ሁሉ ይሰጠዋልና፤ ከሌለውም ሁሉ፤ ያለው የሚመስለው እንኳ ይወሰድበታል።

◆ ክፍል 64ሐ. የዘሩ ፈጣን እድገት ምሳሌ

ማርቆስ 4:26-29

26 እርሱም አለ፡- በምድር ዘርን እንደሚዘራ ሰው የእግዚአብሔር መንግሥት እንደዚህ ናት ሌሊትና ቀን ይተኛልም ይነሣልም፤ 27 እርሱም እንዴት እንደሚሆን ሳያውቅ ዘሩ ይበቅላል ያድግማል። 28 ምድሪቱም አውቃ በመጀመሪያ ቡቃያ ኋላም ዛላ ኋላም በዛላው ፍጹም ሰብል ታፈራለች። 29 ፍሬ ግን ሲበስል መከር ደርሶአልና ወዲያው ማጭድ ይልካል።

◆ ክፍል 64መ. የእንክርዳዱ ምሳሌ

ማቴዎስ 13:24-30

24 ሌላ ምሳሌ አቀረበላቸው እንዲህም አለ፡- መንግሥተ ሰማያት በእርሻው መልካም ዘርን የዘራን ሰው ትመስላለች። 25 ሰዎች ሲተኙ ግን ጠላቱ መጣና በሰንደው መካከል እንክርዳድን ዘርቶ ሄደ። 26 ስንዴውም በበቀለና በአፈራ ጊዜ እንክርዳዱ ደግሞ ያን ጊዜ ታየ።

27 የባለቤቱም ባሮች ቀርበው፡- ጌታ ሆይ፤ መልካምን ዘር በእርሻህ ዘርተህ አልነበርህምን? እንክርዳዱንስ ከወዴት አገኘ? አሉት።

28 እርሱም፡- ጠላት ይህን አደረገ አላቸው። ባሮቹም፡- እንግዲህ ሄደን ብንለቅመው ትወዳለህን? አሉት።

29 እርሱ ግን፡- እንክርዳዱን ስትለቅሙ ስንዴውን ከእርሱ ጋር እንዳትነቅሉት አይሆንም። 30 ተዉአቸው፤ እስከ መከር ጊዜ አብረው ይደጉ፤ በመከር ጊዜም አጫጆችን፡- እንክርዳዱን አስቀድማችሁ ልቀሙ። በእሳትም ለማቃጠል በየነዶው አሰሩ፤ ስንዴውን ግን በጎተራዬ ክተቱ እላለሁ አለ።

◆ ክፍል 64ሠ. የሰናፍጭ ዛፍ ምሳሌ

[ክፍል 1107 ይመልከቱ]

ማቴዎስ 13:31-32

31 ሌላ ምሳሌ አቀረበላቸው እንዲህም አለ:- መንግሥተ ሰማያት ሰው ወስዶ በእርሻው የዘራትን የሰናፍጭ ቅንጣት ትመስላለች፤ 32 እርስዋም ከዘር ሁሉ ታንሳለች፤ በአደገች ጊዜ ግን፤ ከአታክልቶች ትበልጣለች የሰማይም ወፎች መጥተው በቅርንጫፎችዋ እስኪሰፍሩ ድረስ ዛፍ ትሆናለች።

ማርቆስ 4:30-32

30 እርሱም አለ:- የእግዚአብሔርን መንግሥት በምን እናስመስላለን? ወይስ በምን ምሳሌ እንመስላለን? 31 እንደ ሰናፍጭ ቅንጣት ናት፤ እርስዋም በምድር በተዘራች ጊዜ በምድር ካለ ዘር ሁሉ ታንሳለች፤ በተዘራችም ጊዜ ትወጣለች ከአትክልትም ሁሉ የምትበልጥ ትሆናለች፤ 32 የሰማይ ወፎችም በጥላዋ ሊሰፍሩ እስኪችሉ ታላላቅ ቅርንጫፎች ታደርጋለች። [መዝሙር 104:12፤ ሕዝቅኤል 17:23፤ 31:6፤ ዳንኤል 4:12]

◆ ክፍል 64ረ. ዱቄት ውስጥ ስለተሸሸገ እርሾ የተነገረ ምሳሌ

[ክፍል 1107 ይመልከቱ]

ማቴዎስ 13:33-35

33 ሌላ ምሳሌ ነገራቸው እንዲህም አለ:- መንግሥተ ሰማያት ሁሉ እስኪበካ ድረስ ቤት ወስዳ በምስት መስፈሪያ ዱቄት የሸሸገችውን እርሾ ትመስላለች።

34-35 ኢየሱስም ለሕዝቡ ይህን ሁሉ በምሳሌ ተናገረ፤ በነቢዩም:- “በምሳሌ አፌን እከፍታለሁ፤ ዓለም ከተፈጠረ ጀምሮ የተሰወረውንም እናገራለሁ” የተባለው ይፈጸም ዘንድ ያለ ምሳሌ አልተናገራቸውም። [መዝሙር 78:2]

ማርቆስ 4:33-34

33 መስማትም በሚችሉበት መጠን እነዚህን በሚመስል በብዙ ምሳሌ ቃሉን ይነግራቸው ነበር፤ ያለ ምሳሌ ግን አልነገራቸውም፤ 34 ለብቻቸውም ሲሆኑ ነገሩን ሁሉ ለገዛ ደቀ መዛሙርቱ ይፈታላቸው ነበር።

-- ቤት ውስጥ ለነበሩ ሐዋርያት --

◆ ክፍል 64ሰ. የእንክርዳዱ ምሳሌ ተብራራ

ማቴዎስ 13:36-43

36 በዚያን ጊዜ ሕዝቡን ትቶ ወደ ቤት ገባ። ደቀ መዛሙርቱም ወደ እርሱ ቀርበው:- የእርሻውን እንክርዳድ ምሳሌ ተርጉምልን፤ አሉት።

37 እርሱም መልሶ እንዲህ አላቸው:- መልካምን ዘር የዘራው የሰው ልጅ ነው፤ እርሻውም ዓለም ነው፤ 38 መልካሙም ዘር የመንግሥት ልጆች ናቸው፤ 39 እንክርዳዱም የክፉው ልጆች ናቸው፤ የዘራውም ጠላት ዲያብሎስ ነው፤ መከሩም የዓለም መጨረሻ ነው፤ አጫጆችም መላእክት ናቸው።

(ማቴዎስ 13: 36-43 የቀጠለ)

40 እንግዲህ እንክርዳድ ተለቅሞ በእሳት እንደሚቃጠል፤ በዓለም መጨረሻ እንዲሁ ይሆናል። 41 የሰው ልጅ መላእክቱን ይልካል፤ ከመንግሥቱም እንቅፋትን ሁሉ ዓመፃንም የሚያደርጉትን ይለቅማሉ፤ 42 ወደ እቶነ እሳትም ይጥሉአቸዋል፤ በዚያ ልቅሶና ጥርስ ማፋጨት ይሆናል። 43 በዚያን ጊዜ ጻድቃን በአባታቸው መንግሥት እንደ ፀሐይ ይበራሉ። [ዳንኤል 12: 3] የሚሰማ ጆሮ ያለው ይሰማ።

◆ ክፍል 64ሸ. የተሰወረው መዝገብ ምሳሌ

ማቴዎስ 13: 44

44 ደግሞ መንግሥተ ሰማያት በእርሻ ውስጥ የተሰወረውን መዝገብ ትመስላለች፤ ሰውም አግኝቶ ሰወረው፤ ከደስታውም የተነሣ ሄዶ ያለውን ሁሉ ሸጠና ያን እርሻ ገዛ።

◆ ክፍል 64ቀ. ዋጋዋ የበዛ እንቁ ምሳሌ

ማቴዎስ 13: 45-46

45 ደግሞ መንግሥተ ሰማያት መልካምን ዕንቁ የሚሻ ነጋዴን ትመስላለች፤ 46 ዋጋዋም እጅግ የበዛ አንዲት ዕንቁ በአገኘ ጊዜ ሄዶ ያለውን ሁሉ ሸጠና ገዛት።

◆ ክፍል 64በ. የመረቡ ምሳሌ

ማቴዎስ 13: 47-50

47 ደግሞ መንግሥተ ሰማያት ወደ ባሕር የተጣለች ከሁሉም ዓይነት የሰበሰበች መረብን⁶⁵ ትመስላለች፤ 48 በሞላችም ጊዜ ወደ ወደቡ አወጡአት፤ ተቀምጠውም መልካሙን ለቅመው በዕቃዎች ውስጥ አከማቹ ክፉውን ግን ወደ ውጭ ጣሉት። 49 በዓለም መጨረሻ እንዲሁ ይሆናል፤ መላእክት መጥተው ኃጢአተኞችን ከጻድቃን መካከል ይለዩአቸዋል፤ ወደ እቶነ እሳትም ይጥሉአቸዋል፤ 50 በዚያ ልቅሶና ጥርስ ማፋጨት ይሆናል።

◆ ክፍል 64ተ. የባለቤቱ ምሳሌ

ማቴዎስ 13: 51-53

- 51 ኢየሱስም፡- ይህን ሁሉ አስተዋላችሁን? አላቸው፤ አዎን አሉት።
- 52 እርሱም፡- ስለዚህ የመንግሥተ ሰማያት ደቀ መዝሙር የሆነ ጻፊ ሁሉ ከመዝገቡ አዲሱንና አሮጌውን የሚያወጣ ባለቤትን ይመስላል አላቸው።
- 53 ኢየሱስም እነዚህም ምሳሌዎች ከጨረሰ በኋላ ከዚያ ሄደ።

65 መጥምቁ ዮሐንስ (በማቴዎስ 3: 2፤ ክፍል 21 ውስጥ፤ እንዲሁም ማቴ. 3: 10-12፤ ክፍል 22 እና 23 ውስጥ)፤ እና ኢየሱስ (በማቴዎስ 4: 17፤ ክፍል 37 ውስጥ) የመለኮታዊው ፍርድ ቀንና የእግዚአብሔር መንግሥት በምድር ላይ የሚመሠረትበት ቀን መቃረቡን ተንብዩዋል።

እነዚህ ነገሮች እስከሚፈጸሙ ድረስ ረጅም ጊዜ እንደሚያልፍ ኢየሱስ ለደቀ መዝሙርቱ ነገራቸው። ደቀ መዝሙርቱ በእነዚህ ሁለት ተቃራኒ የሆኑ በሚመስሉ ትንቢቶች ግር ተሰኙ።

ኢየሱስ ስለ መሢሔ መምጣት ለአይሁዶች ያስተላለፈው መልእክት፤ ወደፊት ስለሚፈጸመው ፍርድ በተነገረው ትንቢት መቀየሩን ያን ጊዜ ደቀ መዝሙርቱ አስተዋሉም ነበር።

> ያልተቋረጠ ተቃውሞ <

◆ ክፍል 65. ባሕሩን ማቋረጥና ማዕበሉን መገሰጽ

- በገሊላ ባሕር ላይ -

ማቴዎስ 8፡18፥ 23-27

18 ኢየሱስም ብዙ ሰዎች ሲከቡት አይቶ ወደ ማዶ እንዲሻገሩ አዘዘ።

23 ወደ ታንኳም ሲገባ ደቀ መዛሙር ተከተሉት። 24 እነሆም፤ ማዕበሉ ታንኳይቱን እስኪደፍናት ድረስ በባሕር ታላቅ መናወጥ ሆነ፤ እርሱ ግን ተኝቶ ነበር።

25 ደቀ መዛሙርቱም ቀርበው፡- ጌታ ሆይ፥ አድነን፥ ጠፋን እያሉ አስነሡት።

26 እርሱም፡- እናንተ እምነት የንደላችሁ፥ ስለምን ትፈራላችሁ? አላቸው፤ ከዚህ በኋላ ተነሥቶ ነፋሱንና ባሕሩን ገሠጸ፤ ታላቅ ጸጥታም⁶⁷ ሆነ።

27 ሰዎቹም፡- ነፋሳትና ባሕርስ ስንኳ የሚታዘዙለት፥ ይህ እንዴት ያለ ሰው ነው? እያሉ ተደነቁ።

ማርቆስ 4፡35-41

35 በዚያም ቀን በመሸ ጊዜ፡- ወደ ማዶ እንሻገር አላቸው። 36 ሕዝቡንም ትተው በታንኳ እንዲያው ወሰዱት፤ ሌሎች ታንኳዎችም ከእርሱ ጋር ነበሩ። 37 ብርቱ ዐውሎ ነፋስም ተነሣና ውኃ በታንኳይቱ እስኪሞላ ድረስ ማዕበሉ በታንኳይቱ ይገባ ነበር። 38 እርሱም በስተኋላዋ ትራስ ተንተርሶ ተኝቶ ነበር፤ አንቅተውም፡- መምህር ሆይ፥ ስንጠፋ አይገድህምን? አሉት።

39 ነቅቶም ነፋሱን ገሠጸው ባሕሩንም፡- ዝም በል፥ ፀጥ በል አለው። ነፋሱም ተወታላቅ ፀጥታም ሆነ።⁶⁷

40 እንዲህ የምትፈሩ ስለምን ነው? እንዴትስ እምነት የላችሁም? አላቸው።

41 እጅግም ፈሩና፡- እንግዲህ ነፋስም ባሕርም የሚታዘዙለት ይህ ማን ነው? ተባባሉ።

ሉቃስ 8፡22-25

22 ከዕለታቱም በአንዱ እርሱ ከደቀ መዛሙርቱ ጋር ወደ ታንኳ ገብቶ፡- ወደ ባሕር ማዶ እንሻገር አላቸው፤ ተነሡም። 23 ሲሄዱም አንቀላፋ። ዓውሎ ነፋስም በባሕር ላይ ወረደ፤ ውኃውም ታንኳይቱን ይሞላ ነበርና ይጨነቁ ነበር።

24 ቀርበውም፡- አቤቱ፥ አቤቱ ጠፋን እያሉ አስነሡት።

እርሱም ነቅቶ ነፋሱንና የውኃውን ማዕበል ገሠጸቸው፤ ተዉም፥ ጽጥታም⁶⁷ ሆነ።

25 እርሱም፡- እምነታችሁ የት ነው? አላቸው።

ፈርተውም ተደነቁ፤ እርስ በርሳቸውም፡- እንዲህ ነፋሳትንና ውኃን እንኳ የሚያዝ ለእርሱም የሚታዘዙለት ይህ ማን ነው? አሉ።

⁶⁶ ይህ ምሳሌ በብዙ መንገዶች ስለ እንክርዳድ ከተነገረው ትንቢት ጋር ቢመሳሰልም (ማቴ. 13፡24-30፥ ክፍል 64መ፤ ማቴ. 13፡36-43፥ ክፍል 64መ)፥ የእንክርዳዱ ምሳሌ ይህ ዘመን ከመፈጸሙ በፊት ስለሚከሰቱ ነገሮች የሚያመለክት ነው። የዓሣው ምሳሌ ደግሞ ስለመጨረሻው ዘመን ሰፋ ያለ ማብራሪያ ይሰጣል።

⁶⁷ [ማቴ. 8፡26፤ ማር. 4፡39፤ ሉቃስ 8፡24] እዚህ የተፈጸመው ጥምር ተአምር ሲሆን፥ እሱም የነፋሱ ጸጥ ማለትና የባሕሩ ሞገድ መቆም ነው። በተለምዶ የሚታወቀው ነፋስ ጸጥ ካለ በኋላ እንኳ ማዕበሉ ለጥቂት ጊዜ የሚቆይ መሆኑ ሲሆን አሁን ግን ይህ አልሆነም።

◆ ክፍል 66. አጋንንት ያደሩባቸውን የጌርጌሴኖን ሰዎች መፈወስና ከዚያ የተከተለው ተቃውሞ

- የጌርጌሴን አገር -

ማቴዎስ 8:28-34

28 ወደ ማዶም ወደ ጌርጌሴኖን አገር በመጣ ጊዜ፤ አጋንንት ያደሩባቸው ሁለት⁶⁸ ሰዎች ከመቃብር ወጥተው ተገናኙት፤ እነርሱም ሰው በዚያ መንገድ ማለፍ እስኪሳኑ ድረስ እጅግ ክፉዎች ነበሩ።

29 እነሆም፡- ኢየሱስ ሆይ፤ የእግዚአብሔር ልጅ፤ ከአንተ ጋር ምን አለን? ጊዜው ሳይደርስ ልትሣቅየን ወደዚህ መጣህን? እያሉ ጮኹ።

ማርቆስ 5:1-20

1 ወደ ባሕር ማዶም ወደ ጌርጌሴኖን አገር መጡ። 2 ከታንኳይቱም በወጣ ጊዜ፤ ርኩስ መንፈስ የያዘው ሰው⁶⁸ ከመቃብር ወጥቶ ወዲያው ተገናኘው፤ 3 እርሱም በመቃብር ይኖር ነበር፤ በሰንሰለትም ስንኳ ማንም ሊያሰረው በዚያን ጊዜ አይችልም ነበር፤ 4 ብዙ ጊዜ በእግር ብረትና በሰንሰለት ይታሰር ነበርና ዳሩ ግን ሰንሰለቱን ይበጣጥስ እግር ብረቱንም ይሰባብር ነበር፤ ሊያሸንፈውም የሚችል አልነበረም፤ 5 ሁልጊዜም ሌሊትና ቀን በመቃብርና በተራራ ሆኖ ይጮኹ ነበር ሰውነቱንም በድንጋይ ይቧጭ ነበር።

6 ኢየሱስንም ከሩቅ ባየ ጊዜ ሮጦ ሰገደለት፤ 7 በታላቅ ድምፅም እየጮኹ፡- የልዑል እግዚአብሔር ልጅ ኢየሱስ ሆይ፤ ከአንተ ጋር ምን አለኝ? እንዳታሠቃየኝ በእግዚአብሔር አምላሃለሁ አለ፤ 8 አንተ ርኩስ መንፈስ፤ ከዚህ ሰው ውጣ ብሎት ነበርና።

9 ስምህ ማን ነው? ብሎ ጠየቀው። ብዙዎች ነንና ስሜ ሌጌዎን ነው አለው፤ 10 ከአገርም ውጭ

ሉቃስ 8:26-39

26 በገሊላም አንጻር ወዳለችው ወደ ጌርጌሴኖን አገር በታንኳ ደረሱ። 27 ወደ ምድርም በወጣ ጊዜ አጋንንት ያደሩበት አንድ ሰው⁶⁸ ከከተማ ወጥቶ ተገናኘው፤ ከብዙ ዘመንም ጀምሮ ልብስ ሳይለብስ በመቃብር እንጂ በቤት አይኖርም ነበር።

28 ኢየሱስንም ባየ ጊዜ ጮኹ በፊቱ ተደፋ በታላቅ ድምፅም፡- የልዑል እግዚአብሔር ልጅ ኢየሱስ ሆይ፤ ከአንተ ጋር ምን አለኝ? እንዳትሣቀየኝ እለምንሃለሁ አለ። 29 ርኩሱን መንፈስ ከሰውዬው እንዲወጣ ያዘው ነበርና። ብዙ ዘመንም ይዞት ነበርና፤ በሰንሰለትና በእግር ብረትም ታስሮ ይጠበቅ ነበር፤ እስራቱንም ሰብሮ በጋኔት ወደ ምድረ በዳ ይነዳ ነበር።

⁶⁸ [ማቴ. 8:28፤ ማር. 5:2፤ ሉቃስ 8:27] በአጋንንት የተያዙ ሁለት ሰዎች በሰፍራው የነበሩ ይመስላል። ማርቆስና ሉቃስ የሚናገሩት ግን መሪ ስለሆነው ነው።

(ማቴዎስ 8:28-34 የቀጠለ)

30 ከእነርሱም ርቆ የብዙ እሪያ⁶⁹ መንጋ ይሰማራ ነበር። 31 አጋንንቱም፡- ታወጣንስ እንደሆነህ፤ ወደ እሪያው መንጋ ስደደን ብለው ለመኑት። ሂዱ አላቸው።

32 እነርሱም ወጥተው ወደ እሪያዎቹ ሄዱና ገቡ፤ እነሆም፤ የእሪያዎቹ መንጋ ሁሉ ከአፋፋ ወደ ባሕር እየተጣደፉ ሮጡ በውኃም ውስጥ ሞቱ። 33 እረኞችም ሸሹ፤ ወደ ከተማይቱም ሄደው ነገሩን ሁሉ አጋንንትም በአደሩባቸው የሆነውን አወሩ።

34 እነሆም፤ ከተማው ሁሉ ኢየሱስን ሊገናኝ ወጣ፤

ባዩትም ጊዜ ከአገራቸው እንዲሄድላቸው ለመኑት።

(ማርቆስ 5:1-20 የቀጠለ)

እንዳይሰዳቸው አጥብቆ ለመነው።

11 በዚያም በተራራ ጥግ ብዙ የእሪያ⁶⁹ መንጋ ይሰማራ ነበርና፡- 12 ወደ እሪያዎቹ እንድንገባ ስደደን ብለው ለመኑት።

13 ኢየሱስም ፈቀደላቸው። ርኩሳን መናፍስቱም ወጥተው ወደ እሪያዎቹ ገቡ፤ ሁለት ሺህም የሚያህል መንጋ ከአፋፋ ወደ ባሕር ተጣደፉና በባሕር ሰጠሙ።

14 እረኞቹም ሸሸተው በከተማውና በአገሩ አወሩ፤ ነገሩም ምን እንደሆነ ለማየት መጡ። 15 ወደ ኢየሱስም መጡ፤ አጋንንትም ያደሩበትን ሌጊዎንም የነበረበትን ሰው ተቀምጦ ለብሶም ልቡም ተመልሶ አዩና ፈሩ። 16 ያዩት ሰዎችም አጋንንት ላደሩበት ሰው የሆነውንና ስለ እሪያዎቹ ተረኩላቸው። 17 ከአገራቸውም እንዲሄድላቸው ይለምኑት ጀመር።

18 ወደ ታንኳይቱም በገባ ጊዜ አጋንንት አድረውበት የነበረው ሰው

(ሉቃስ 8:26-39 የቀጠለ)

30 ኢየሱስም፡- ስምህ ማን ነው? ብሎ ጠየቀው።

እርሱም ብዙዎች አጋንንት ገብተውበት ነበርና፡- ሌጊዎን አለው።

31 ወደ ጥልቁም ሊሄዱ እንዳያዛቸው ለመኑት።

32 በዚያም በተራራው የብዙ እሪያ⁶⁹ መንጋ ይሰማራ ነበር፤ ወደ እነርሱም ሊገቡ እንዲፈቅድላቸው ለመኑት፤ ፈቀደላቸውም።

33 አጋንንትም ከሰውዬው ወጥተው ወደ እሪያዎች ገቡ፤ መንጋውም ከአፋፋ ወደ ባሕር ተጣደፉና ሰጠሙ።

34 እረኞችም የሆነውን ባዩ ጊዜ ሸሸተው በከተማውና በአገሩ አወሩት።

35 የሆነውን ነገር ሊያዩ ወጥተውም ወደ ኢየሱስ መጡ፤ አጋንንትም የወጡለትን ሰው ለብሶ ልቡም ተመልሶ በኢየሱስ እግር አጠገብ ተቀምጦ አገኙትና ፈሩ። 36 ያዩትም ደግሞ አጋንንት ያደሩበት ሰው እንዴት እንደ ዳነ አወሩላቸው። 37 በዙሪያውም በጌርጌሴናን አገር ያሉት ሕዝብ ሁሉ ታላቅ ፍርሃት ይዞአቸዋልና ከእነርሱ እንዲሄድ ለመኑት በታንኳም ገብቶ ተመለሰ።

⁶⁹ [ማቴ. 8:30፤ ማር. 5:11፤ ሉቃስ 8:32] አረማውያን በብዛት በሚኖሩበት ሥፍራ አላማዎች መርባታቸው አያስደንቅም። አላማዎች በአይሁዳውያን ዘንድ የረከቡ እንስሳት ሆነው ይቆጠራሉ።

(ማርቆስ 5: 1-20 የቀጠለ)

(ሉቃስ 8: 26-39 የቀጠለ)

ከእርሱ ጋር እንዲኖር ለመነው። 19 ኢየሱስም አልፈቀደለትም፤ ነገር ግን፡- ወደ ቤትህ በቤተ ሰዎችህ ዘንድ ሄደህ ጌታ እንዴት ያለ ታላቅ ነገር እንዳደረገልህ እንዴትስ እንደ ማረህ አውራላቸው አለው።⁷⁰ 20 ሄዶም ኢየሱስ እንዴት ያለ ታላቅ ነገር እንዳደረገለት አሥር ከተማ በሚባል አገር ይሰብክ ጀመር፤ ሁሉም ተደነቁ።

38 አጋንንት የወጡለት ሰውም ከእርሱ ጋር ይኖር ዘንድ ለመነው፤ 39 ነገር ግን፡- ወደ ቤትህ ተመለስ፤ እግዚአብሔር እንዴት ያለ ታላቅ ነገር እንዳደረገልህ ነገር⁷⁰ ብሎ አስናበተው። ኢየሱስም እንዴት ያለ ታላቅ ነገር እንዳደረገለት በከተማው ሁሉ እየሰበከ ሄደ።

◆ ክፍል 67. ወደ ገሊላ መልስ፤ የኢየሱስን ልብስ የነካች ሴት መፈወስና የኢያሲሮስ ልጅ ከሞት መነሣት
- ገሊላ ባሕር አጠገብ -

ማቴዎስ 9: 18-26

ማርቆስ 5: 21-43

ሉቃስ 8: 40-56

18 ይህንም ሲነግራቸው፤ አንድ መኰንን መጥቶ፡-⁷¹ ልጄ አሁን ሞተች፤ ነገር ግን መጥተህ እጅህን ጫንባት፤ በሕይወትም ትኖራለች እያለ ሰገደለት። 19 ኢየሱስም ተነሥቶ ከደቀ መዛሙር ተከተለው።

21 ኢየሱስም ደግሞ በታንኳይቱ ወደ ማዶ ከተሻገረ በኋላ ብዙ ሰዎች ወደ እርሱ ተሰበሰቡ፤ በባሕርም አጠገብ ነበረ። 22 ኢያሲሮስ የተባለ ከምኩራብ አለቆች አንዱ መጣ፤ ባየውም ጊዜ በእግሩ ላይ ወደቀና፡- 23 ታናሽቱ ልጄ ልትሞት ቀርባለችና እንድትድንና በሕይወት እንድትኖር መጥተህ እጅህን ጫንባት ብሎ አጥብቆ ለመነው።⁷¹ 24 ከእርሱም ጋር ሄደ። ብዙ ሕዝብም ተከተሉት

40 ኢየሱስም በተመለሰ ጊዜ ሁሉ ይጠብቁት ነበርና ሕዝቡ ተቀበሉት። 41 እነሆም፤ ኢያሲሮስ የሚባል ሰው መጣ፤ እርሱም የምኩራብ አለቃ ነበረ በኢየሱስም እግር ላይ ወድቆ ወደ ቤቱ እንዲገባ ለመነው፤⁷¹ 42 አሥራ ሁለት ዓመት የሆናት አንዲት ሴት ልጅ ነበረችውና፤ እርስዋም ለሞት ቀርባ ነበረች። ሲሄድም ሕዝቡ ያጨናንቁት ነበር። 43 ከአሥራ ሁለት ዓመትም

⁷⁰ [ማር. 5: 19፤ ሉቃስ 8: 39] ኢየሱስ በተለያዩ ምክንያቶች ሰዎች ስለመፈወሳቸው እንዳይናገሩ ከልክሏል። በከፊል አረማውያን በሚኖሩባትና ይህ ተአምር በተፈጸመባት ፖርያ ውስጥ የነበረው ሁኔታ ግን የተለየ ነበር። ከአይሁዳውያን ተቃራኒዎች የሚመጣ የፖለቲካ ተቃውሞ አልነበረም። ከሁሉም ይልቅ ሌሎች መልእክተኞች ወደ አካባቢው አልተላኩም።

⁷¹ [ማቴ. 9: 18፤ ማር. 5: 23፤ ሉቃስ 8: 41] ኢየሱስ ዋና የሥራ ቦታውን ቅፍርናሆም ውስጥ በማድረጉ (ክፍል 40ን ይመልከቱ)፤ ኢያሲሮስ ቀደም ሲል ከእርሱ ጋር ግንኙነት ሳያደርግ አልቀረም። የከተማይቱ የምኩራብ አለቃ እንደመሆኑ፤ የንጉሥ ቤት ባለሥልጣን ልጅ (ክፍል 38)፤ እንዲሁም የመቶ አለቃው አገልጋይ በኢየሱስ መፈወሳቸውን ሳይሰማ አይቀርም (ክፍል 55)። እነዚህ ሁኔታዎች ናቸው የኢየሱስን እርዳታ እንዲፈልግ ያነሳሁት።

(ማቴዎስ 9:18-26 የቀጠለ)

20 እነሆም፥ ከአሥራ ሁለት ዓመት ጀምሮ ደም የሚፈሰሳት ሴት በኋላው ቀርባ

የልብሱን ጫፍ ዳሰሰች፤
21 በልብዋ፡- ልብሱን ብቻ የዳሰሰሁ እንደ ሆነ፥ እድናለሁ ትል ነበረችና።

22 ኢየሱስም ዘወር ብሎ አያትና፡- ልጄ ሆይ፥ አይዞሽ፤ እምነትሽ አድናቃለሁ አላት።

(ማርቆስ 5:21-43 የቀጠለ)

አጋፋትም። 25 ከአሥራ ሁለት ዓመትም ጀምሮ ደም የሚፈሰሳት ሴት ነበረች፥ 26 ከብዙ ባለ መድኃኒቶችም ብዙ ተሠቃየች፤⁷² ንገዝብዋንም ሁሉ ከስራ ባሰባት እንጂ ምንም አልተጠቀመችም፤
27 የኢየሱስንም ወሬ ሰምታ በስተኋላው በሰዎች መካከል መጥታ ልብሱን ዳሰሰች፡- 28 ልብሱን ብቻ የዳሰሰሁ እንደ ሆነ እድናለሁ ብላለችና። 29 ወዲያውም የደምዋ ምንጭ ደረቀ ከሥቃይዋም እንደዳነች በሰውነትዋ አወቀች።

30 ወዲያውም ኢየሱስ ከእርሱ ኃይል እንደ ወጣ በገዛ ራሱ አውቆ በሕዝቡ መካከል ዘወር ብሎ፡- ልብሴን የዳሰሰ ማን ነው? አለ።

31 ደቀ መዛሙርቱም፡- ሕዝቡ ሲያጋፉህ እያየህ፡- ማን ዳሰሰኝ ትላለህን? አሉት።

32 ይህንም ያደረገችውን ለማየት ዘወር ብሎ ይመለከት ነበር። 33 ሴቲቱ ግን የተደረገላትን ሰላወቀች፥ እየፈራች እየተንቀጠቀጠችም፥ መጥታ በፊቱ ተደፋች እውነቱንም ሁሉ ነገረችው። 34 እርሱም፡- ልጄ ሆይ፥ እምነትሽ አድናቃለሁ፤ በሰላም ሂጄ

(ሉቃስ 8:40-56 የቀጠለ)

ጀምሮ ደም የሚፈሰሳት ሴት ነበረች፥ ትዳርዋንም ሁሉ ለባለመድኃኒቶች⁷² ከስራ ማንም ሊፈውሳት አልተቻለውም።

44 በኋላውም ቀርባ የልብሱን ጫፍ ዳሰሰች፥ የደምዋም ፈሳሽ በዚያን ጊዜ ቆመ።

45 ኢየሱስም፡- የዳሰሰኝ ማን ነው? አለ።

ሁሉም በካዱ ጊዜ፥ ጴጥሮስና ከእርሱ ጋር የነበሩት፡- አቤቱ፥ ሕዝቡ ያጫንቁሃልና ያጋፋህማል፤ የዳሰሰኝ ማን ነው ትላለህን? አሉ።

46 ኢየሱስ ግን፡- አንድ ሰው ዳሰሰኛል፥ ኃይል ከእኔ እንደ ወጣ እኔ አውቃለሁና አለ።

47 ሴቲቱም እንዳልተሰወረች ባየች ጊዜ እየተንቀጠቀጠች መጥታ በፊቱ ተደፋች፥ በምን ምክንያትም እንደ ዳሰሰችው ፈጥናም እንደ ተፈወሰች በሕዝቡ ሁሉ

⁷² [ማር. 5:26፤ ሉቃስ 8:43] ሐኪም የነበረው ሉቃስ ሞያውን የሚመለከት ታሪክ ሲገልጽ ከማርቆስ በተሻለ ያቀናብር ነበር።

(ማቴዎስ 9: 18-26 የቀጠለ)

ሴቲቱም ከዚያች ሰዓት ጀምሮ ዳነች።

23 ኢየሱስም ወደ መኰንት ቤት በደረሰ ጊዜ፤ እምቢልተኞችንና የሚንጫጫውን ሕዝብ አይቶ፡- 24 ብላቴናይቱ ተኝታለች እንጂ አልሞተችምና ፈቀቅ በሉ አላቸው። በጣምም ሳቁበት።

(ማርቆስ 5: 21-43 የቀጠለ)

ከሥቃይሽም ተፈወሽ አላት።

35 እርሱም ገና ሲናገር ከምኩራብ አለቃው ቤት ዘንድ የመጡት፡- ልጅህ ሞታለች፤ ስለ ምን መምህሩን አሁን ታደክመዋለህ? አሉት።

36 ኢየሱስ ግን የተናገሩትን ቃል አድምጦ ለምኩራቡ አለቃ፡- እመን ብቻ እንጂ አትፍራ አለው።

37 ከጴጥሮስም ከያዕቆብም ከያዕቆብም ወንድም ከዮሐንስ በቀር ማንም እንዲከተለው አልፈቀደም። 38 ወደ ምኩራቡ አለቃ ቤትም መጥቶ ሰዎች ሲንጫጫና ሲያለቅሱ ዋይታም ሲያበዙ አየ፤ 39 ገብቶም፡- ስለ ምን ትንጫጫላችሁ? ብላቴናይቱ ተኝታለች እንጂ አልሞተችም አላቸው። 40 በጣምም ሳቁበት።

እርሱ ግን ሁሉን አስወጥቶ የብላቴናይቱን አባትና እናትም ከእርሱ ጋር የነበሩትንም ይዞ ብላቴናይቱ ወዳለችበት ገባ። 41 የብላቴናይቱንም

(ሉቃስ 8: 40-56 የቀጠለ)

ፊት አወራች። 48 እርሱም፡- ልጄ ሆይ፤ እምነትሽ አድኖቺል፤ በሰላም ሂጄ አላት።

49 እርሱም ገና ሲናገር አንድ ሰው ከምኩራብ አለቃው ቤት መጥቶ፡- ልጅህ ሞታለች፤ እንግዲህ መምህሩን አታድክም አለ።

50 ኢየሱስ ግን ሰምቶ፡- አትፍራ፤ እመን ብቻ ትድንማለች ብሎ መለሰለት።

51 ወደ ቤትም ሲገባ ከጴጥሮስና ከያዕቆብ ከዮሐንስም ከብላቴናይቱም አባትና እናት በቀር ማንም ከእርሱ ጋር ይገባ ዘንድ አልፈቀደም። 52 ሁሉም እያለቀሱላት ዋይ ዋይ ይሉ ነበር። እርሱ ግን፡- አታልቅሱ፤ ተኝታለች እንጂ አልሞተችም አለ።

53 እንደ ሞተችም አውቀው በጣም ሳቁበት።

73 [ማር. 5: 43፤ ሉቃስ 8: 56] ልጅቱ ከሞት የተነሣችበት ሁኔታ በክርስቶስ ያመኑት ብቻ የሚያዩትና፤ ከማያምኑትና ድርጊቱን ከሚያናጅቁ ሐዘንተኞች መደበኛ (ማር. 5: 40፤ ሉቃስ 8: 53) ነበረበት (ማር. 5: 36፤ ሉቃስ 8: 50)። ድርጊቱ የተፈጸመው ቀደም ሲል (ምናልባት በዚያው ዕለት) አገልግሎቱ “ዘላለማዊ ኃጢአት” ይሆናል በተባለው ጉዳይ (ማር. 3: 29፤ ክፍል 61) ሳቢያ መልኩን በቀየረበት በቅፍርናሆም ነው። ጌታ በዚህ ጊዜ የወንጌሉ የምሥራች ሊሰጣቸው የሚገባቸውን ሰዎች በመለየቱ ረገድ ጥንቃቄ አደረገ።

(ማቴዎስ 9:18-26 የቀጠለ)

25 ሕዝቡን ግን ከአስወጡ በኋላ ገብቶ እጅዋን ያዛት፤ ብላቴናይቱም ተነሣች።

26 ያም ዝና ወደዚያ አገር ሁሉ ወጣ።

(ማርቆስ 5:21-43 የቀጠለ)

እጅ ይዞ፡- ጣሊታ ቁሟ አላት፤ ፍችውም አንቺ ብላቴና ተነሽ እልሻለሁ ነው። 42 ብላቴናይቱም የአሥራ ሁለት ዓመት ልጅ ነበረችና ወዲያው ቆማ ተመላለሰች። ወዲያውም ታላቅ መገረም ተገረመ። 43 ይህንም ማንም እንዳያውቅ⁷³ አጥብቆ አዞአቸው፡- የምትበላውን ስጡአት አላቸው።

(ሉቃስ 8:40-56 የቀጠለ)

54 እርሱ ግን እጅዋን ይዞ፡- አንቺ ብላቴና፤ ተነሺ ብሎ ጮኸ። 55 ነፍስዋም ተመለሰች፤ ፈጥናም ቆመች፤ የምትበላውንም እንዲሰጡአት አዘዘ።

56 ወላጆችዋም ተገረሙ፤ እርሱ ግን የሆነውን ለማንም እንዳይነግሩ⁷³ አዘዛቸው።

◆ ክፍል 68. ሦስት የፈውስ ተአምራትና ሌላው ስድብ አዘል ክስ

[ክፍል 61፥ 106ና 126ን ይመልከቱ]

- ገሊላ -

ማቴዎስ 9:27-34

27 ኢየሱስም ከዚያ ሲያልፍ ሁለት ዕውሮች፡- የዳዊት ልጅ ሆይ፤ ማረን ብለው እየጮሁ ተከተሉት።

28 ወደ ቤትም በገባ ጊዜ ዕውሮቹ ወደ እርሱ ቀረቡ፤ ኢየሱስም፡- ይህን ማድረግ እንድችል ታምናላችሁን? አላቸው።

አዎን፤ ጌታ ሆይ አሉት።

29 በዚያን ጊዜ፡- እንደ እምነታችሁ ይሁንላችሁ ብሎ ዓይኖቻቸውን⁷⁴ ዳሰሰ። 30 ዓይኖቻቸውም ተከፈቱ። 31 ኢየሱስም፡- ማንም እንዳያውቅ ተጠንቀቁ ብሎ በብርቱ አዘዛቸው። እነርሱ ግን ወጥተው በዚያ አገር ሁሉ ስለ እርሱ አወሩ።

32 እነርሱም ሲወጡ እነሆ፤ ጋኔን ያደረበትን ዲዳ ሰው ወደ እርሱ አመጡ። 33 ጋኔኑንም ካወጣው በኋላ ዲዳው ተናገረ። ሕዝቡም፡- እንዲህ ያለ በእስራኤል ዘንድ ከቶ አልታየም እያሉ ተደነቁ።

34 ፈሪሳውያን ግን፡- በአጋንንት አለቃ አጋንንትን ያወጣል አሉ።

74 [ማቴ. 9:31] የተፈወሰው ዓይነ ሥውር ለማንም እንዳይናገር የመከልከሉ ምክንያት፤ ኢየሱስን በተመለከተ ገሊላ ውስጥ የነበረው ተቃውሞ ነበር። ተአምራዊ ድርጊቱን በተመለከተ የተፈጠረው የተሳሳተ አመለካከት፤ ተቃዋሚዎች መንፈስ ቅዱስን የሚሰድቡበት ሌላ ተጨማሪ ዕድል ፈጠረላቸው (ማቴ. 9:34፤ ክፍል 61)። ተቃዋሚዎቹ ሌላ ምልክት አልተገባቸውም (ማቴ. 12:39፤ ክፍል 62)።

75 [ማቴ. 13:58፤ ማር. 6:6] ይህ የናዝሬት ጉብኝት የከተማው ሰዎች ኢየሱስን ሊገድሉት መከራ ካደረጉ ከአንድ ዓመት በኋላ የሆነ ነው (ሉቃስ 4:29፤ ክፍል 39)። ባለፈው ጊዜ ያደረጉት ሁኔታ ከሳምራውያንና (ክፍል 35ሐ) ከቤተመንግሥቱ ባለሥልጣን (ክፍል 38) እምነት ጋር ይነጻጸራል። የአሁኑ አለማመን ደግሞ ቅፍርናሆም ውስጥ በኢየሱስ አገልግሎት ከተጠቀሙ ሰዎች እምነት ጋር ሲተያይ የጎላ ተነጻጻሪነት አለው (ክፍል 67 እና 68)።

◆ ክፍል 69. እምነት የለሽን ናዝሬትን ለመጨረሻ ጊዜ መጎብኘት
 [ክፍል 36፥ 37ና 39ን ይመልከቱ]
 - ናዝሬት -

ማቴዎስ 13፡54-58

54 ወደ ገዛ አገሩም መጥቶ እስኪገረሙ ድረስ በምኩራባቸው ያስተምራቸው ነበር፤ እንዲህም አሉ፡- ይህን ጥበብና ተአምራት ይህ ከወዴት አገኘው?

55 ይህ የጸራቢ ልጅ አይደለምን? እናቱስ ማርያም ትባል የለምን? ወንድሞቹስ ያዕቆብና ዮሳስምንም ይሁዳም አይደሉምን? 56 እኅቶቹስ ሁሉ በእኛ ዘንድ ያሉ አይደሉምን? እንኪያስ ይህን ሁሉ ከወዴት አገኘው? ተሰናክሉበትም።

57 ኢየሱስ ግን፡- ነቢይ ከገዛ አገሩና ከገዛ ቤቱ በቀር ሳይከበር አይቀርም አላቸው።

58 በአለማመናቸውም ምክንያት⁷⁵ በዚያ ብዙ ተአምራት አላደረገም።

ማርቆስ 6፡1-6ሀ

1 ከዚያም ወጥቶ ወደ ገዛ አገሩ መጣ ደቀ መዛሙርቱም ተከተሉት። 2 ለንበትም በሆነ ጊዜ በምኩራብ ያስተምር ጀመር፤ ብዙዎችም ሰምተው ተገረሙና፡-

እነዚህን ነገሮች ይህ ከወዴት አገኛቸው? ለዚህ የተሰጠችው ጥበብ ምንድር ናት? በእጁም የሚደረጉ እንደነዚህ ያሉ ተአምራት ምንድር ናቸው? 3 ይህስ ጸራቢው የማርያም ልጅ የያቆብም የዮሳም የይሁዳም የስምዖንም ወንድም አይደለምን? እኅቶቹስ በዚህ በእኛ ዘንድ አይደሉምን? አሉ፤ ይሰናክሉበትም ነበር።

4 ኢየሱስም፡- ነቢይ ከገዛ አገሩና ከገዛ ዘመዶቹ ከገዛ ቤቱም በቀር ሳይከበር አይቀርም አላቸው። 5 በዚያም በጥቂቶች ድውዮች ላይ እጁን ጭኖ ከመፈወስ በቀር፥ ተአምር ሊያደርግ ምንም አልቻለም። 6 ስለ አለማመናቸውም⁷⁵ ተደነቀ።

> በገሊላ የተደረገ የመጨረሻ ጥረት (ዘመቻ) <

◆ ክፍል 70ሀ. የሠራተኞች ጥቂት መሆን
 [ክፍል 70ለና 102ሀን ይመልከቱ]
 - በገሊላ መዘዋወር -

ማቴዎስ 9፡35-38

35 ኢየሱስም በምኩራቦቻቸው እያስተማረ፥ የመንግሥትንም ወንጌል እየሰበከ፥ በሕዝብም ያለውን ደዌና ሕማም ሁሉ እየፈወሰ፥ በከተማዎችና በመንደሮች ሁሉ ይዞር ነበር። 36 ብዙ ሕዝብም ባየ ጊዜ፥ እረኛ እንደ ሌላቸው በጎች⁷⁶ ተጨንቀው ተጥለውም ነበርና

ማርቆስ 6፡6ለ

በመንደሮችም እያስተማረ ይዞር ነበር።

(ማቴዎስ 9:35-38 የቀጠለ)

አዘነላቸው። 37 በዚያን ጊዜ ደቀ መዛሙርቱን፡- መከሩስ ብዙ ነው፤ ሠራተኞች ግን ጥቂቶች ናቸው፤ 38 እንግዲህ የመከሩን ጌታ ወደ መከሩ ሠራተኞች እንዲልክ ለምኑት አላቸው።

◆ ክፍል 70ለ. ለአሥራ ሁለቱ ሐዋርያት ሥልጣን መስጠት

[ክፍል 53፥ ሐዋርያት ሥራ 1:13፥ 54ሰ፥ 70ሀ፥ 83፥ 91፥ 102ሀ፥ 108ሀ፥ 108መ፥ 115፥ 139ለ፥ 145ና 150ለን ይመልከቱ]

- ገሊላ -

ማቴዎስ 10:1-42

1 አሥራ ሁለቱን ደቀ መዛሙርቱን ወደ እርሱ ጠርቶ፥ እንዲያወጡአቸው በርኩሳን መናፍስት ላይ ደዌንና ሕማምንም ሁሉ እንዲፈውሱ ሥልጣን ሰጣቸው።

2 የአሥራ ሁለቱም ሐዋርያት ስም ይህ ነው፤ መጀመሪያው ጴጥሮስ የተባለው ስምዎን ወንድሙ እንድርያስም፥ የዘብዴዎስ ልጅ ያዕቆብም ወንድሙ ዮሐንስም፥ 3 ፊልጶስም በርተሎሜዎስም፥ ቶማስም ቀራጩ ማቴዎስም፥ የእልፍዮስ ልጅ ያዕቆብም ታዴዎስም የተባለው ልብድዮስ፥ 4 ቀነናዊውም ስምዎን ደግሞም አሳልፎ የሰጠው የአስቆሮቱ ይሁዳ።

5 እነዚህን አሥራ ሁለቱን አ.የሱስ ላካቸው፤

ማርቆስ 6:7-11

7 አስራ ሁለቱንም ወደ እርሱ ጠራ ሁለት ሁለቱንም ይልካቸው ጀመር፤ በርኩሳን መናፍስትም ላይ ሥልጣን ሰጣቸው፤

ሉቃስ 9:1-5

1 አሥራ ሁለቱንም ሐዋርያት በአንድነት ወደ እርሱ ጠርቶ በአጋንንት ሁሉ ላይ ደዌንም ይፈውሱ ዘንድ ኃይልና ሥልጣን ሰጣቸው፤ 2 የእግዚአብሔርንም መንግሥት እንዲሰብኩና ድውዮችን እንዲፈውሱ ላካቸው፤

76 [ማቴ. 9:36] “በጎች” ማቴዎስ 10:6 ውስጥ “የእስራኤል ቤት የሚሆኑ የጠፉ በጎች” በሚለው ይበልጥ ታውቀዋል። ለነዚህ ሰዎች የወንጌሉን የምሥራች በጥንቃቄ ማድረስ የጊዜው ዓላማ ነበር። ምንም እንኳን መሪዎቹ ለንጉሡ ጀርባቸውን ቢሰጡ፤ ማንኛውም ሰው ስለ እግዚአብሔር መንግሥት የምሥራች የመስማት መብት ነበረው (ክፍል 61)።

77 [ማቴ. 10:5] ኢየሱስም ሆነ ደቀ መዛሙርቱ በዚህ ጊዜ የእግዚአብሔር መንግሥት ተስፋ ወደተሰጣቸው ሰዎች መሄዳቸውን አቁመው ነበር። ኢየሱስን አንቀበልም የሚለው የገዛ ሕዝቦቹ ተቃውሞ እርሱን እስከመስቀል የደረሰ መሆኑ ይበልጥ የጎሳ እስኪሆን ድረስ የኃላፊነታቸው ሰፋት ግንዛቤ አላገኘም ነበር። ከዚያ በኋላ ነው ደቀ መዛሙርቱ ወደ ዓለም ሁሉ እንዲሄዱ የተነገራቸው (ቁጥር 181)።

(ማቴዎስ 10:1-42 የቀጠለ)

አዘዛቸውም፤ እንዲህም አለ፡-77 በአሕዛብ መንገድ አትሂዱ፤ ወደ ሳምራውያንም ከተማ አትግቡ፤ 6 ይልቅስ የእስራኤል ቤት ወደሚሆኑ ወደ ጠፉት በጎች ሂዱ እንጂ። 7 ሄዳችሁም፡- መንግሥተ ሰማያት ቀርባለች ብላችሁ ስበኩ። 8 ድውዮችን ፈውሱ፤ ሙታንን አስነሡ፤ ለምጻሞችን አንጹ፤ አጋንንትን አውጡ፤ በከንቱ ተቀበላችሁ፤ በከንቱ ስጡ። 9 ወርቅ ወይም ብር ወይም ናስ በመቀነታችሁ፤ 10 ወይም ለመንገድ ከረጢት ወይም ሁለት እጅ ጠባብ ወይም ጫማ ወይም በትር አታግኙ፤ ለሠራተኛ ምግብ ይገባዋልና።

11 በምትገቡባትም በማናቸዬም ከተማ ወይም መንደር፤ በዚያ የሚገባው ማን እንደ ሆነ በጥንቃቄ መርምሩ፤ እስክትወጡም ድረስ በዚያ ተቀመጡ። 12 ወደ ቤትም ስትገቡ ሰላምታ ስጡ፤ 13 ቤቱም የሚገባው ቢሆን ሰላማችሁ ይድረስለት፤ ባይገባው ግን ሰላማችሁ ይመለስላችሁ። 14 ከማይቀበላችሁም ቃላችሁንም ከማይሰሙ ሁሉ፤ ከዚያ ቤት ወይም ከዚያች ከተማ ስትወጡ የእግራችሁን ትቢያ አራግፉ። 15 እውነት እላችኋለሁ፤ በፍርድ ቀን ከዚያች ከተማ ይልቅ ለሰዶምና ለስዶምና ለገሞራ አገር

(ማርቆስ 6:7-11 የቀጠለ)

8 ለመንገድም ከበትር በቀር እንጀራም ቢሆን ከረጢትም ቢሆን መሐለቅም በመቀነታቸው ቢሆን እንዳይዙ አዘዛቸው። 9 በእግራችሁ ጫማ አድርጉ እንጂ ሁለት እጅ ጠባብ አትልበሱ አለ። 10 በማናቸውም ስፍራ ወደ ቤት ብትገቡ ከዚያ እስክትወጡ ድረስ በዚያው ተቀመጡ።

11 ከማይቀበሉአችሁና ከማይሰሙአችሁ ስፍራ ሁሉ፤ ከዚያ ወጥታችሁ ምስክር ይሆንባቸው ዘንድ ከእግራችሁ በታች ያለውን ትቢያ አራግፉ። እውነት እላችኋለሁ፤ ከዚያች ከተማ ይልቅ ለሰዶምና ለገሞራ በፍርድ ቀን ይቀልላቸዋል አላቸው።

(ሉቃስ 9:1-5 የቀጠለ)

3 እንዲህም አላቸው፡- በትርም ቢሆን፤ ከረጢትም ቢሆን፤ እንጀራም ቢሆን፤ ብርም ቢሆን ለመንገድ ምንም አትያዙ፤ ሁለት እጅ ጠባብም አይሁንላችሁ። 4 በማናቸውም በምትገቡበት ቤት በዚያ ተቀመጡ ከዚያም ወጡ።

5 ማናቸውም የማይቀበሉአችሁ ቢሆኑ፤ ከዚያ ከተማ ወጥታችሁ ምስክር እንዲሆንባቸው ከእግራችሁ ትቢያ አራግፉ።

(ማቴዎስ 10:1-42 የቀጠለ)

ይቀላቸዋል። 16 እነሆ፤ እኔ እንደ በጎች በተኩላዎች መካከል እልካችኋለሁ፤ ስለዚህ እንደ እባብ ልባዎች እንደ ርግብም የዋሆች ሁኑ።

17 ነገር ግን ወደ ሸንጎ አሳልፈው ይሰጡአችኋል፤ በምኩራቦቻቸውም ይገርፉአችኋልና ከሰዎች ተጠበቁ፤ 18 ለእነርሱና ለአሕዛብም ምስክር እንዲሆን፤ ስለ እኔ ወደ ገዢዎች ወደ ነገሥታትም ትወሰዳላችሁ። 19 አሳልፈውም ሲሰጡአችሁ፤ የምትናገሩት በዚያች ሰዓት ይሰጣችኋልና እንዴት ወይስ ምን እንድትናገሩ አትጨነቁ፤ 20 በእናንተ የሚናገር የአባታችሁ መንፈስ ነው እንጂ፤ የምትናገሩ እናንተ አይደላችሁምና።

21 ወንድምም ወንድሙን፤ አባትም ልጁን ለሞት አሳልፎ ይሰጣል፤ ልጆችም በወላጆቻቸው ላይ ይነሣሉ ይገድሉአቸውማል። 22 በሁሉም ስለ ስሜ የተጠላችሁ ትሆናላችሁ፤ እስከ መጨረሻ የሚጸና ግን እርሱ ይድናል። 23 በአንዲት ከተማም መከራ ቢያሳዩአችሁ ወደ ሌላይቱ ሽሹ፤ እውነት እላችኋለሁና፤ የሰው ልጅ እስኪመጣ ድረስ የእስራኤልን ከተማዎች አትዘልቁም።

24 ደቀ መዝሙር ከመምህሩ፤ ባሪያም ከጌታው አይበልጥም። 25 ደቀ መዝሙር እንደ መምህሩ፤ ባሪያም እንደ ጌታው መሆኑ ይበቃዋል። ባለቤቱን ብዔል ዜቡል ካሉት፤ ቤተሰቦቹንም እንዴት አብዝተው አይሉአቸው!

26 እንግዲህ አትፍሩአቸው፤ የማይገለጥ የተከደነ፤ የማይታወቅም የተሰወረ ምንም የለምና። 27 በጨለማ የምነግራችሁን በብርሃን ተናገሩ፤ በጀሮም የምትሰሙትን በሰገነት ላይ ስበኩ። 28 ሥጋንም የሚገድሉትን ነፍስን ግን መግደል የማይቻላቸውን አትፍሩ፤ ይልቅስ ነፍስንም ሥጋንም በገሃነም ሊያጠፋ የሚቻለውን ፍሩ። 29 ሁለት ድንቢጦች በአምስት ሳንቲም ይሸጡ የለምን? ከእነርሱም አንዲት ያለ አባታችሁ ፈቃድ በምድር ላይ አትወድቅም። 30 የእናንተስ የራሳችሁ ጠጉር ሁሉ እንኳ ተቈጥሮአል። 31 እንግዲህ አትፍሩ ከብዙ ድንቢጦች እናንተ ትበልጣላችሁ።

32 ስለዚህ በሰው ፊት ለሚመሰክርልኝ ሁሉ እኔ ደግሞ በሰማያት ባለው በአባቴ ፊት እመሰክርለታለሁ፤ 33 በሰው ፊትም የሚክደኝን ሁሉ እኔ ደግሞ በሰማያት ባለው በአባቴ ፊት እክደዋለሁ።

34 በምድር ላይ ሰላምን ለማምጣት የመጣሁ አይምሰላችሁ፤ ሰይፍን እንጂ ሰላምን ለማምጣት አልመጣሁም። 35 ሰውን ከአባቴ፤ ሴት ልጅንም ከእናትዋ፤ ምራትንም ከአማትዋ እለያይ ዘንድ መጥቻለሁና፤ 36 ለሰውም ቤተ ሰዎቹ ጠላቶች ይሆኑበታል። [ሚክያስ 7:6]

37 ከእኔ ይልቅ አባቴን ወይም እናቴን የሚወድ ለእኔ ሊሆን አይገባውም፤ ከእኔ ይልቅም ወንድ ልጁን ወይም ሴት ልጁን የሚወድ ለእኔ ሊሆን አይገባውም፤ 38 መስቀሉንም የማይዝ በኋላዬም የማይከተለኝ ለእኔ ሊሆን አይገባውም። 39 ነፍሱን የሚያገኝ ያጠፋታል፤ ነፍሱንም ስለ እኔ የሚያጠፋ ያገኛታል።

40 እናንተን የሚቀበል እኔን ይቀበላል፤ እኔንም የሚቀበል የላከኝን ይቀበላል። 41 ነቢይን በነቢይ ስም የሚቀበል የነቢይን ዋጋ ይወስዳል፤ ጻድቅንም በጻድቅ ስም የሚቀበል የጻድቁን ዋጋ ይወስዳል። 42 ማንም ከእነዚህ ከታናናሾቹ ለአንዱ ቀዝቃዛ ጽዋ ውኃ ብቻ በደቀ መዝሙር ስም የሚያጠጣ፤ እውነት እላችኋለሁ፤ ዋጋው አይጠፋበትም።

◆ ክፍል 70ሐ. ሠራተኞች ተላኩ

ማቴዎስ 11:1	ማርቆስ 6:12-13	ሉቃስ 9:6
1 ኢየሱስም አሥራ ሁለቱን ደቀ መዛሙርቱን ማዘዝ በፈጸመ ጊዜ በ ከ ተ ሞ ቻ ቸ ው ሊያስተምርና ሊሰብክ ከዚያ አለፈ።	12 ወጥተውም ንስሐ እንዲገቡ ሰበኩ፤ ብዙ አጋንንትንም አወጡ፤ 13 ብዙ ድውዮችንም ዘይት እየቀቡ ፈወሱአቸው።	6 ወጥተውም ወንጌልን እየሰበኩና በስፍራው ሁሉ እየፈወሱ በየመንደሩ ያልፉ ነበር።

◆ ክፍል 71ሀ. ሄሮድስ የኢየሱስን ማንነት ማወቅ ተሳነው

ማቴዎስ 14:1-2	ማርቆስ 6:14-16	ሉቃስ 9:7-9
1 በዚያ ዘመን የአራተኛው ክፍል ገዥ ሄሮድስ የኢየሱስን ዝና ሰማ፤ 78 2 ለሎሎዎቹም፡- ይህ መጥምቁ የሐንስ ነው፤ እርሱ ከሙታን ተነሥቶአል፤ ስለዚህም ኃይል በእርሱ ይደረጋል አለ።	14 ስሙም ተገልጦአልና ንጉሡ ሄሮድስ በሰማ ጊዜ፡- 78 መጥምቁ የሐንስ ከሙታን ተነሥቶአል ስለዚህም ኃይል በእርሱ ይደረጋል አለ። 15 ሌሎችም፡- ኤልያስ ነው አሉ፤ ሌሎችም፡- ከነቢያት እንደ አንዱ ነቢይ ነው አሉ። 16 ሄሮድስ ማን ሰምቶ፡- እኔ ራሱን ያስቈረጥሁት የሐንስ ይህ ነው እርሱ ከሙታን ተነሥቶአል አለ።	7 የአራተኛው ክፍል ገዥ ሄሮድስም የተደረገውን ነገር ሁሉ ሰምቶ፤ 78 አንዳንድ ሰዎች፡- 8 የሐንስ ከሙታን ተነሣ፤ ሌሎችም፡- ኤልያስ ተገለጠ፤ ሌሎችም፡- ከቀደሙት ነቢያት አንዱ ተነሥቶአል ይሉ ስለ ነበሩ አመነታ። 9 ሄሮድስም፡- የሐንስንስ እኔ ራሱን አስቈረጥሁት፤ ይህ እንዲህ ያለ ነገር የምስማበት ማን ነው? አለ። ሊያየውም ይሻ ነበር።

78 [ማቴ. 14:1፤ ማር. 6:14፤ ሉቃስ 9:7] የኢየሱስን ዝና ከፍ ያደረገው፤ በአሥራ ሁለቱ ደቀ መዛሙርት አማካይነት የተሠራጨው አገልግሎት (ክፍል 70ሐ እና 70ሐ) ነበር። ገሊላንና ፖርያን ያስተዳድር የነበረው ሄሮድስ አንቲዳስም ኢየሱስን በትኩረት ሊከታተለው የተገደደው በዚህ ጊዜ ነው።

◆ ክፍል 71ለ. የመጥምቁ የሐንስ መታሠርና የራሱ መቆረጥ⁷⁹

[ክፍል 34ን ይመልከቱ]

- በጥብርያዶስ፥ ሳይሆን አይቀርም -

ማቴዎስ 14:3-12

3 ሄሮድስ በወንድሙ በፊልጶስ ሚስት በሄሮድያዳ ምክንያት የሐንስን አስይዞ አሳስሮት በወህኒ አኑሮት ነበርና፤ 4 የሐንስ፡- እርስዋ ለአንተ ትሆን ዘንድ አልተፈቀደም ይለው ነበርና። 5 ሊገድለውም ወዶ ሳለ፥ ሕዝቡ እንደ ነቢይ ስለ አዩት ፈራቸው።

6 ነገር ግን ሄሮድስ የተወለደበት ቀን በሆነ ጊዜ፥ የሄሮድያዳ ልጅ በመካከ ላቸው ዘፈነች ሄሮድስንም ደስ አሰኘችው፤ 7 ስለዚህም የምትለምነውን ሁሉ እንዲሰጣት በመሐላ ተስፋ አደረገላት።

8 እርስዋም በእናትዋ ተመክራ፡- የመጥምቁን የየሐንስን ራስ በዚህ በወጭት ስጠኝ አለችው። 9 ንጉሡም አዘነ፥ ነገር ግን ስለ መሐላው ከእርሱም ጋር ተቀምጠው ስላሉት ሰዎች እንዲሰጡአት አዘዘ፤ 10 ልኮም

ማርቆስ 6:17-29

17 ሄሮድስ የወንድሙን የፊልጶስን ሚስት ሄሮድያዳን አግብቶ ነበርና በእርስዋ ምክንያት ራሱ ልኮ የሐንስን አስይዞ በወኅኒ አሳስሮት ነበር፤ 18 የሐንስ ሄሮድስን፡- የወንድምህ ሚስት ለአንተ ልትሆን አልተፈቀደም ይለው ነበርና። 19 ሄሮድያዳ ግን ተቃውማው ልትገድለው ትፈልግ ነበር አልቻለችም፤ 20 ሄሮድስ የሐንስ ጻድቅና ቅዱስ ሰው እንደ ሆነ አውቆ ይፈራውና ይጠባበቀው ነበር፤ እርሱንም ሰምቶ በብዙ ነገር ያመነታ ነበር፤

21 በደስታም ይሰማው ነበር። ሄሮድስም በተወለደበት ቀን ለመኳንንቱና ለሻለቆቹ ለገሊላም ሹማምንት ግብር ባደረገ ጊዜ ምቹ ቀን ሆነላትና 22 የሄሮድያዳ ልጅ ንብታ ስትዘፍን ሄሮድስንና ከእርሱ ጋር የተቀመጡትን ደስ አሰኘችው።

ንጉሡም ብላቴናይቱን፡- የምትወጂውን ሁሉ ለምኚኝ እስጥሻለሁ አላት፤ 23 የመንግሥቱ እኩሌታ ስንኳ ቢሆን የምትለምኚውን ሁሉ እስጥሻለሁ ብሎ ማለላት።

24 ወጥታም ለእናትዋ፡- ምን ልለምነው? አለች።

እርስዋም፡- የመጥምቁን የየሐንስን ራስ አለች።

25 ወዲያውም ፈጥና ወደ ንጉሡ ንብታ፡- የመጥምቁን የየሐንስን ራስ በወጭት አሁን ልትሰጠኝ እወዳለሁ ብላ ለመነችው።

26 ንጉሡም እጅግ አዝናኖ ስለ መሐላው ከእርሱም ጋር ስለ ተቀመጡት ሊነሣት

⁷⁹ ይህ ክፍል የየሐንስን መገደል አስመልክቶ የቀረበ ታሪካዊ ትውስታ ሆኖ፥ እዚህ በቅደም ተከተሉ ተመዝግቧል። የሐንስ የታሰረው ከዓመት ከስድስት ወር በፊት ኢየሱስ አገልግሎቱን ገሊላ ውስጥ በጀመረ ጊዜ ነበር (ክፍል 34)።

(ማቴዎስ 14:3-12 የቀጠለ)

የዮሐንስን ራስ በወህኒ አስቆረጠው። 11 ራሱንም በወጭት አምጥተው ለብላቴናይቱ ሰጡአት፤ ወደ እናትዋም ወሰደችው። 12 ደቀ መዛሙርቱም ቀርበው በድኑን ወሰዱና ቀበሩት፤ መጥተውም ለኢየሱስ አወሩለት።

(ማርቆስ 6:17-29 የቀጠለ)

አልወደደም። 27 ወዲያውም ንጉሡ ባለ ወግ ልኮ ራሱን እንዲያመጣ አዘዘው። ሄዶም በወሳኒ ራሱን ቈረጠ፤ 28 ራሱንም በወጭት አምጥቶ ለብላቴናይቱ ሰጣት፤ ብላቴናይቱም ለእናትዋ ሰጠች። 29 ደቀ መዛሙርቱም ሰምተው መጡ በድኑንም ወስደው ቀበሩት።